

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravna pomoč

Pravna pomoč

S pravico do pravne pomoči je osebam, ki nimajo zadostnih finančnih sredstev, omogočeno kritje stroškov sodnega postopka ali pravnega zastopanja. Vse države članice Evropske unije (EU) imajo sisteme pravne pomoči tako v civilnih kot kazenskih postopkih.

Predstavljajte si situacijo, ko ste v sporu z nekom v vaši državi ali tujini in želite začeti postopek pred sodiščem, ali situacijo, ko se morate braniti v postopku, ki ga je zoper vas začela nasprotna stranka. Predstavljajte si, da ste obdolženi kaznivega dejanja v vaši državi ali tujini in nimate zadostnih sredstev za pravno svetovanje in/ali zastopanje pred kazenskim sodiščem. V vseh teh primerih lahko zaprosite za pravno pomoč.

Pravica do pravne pomoči je določena v:

Evropski konvenciji o človekovih pravicah (EKČP) – člen 6(3)(c) EKČP zagotavlja pravico obdolženca, da dobi zagovornika brezplačno, če nima dovolj sredstev za plačilo zagovornika in če to zahtevajo interesi pravičnosti,

Listini Evropske unije o temeljnih pravicah – člen 47 Listine določa, da se osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, odobri pravna pomoč, kolikor je ta potrebna za učinkovito zagotovitev dostopa do sodnega varstva.

Pravna pomoč v civilnih postopkih

Nacionalni spori

Vse države članice EU imajo sistem pravne pomoči. Če ste v sporu s podjetjem, delavcem, delodajalcem ali drugo osebo v **državi vašega stalnega prebivališča** in nimate zadostnih finančnih sredstev za plačilo sodnega postopka, lahko v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi zaprosite za pravno pomoč.

Primerjava nacionalnih shem pravne pomoči pa je pokazala, da med državami članicami obstajajo bistvene razlike v zasnovi, organizaciji in upravljanju sistemov pravne pomoči. Kar zadeva zasnovo sistemov, se zdi, da je glavni cilj v nekaterih državah splošen dostop do pravnih storitev in sodnega varstva, medtem ko je v drugih pravna pomoč na voljo le najrevnejšim.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

ARHIVIRANO spletišče Evropske pravosodne mreže (v civilnih in gospodarskih zadevah)

Čezmejni spori

Če ste v sporu s podjetjem, delavcem, delodajalcem ali drugo osebo v **tujini** in nimate zadostnih finančnih sredstev za plačilo sodnega postopka, lahko zaprosite za pravno pomoč v čezmejnih sporih.

Za olajšanje dostopa do pravne pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah je bila sprejeta **direktiva** o pravni pomoči v čezmejnih sporih.

Pravna pomoč krije predpravne nasvete z namenom doseči poravnavo, preden se sproži sodni postopek, pravno pomoč pri vložitvi zadeve na sodišče ter zastopanje odvetnika na sodišču in pomoč pri kritju ali oprostitvev plačila stroškov postopka.

Da bi prejeli pravno pomoč v čezmejnih sporih, morate izpolniti ustrezní obrazec za vloge za pravno pomoč. Direktiva določa **dva obrazca**: obrazec za vloge za pravno pomoč in obrazec za prenos vlog za pravno pomoč.

Pravna pomoč v kazenskem postopku

Države članice v svoji zakonodaji določajo načine, kako se pravna pomoč zagotavlja v kazenskem postopku v njihovi pristojnosti. Podrobne informacije o tem bodo v prihodnosti na voljo na evropskem portalu e-pravosodja.

Zakonodaje EU glede čezmejnih primerov trenutno ni.

Zadnja posodobitev: 30/05/2023

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Pravna pomoč - Češka

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Na splošno imajo stroške država, stranke v postopku in udeleženci v postopku (to so večinoma stroški dokazovanja). Stroški imajo dve funkciji: preventivno in kazensko.

Zakonik o civilnem postopku (ZCP) vsebuje ponazoritveni seznam stroškov, ki lahko nastanejo v civilnih sodnih postopkih. To so denarni izdatki strank in njihovih zastopnikov (npr. potni stroški, stroški za prehrano in prenočišče), sodne takse, izgubljeni zaslužek strank in njihovih pravnih zastopnikov, stroški dokazovanja (npr. stroški za priče in izvedence), nagrada za notarske storitve in izdatki notarjev kot pooblaščenecv sodišča, nagrada in denarni izdatki upravitelja, stroški tolmačenja ter stroški zastopanja, če je zastopnik odvetnik, notar ali patentni odvetnik. Stroški lahko zajemajo tudi vračilo davka na dodano vrednost ali nagrade mediatorjev. Vendar ta seznam ni izčrpen. Zato se lahko za stroške postopka štejejo tudi drugi stroški, ki jih je plačala stranka in so neposredno povezani s sodnim postopkom.

Stranke praviloma plačajo stroške, ki nastanejo njim osebno ali njihovim zastopnikom. Če je bil kot zastopnik ali skrbnik stranke imenovan odvetnik, krije izdatke odvetnika in nagrado za zastopanje država, ki po potrebi vrne tudi davek na dodano vrednost.

Plačilo sodnih taks podrobno ureja zakon o sodnih taksah. V običajnem kontradiktornem postopku sodno takso običajno plača tožnik. Zakon prav tako določa, v katerih postopkih se sodna taksa ne plača (npr. postopki v zadevah, povezanih z varstvom in vzgojo otrok, postopki v zvezi s sodnim skrbništvom nad mladoletnimi, postopki posvojitve, postopki v zvezi z vzajemnimi preživninskimi obveznostmi med starši in otroki, zapuščinski postopki na prvi stopnji, postopki v zvezi s pravno in poslovno sposobnostjo).

Razlikovati je treba med obveznostjo plačila stroškov postopka in obveznostjo povrnitve teh stroškov. Stranka v postopku plača stroške postopka, ko nastanejo, zlasti med postopkom; pri tem velja načelo koristi (stroške plača oseba, ki opravi procesno dejanje ali v korist katere je dejanje opravljeno). Stroški postopka se povrnejo šele po plačilu stroškov. Povrnitev stroškov se naloži s sodno odločbo na podlagi načela uspeha v zadevi ali načela krivdne odgovornosti.

Če obstajajo razlogi za posebno obravnavo, lahko sodišče pri odločanju o stroških postopka uporabi svojo diskrecijsko pravico in stranki ne naloži povračila vseh ali dela stroškov. S tem se preprečijo nesorazmerno močne posledice uporabe načela uspeha v zadevi in načela krivdne odgovornosti.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Eno od najpomembnejših načel v civilnem postopku je načelo enakosti, katerega jamstva vključujejo pravico do pravne pomoči. Pravica do pravne pomoči se prizna od vsega začetka in v vseh postopkih.

V skladu z ZCP se lahko za pravno pomoč v civilnih sodnih postopkih šteje naslednje:

imenovanje zastopnika na prošnjo stranke (člen 30(1) ZCP);

imenovanje odvetnika, če je to potrebno za zaščito interesov stranke ali če je zastopanje po odvetniku v zadevni vrsti postopka obvezno (člen 30(2) ZCP); delna ali popolna oprostitve plačila sodnih taks za stranko (člen 138 ZCP).

Mimogrede, obveznost obveščanja, ki jo ima sodišče, se lahko prav tako šteje za pravno pomoč strankam v postopku.

Pravna pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, je ločena kategorija. Ta pomoč je opredeljena v zakonu o odvetništvu, s katerim je vsakomur, ki ne izpolnjuje pogojev za imenovanje odvetnika s strani sodišča in si ne more drugače zagotoviti pravnih storitev, priznana pravica do odvetnika, ki ga za zagotavljanje pravnega svetovanja ali pravnih storitev imenuje češka odvetniška zbornica.

Prosilec je torej upravičen do brezplačnega pravnega svetovanja, če njegov povprečni mesečni dohodek v šestih koledarskih mesecih pred vložitvijo vloge ne presega trikratnika eksistenčnega minimuma posameznika ali oseb, ki se upoštevajo skupaj z njim, v skladu z zakonom o eksistenčnem minimumu in minimalni plači, in če ga v zadevi, v kateri prosi za pomoč, ne zastopa drug odvetnik ali oseba, pooblaščen za zagotavljanje pravnih storitev (v skladu s členom 2(2)(a) zakona o odvetništvu).

Če prosilec izpolnjuje navedene pogoje, se mu zagotovi najmanj 30 minut brezplačnega pravnega svetovanja oziroma do največ 120 minut v posameznem koledarskem letu.

Zakon o odvetništvu obenem tudi dovoljuje zagotovitev enkratnega pravnega svetovanja nedoločnemu številu oseb, nastanjenih v centrih za tujce v skladu z zakonom o bivanju tujcev v Češki republiki ali v sprejemnem centru v skladu z zakonom o azilu, na pobudo osebe, ki vodi njihovo zadevo.

V skladu z zakonom o odvetništvu je za pravne storitve mogoče zaprositi tudi, če je to upravičeno glede na dohodek in premoženjsko stanje prosilca.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sodišče lahko stranko v postopku (ali stranskega intervenienta) na podlagi vloge oprosti plačila sodnih taks, če to upravičujejo okoliščine stranke in če vloga ni samovoljna, očitno obsojena na neuspeh ali ne pomeni oviranja pravice.

Plačila so lahko oproščene fizične in pravne osebe.

Stranki v postopku se ne sme prepričati uveljavljanje ali obramba njenih pravic na sodišču zgolj zaradi njenega neugodnega materialnega položaja. Sodišče upošteva zlasti celotni materialni položaj prosilca, višino sodne takse, verjetne stroške predložitve dokazov in naravo zahtevka. Pri fizičnih osebah sodišče upošteva njihove socialne razmere, zdravstveno stanje itd. Pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih posameznikih pa upošteva tudi naravo njihovega poslovanja ali drugih dejavnosti, status in strukturo njihovega premoženja ter njihovo plačilno sposobnost.

Vloga, ki je očitno obsojena na neuspeh ali pomeni oviranje pravice, se nanaša zlasti na primer, v katerem je že na podlagi dejstev, ki jih navaja prosilec, jasno, da njegovi zadevi ni mogoče ugoditi. Samovoljno uveljavljanje ali oviranje pravice pomeni zlasti zlorabo pravice ali jasen poskus zavlačevanja z izpolnitvijo obveznosti, ki je očitno zavezujoča.

Če stranka izpolnjuje pogoje za oprostitve plačila sodnih taks in je to potrebno zaradi zaščite njenih interesov, ji sodišče na njeno zahtevo imenuje zastopnika. Vendar se pravica do imenovanja zastopnika ne prizna samodejno, če sta postopek ali stranka po zakonu oproščena plačila sodnih taks (tj. v skladu z zakonom o sodnih taksah). Tudi v teh primerih morajo biti izpolnjeni navedeni pogoji za oprostitve plačila sodnih taks v skladu z zakonikom o civilnem postopku. Kot zastopnik je imenovan odvetnik, če je to potrebno za zaščito interesov stranke ali če je zastopanje po odvetniku (notarju) v zadevnem postopku obvezno.

Od take stranke ni mogoče zahtevati vnaprejšnjega plačila stroškov dokazovanja, če je dokaze predložila sama ali jih je v zvezi z dejstvi, ki jih navaja stranka (ali so v njenem interesu, člen 141(1) ZCP), odredilo sodišče, niti se od stranke ne sme zahtevati povračilo stroškov, ki jih ima država (člen 148(1) ZCP). Denarne izdatke in nagrado za zastopanje imenovanemu odvetniku plača država.

Prosilec lahko vlogo za oprostitve plačila sodnih taks vložijo hkrati s tožbo (predlog za začetek postopka) ali kadar koli med postopkom do pravnomočne odločbe sodišča. Sodišče lahko zastopnika imenuje pred začetkom postopka, če namerava prihodnja stranka vložiti tožbo z njegovo pomočjo.

Sodišče odloči o vlogi za oprostitve plačila sodnih taks s sodbo, zoper katero je dopustna pritožba.

Če sodišče zavrne prošnjo za imenovanje zastopnika, lahko prosilec za imenovanje odvetnika zaprosi pri češki odvetniški zbornici. V tem primeru je prosilec upravičen do brezplačnega pravnega svetovanja, če njegov povprečni mesečni dohodek v šestih koledarskih mesecih pred vložitvijo vloge ne presega trikratnika eksistenčnega minimuma posameznika ali oseb, ki se upoštevajo skupaj z njim, v skladu z zakonom o eksistenčnem minimumu in minimalni plači, in če ga v zadevi, v kateri prosi za pomoč, ne zastopa drug odvetnik ali oseba, pooblaščen za zagotavljanje pravnih storitev (v skladu s členom 2(2)(a) zakona o odvetništvu).

Druga možnost je, da se uporabi pravica prosilca do pravnih storitev, če je to upravičeno glede na njegove dohodke in premoženjsko stanje. Tudi v tem primeru se prosilec obrne na češko odvetniško zbornico.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč na podlagi ZCP velja za vse postopke, ki jih ureja ZCP.

Pravna pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, se uporablja tudi v primerih, ko ne gre za postopke pred javnimi organi v obliki sodnih in upravnih postopkov ter postopke pred ustavnim sodiščem.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Za takšne primere ni posebnega postopka.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazci so urejeni z navodilom ministrstva za pravosodje št. 4/2017 z dne 23. oktobra 2017, ref. št. 12/2017-OJD-ORG/36. Vzorčni obrazci za fizične in pravne osebe (izjava o osebnem, premoženjskem in dohodkovnem stanju za oprostitve plačila sodnih taks in imenovanje zastopnika ter izjava pravne osebe o premoženjskem stanju in drugih odločilnih dejavnikih za oprostitve plačila sodnih taks in imenovanje zastopnika) sta na voljo na spletišču ministrstva za pravosodje Češke republike.

Obrazci, povezani z vložitvijo vloge za pravno pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, so priloženi odloku ministrstva za pravosodje Češke republike št. 120/2018 o obrazcih vloge za imenovanje odvetnika in obrazcu za zagotovitev enkratnega pravnega svetovanja. Na voljo so na spletišču češke odvetniške zbornice.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vsi dokumenti, ki jih je treba priložiti, so navedeni neposredno v zadevnem obrazcu. Vključujejo lahko naslednje: potrdilo delodajalca o dohodku iz zaposlitve ali dohodku na podlagi pogodb o zaposlitvi zunaj delovnega razmerja, dokončno in pravnomočno odmerno odločbo davčnega organa (prihodki iz poslovanja in drugih dejavnosti samozaposlenih), dokončno in pravnomočno odločbo o dodelitvi prejemka ali potrdilo plačnika tega prejemka (prihodki za materialno in socialno varnost) ali druge dokončne in pravnomočne odmerne odločbe davčne uprave (drugi prihodki).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vloga za oprostitve plačila sodnih taks lahko vložite pri sodišču, ki vodi sodni postopek, v zvezi s katerim prosite za oprostitve. O vlogi odloča sodišče prve stopnje, tudi če zaprosite za oprostitve v postopku po vložitvi pritožbe.

Prošnjo za imenovanje zastopnika s strani češke odvetniške zbornice lahko vložite: pisno na naslov Czech Bar Association, Brno branch, nám. Svobody 84/15, 602 00 Brno, elektronsko s kvalificiranim elektronskim podpisom na [✉ epodatelna@cak.cz](mailto:epodatelna@cak.cz) ali v elektronskem sistemu komunikacije „Data Box“ češke odvetniške zbornice – data box ID n69admd.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Zakon (člen 5 ZCP) nalaga sodiščem splošno dolžnost obveščanja ter s tem zagotavljanja informacij strankam o njihovih procesnih pravicah in obveznostih. Sodišče mora stranke obvestiti o pravici do vložitve vloge za oprostitev plačila sodnih taks ali vloge za imenovanje zastopnika.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Glej odgovor v oddelku: Ali sem upravičen do pravne pomoči?

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Sodišče odloči o imenovanju zastopnika na podlagi vloge stranke. Sodišče kot zastopnika imenuje odvetnika, če je to potrebno za zaščito interesov stranke ali če je zastopanje po odvetniku ali notarju v zadevnem postopku obvezno. Sodišče imenuje konkretnega odvetnika, ki mora zagotoviti pravne storitve, razen če ima zakonit razlog za zavrnitev (kot je nasprotje interesov).

O vlogah za pravno pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, odloča predsednik te zbornice. Predsednik zbornice je direktorja podružnice zbornice v Brnu pooblastil, da ga zastopa pri izvajanju te pristojnosti.

Češka odvetniška zbornica za namene imenovanja odvetnika vodi seznam odvetnikov, ki so se strinjali, da bodo zagotavljali zgoraj opisano pravno pomoč. Pri imenovanju odvetnika za zagotavljanje takih pravnih storitev mora češka odvetniška zbornica zagotoviti, da so odvetniki imenovani pošteno ter ob upoštevanju narave in zapletenosti zadeve.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Glej odgovor v oddelku: Kakšni so stroški postopka in kdo jih običajno krije?

Prosiliec mora češki odvetniški zbornici plačati takso v višini 100 CZK za obravnavo vloge za pravno pomoč, ki jo zagotavlja. Plačila te takse so oproščeni imetniki kartic ZTP (huda invalidnost) ali ZTP/P (huda invalidnost, zaradi katere je potrebna posebna nega) ali osebe, ki prejemajo denarno socialno pomoč za osebe v materialni stiski.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Sodišče lahko odobri oprostitev plačila sodnih taks tudi le delno ali le za del postopka (npr. za postopek na prvi stopnji) ali le za nekatere sodne takse. Preostali znesek sodnih taks mora plačati stranka.

Če je bil kot zastopnik ali skrbnik stranke imenovan odvetnik, izdatke odvetnika in nagrado za zastopanje krije država, ki po potrebi vrne tudi davek na dodano vrednost.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Razen če sodišče ne odloči drugače, oprostitev plačila sodnih taks velja za celoten postopek, tj. do izdaje dokončne in pravnomočne odločbe. Oprostitev plačila sodnih taks velja v postopkih na prvi stopnji in pritožbenih postopkih (redna pravna sredstva). Vendar postopki z izrednimi pravnimi sredstvi (revizija sodbe, tožba za obnovo postopka, tožba za razveljavitev) niso samodejno oproščeni plačila, pač pa mora stranka vložiti novo vlogo za oprostitev plačila sodnih taks.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se položaj stranke spremeni tako, da oprostitev plačila sodnih taks ni več utemeljena, ali če sodišče pozneje ugotovi, da dejanski položaj stranke ni utemeljeval takšne oprostitve že tedaj, ko je bila odobrena, jo sodišče razveljavi. Ta ukrep učinkuje za nazaj le, če sodišče to izrecno določi. Sodišče lahko razveljavi oprostitev plačila le do konca postopka.

Vendar zgolj sprememba pravil za oceno položaja prosilca ali sprememba mnenja sodišča o tem, ali je prošnja samovoljna, očitno obsojena na neuspeh ali pomeni oviranje pravice, ni razlog za razveljavitev oprostitve plačila sodnih taks.

Če pravno pomoč zagotavlja češka odvetniška zbornica, lahko ta prekliče imenovanje odvetnika, če se med njegovim zagotavljanjem pravnih storitev ugotovi, da v konkretni zadevi glede na dohodke in premoženjsko stanje stranke tako zagotavljanje pravnih storitev ni bilo upravičeno.

Zbornica prav tako prekliče imenovanje odvetnika, če se med njegovim zagotavljanjem pravnih storitev v konkretni zadevi izkaže, da so se dohodki in materialni položaj stranke tako spremenili, da zagotavljanje pravnih storitev ni več utemeljeno; zbornica prekliče imenovanje odvetnika ob spremembi navedenega položaja. Tudi v tem primeru mora odvetnik v 15 dneh od dneva preklica njegovega imenovanja za zagotavljanje pravnih storitev sprejeti vse nujne ukrepe, da se ne škoduje pravicam in zakonitim interesom stranke. To ne velja, če stranka odvetnika pisno obvesti, da ne vztraja pri izpolnjevanju te obveznosti.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odločitev o ugoditvi vloge za oprostitev plačila sodnih taks ali razveljavitvi oprostitve sprejme sodišče. Ta odločitev je v obliki sodbe. Zoper to sodbo se lahko pritožite, razen če jo je na prvi stopnji sprejelo pritožbeno sodišče, saj je v tem primeru pravnomočna.

O imenovanju odvetnika s strani češke odvetniške zbornice v upravnih postopkih odloča njen predsednik (ali direktor podružnice zbornice v Brnu, pooblaščen, da deluje v njegovem imenu). Zoper odločitev je mogoče vložiti upravno pritožbo.

Zadnja posodobitev: 23/06/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Nemčija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Če vam svetuje ali vas zastopa odvetnik, je upravičen do nagrade za opravljeno delo, njena višina pa je v veliki meri odvisna od vrednosti zadeve. Če je zadeva predložena sodišču, nastanejo tudi sodni stroški. Ti stroški ne vključujejo zgolj taks in izdatkov sodišča, temveč tudi stroške, ki jih mora stranka, ki potrebuje pravno pomoč, kriti, če želi opraviti dejanje, ki ga zahteva sodišče, ali stroške, ki so potrebni za vložitev ustrezne tožbe ali odgovora na tožbo. Stranka, ki ne potrebuje pravne pomoči, te stroške običajno krije sama. Če sodišče odloči v njeno korist, ji stroške povrne nasprotna stranka.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem (*Beratungshilfe*) in pravno pomočjo (*Prozesskostenhilfe*).

Pomoč s pravnim svetovanjem in zastopanjem **zunaj** sodnih postopkov (pravno svetovanje) se osebam, ki jo potrebujejo, zagotavlja v skladu z zakonom o pravnem svetovanju in zastopanju za osebe z nizkimi dohodki (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen* (*Beratungshilfegesetz*)).

Osebam, ki potrebujejo pravno pomoč, se ta v skladu s predpisi, ki jo urejajo, zagotovi za **sodelovanje v** sodnih postopkih.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravno svetovanje ali pravna pomoč se dodeli, če oseba, ki zaprosi za pravne storitve, zaradi svojega osebnega in materialnega položaja (potreba) ne more sama zbrati potrebnih finančnih sredstev in nima drugih razumnih možnosti za pridobitev pomoči (npr. zavarovanje pravnega varstva, svetovanje s strani združenja najemnikov ali sindikata itd.).

Poleg tega načrtovana tožba za zaščito njenih pravic ne sme biti neutemeljena. Če se pravna pomoč dodeli, mora imeti načrtovana tožba ali odgovor na tožbo tudi zadostne možnosti za uspeh. Sodišče, ki odloča o vlogi za pravno pomoč, mora na podlagi prosilčeve predstavitve dejstev in razpoložljive dokumentacije proučiti, ali je njegovo pravno stališče pravilno ali vsaj dokazljivo, ter mora biti glede na dejstva prepričano, da bo prosilec lahko predložil dokaze. Če so pravni pogoji izpolnjeni, je zadevna oseba upravičena do pravnega svetovanja ali pravne pomoči.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Pravno svetovanje (ki zajema svetovanje in po potrebi zastopanje) se odobri v civilnih zadevah, ki vključujejo delovno, upravno, ustavno in socialno pravo. V zadevah na področju kazenskega in prekrškovnega prava je zagotovljeno le svetovanje. V zadevah, v katerih je treba uporabiti zakonodajo drugih držav, se pravno svetovanje odobri, če je dejansko stanje v zadevi povezano z Nemčijo. Za zadeve na področju davčnega prava se pravno svetovanje ne odobri. Pravna pomoč se dodeli za vse vrste postopkov v civilnih sporih, za nepravdne postopke in postopke pred delovnim, upravnim, socialnim ali davčnim sodiščem (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* ali *Finanzgericht*). Ne prejmejo pa je obdolženci v kazenskem postopku in dolžniki v stečajnem postopku. Predpisi o zagovornikih po uradni dolžnosti vsebujejo izčrpne posebne določbe za obdolžence v kazenskem postopku. Dolžnikom v stečajnem postopku se lahko odloži plačilo stroškov postopka, če so poleg predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti vložili tudi predlog za odpis dolgov. Stečajno sodišče v takem primeru dolžniku na posebno zahtevo tudi dodeli odvetnika po njegovi izbiri, ki ga je pripravljen zastopati, če se zastopanje po odvetniku izkaže za nujno.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Taki posebni postopki ne obstajajo; obstoječe možnosti za pridobitev pravnega svetovanja in pravne pomoči zajemajo tudi nujne primere.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazce vlog za pravno svetovanje in pravno pomoč lahko pridobite pri okrajnih sodiščih (*Amtsgerichte*) in odvetnikih.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za pravno pomoč?

Potrebne podatke o dohodkih je treba verodostojno dokazati s predložitvijo ustreznih dokumentov (npr. plačilnih list ali najnovejše davčne odmere v primeru samozaposlenih oseb).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Vloga za pravno svetovanje se vlogi pri okrajnem sodišču, na območju katerega ima oseba, ki zaprosi za pravne storitve, stalno prebivališče (kraj bivanja). Če ta oseba nima stalnega prebivališča v Nemčiji, je pristojno tisto okrajno sodišče, na območju katerega se pojavi potreba po pravnem svetovanju. Za tovrstno pomoč se lahko obrnete tudi neposredno na odvetnika. V tem primeru morate pri okrajnem sodišču v štirih tednih naknadno vložiti potrebno vlogo. Vlogo za pravno pomoč morate vložiti pri tistem sodišču, pri katerem že poteka ali se bo začel postopek, v zvezi s katerim prosite za pomoč. To sodišče (in ne na primer organ socialnega varstva) prouči vlogo in odloči, ali so izpolnjeni pogoji za dodelitev pravne pomoči.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Informacije o pravnem svetovanju in pravni pomoči je mogoče dobiti pri okrajnih sodiščih in odvetnikih.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če ste upravičeni do pravnega svetovanja ali pravne pomoči, morate izpolniti ustrezni obrazec, priložiti potrebno dokumentacijo in vse skupaj predložiti uradu, navedenemu v točki 8.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Osebi, ki zaprosi za pravne storitve, lahko pravno svetovanje zagotovi odvetnik, ki ga izbere sama. V zveznih deželah Bremen in Hamburg tako svetovanje zagotavljajo javni centri za pravno pomoč. Odvetniki imajo dolžnost zagotoviti pravno svetovanje; zahtevo za tako obliko pravne pomoči lahko zavrnejo le v posebnih primerih, če za to obstajajo pomembni razlogi.

Tudi v primeru pravne pomoči si lahko odvetnika prosto izberete. Stranka v postopku mora izbrati odvetnika, ki je pooblaščen za njeno zastopanje na sodišču. Predsednik sodišča izbere in dodeli odvetnika le, kadar zadevna stranka ne more najti odvetnika, ki bi jo bil pripravljen zastopati.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Odvetnik je upravičen do nagrade v višini 15 EUR, ki mu jo mora plačati oseba, ki ji zagotovi pravno svetovanje, čemur pa se lahko glede na okoliščine zadevne osebe odpove. Različni sporazumi v zvezi s plačilom so nični. Odvetnik prejme preostalo nagrado iz državne blagajne.

V primeru pravne pomoči se krijejo vsi stroški postopka, razen stroškov stranke v postopku, ki niso bili potrebni za zaščito njenih pravic. Stranka, ki potrebuje pravno pomoč, nima nobenih nadaljnjih stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če so zahteve za pravno pomoč izpolnjene, nima stranka v postopku nobenih drugih stroškov. Dodelitev pravne pomoči pomeni, da se krijejo vsi potrebni stroški postopka. Če je stranka v postopku finančno sposobna prispevati del svojih dohodkov k stroškom postopka, mora ustrezno vsoto v celoti ali delno obročno odplačati v državno blagajno, iz katere so se krili navedeni stroški. Osebnih in finančnih položaj se lahko pregledata do štiri leta po zaključku postopka in lahko se odredi plačilo obrokov ali pa se prilagodi višina obstoječih obrokov. Največje število obrokov, ki bodo pobrani, je 48.

Možno je, da pravna pomoč ne bo zajemala vseh delov postopka („delna pravna pomoč“). V takih primerih je učinek pravne pomoči omejen na del, za katerega je bila odobrena.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Dodelitev pravne pomoči ne pomeni samodejnega kritja vlaganja pritožb. Kritje stroškov se konča s pravnomočno odločbo sodišča, ki je odločalo o zadevi. Vendar lahko znova zaprosite za pravno pomoč v pritožbenem postopku. Pritožbeno sodišče prouči, ali stranka še vedno potrebuje pomoč ter ali pritožba ni neutemeljena in ali ima možnost za uspeh. Proučitev za ugotovitev, ali ima pritožba možnost za uspeh oziroma ali ni neutemeljena, se ne izvede, če je pritožbo vložila nasprotna stranka. Če so ti pogoji izpolnjeni, je stranka v postopku upravičena do pravne pomoči.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Pravno svetovanje se lahko odvzame, če temelji na lažnih podatkih, ki jih je zagotovila stranka, ki je zaprosila za pravne storitve.

Pravna pomoč se lahko odvzame le v naslednjih okoliščinah:

če je bila pomoč pridobljena pod pretvezo na podlagi nepravilnih podatkov o sporu;

če so bili predloženi nepravilni podatki, da bi se izpolnile subjektivne zahteve za dodelitev pomoči, potrebne izjave pa niso bile dane;

če zatrjevani osebni in materialni položaj za dodelitev pomoči ni resničen;

če oseba zamuja s plačili obrokov ali

če oseba ne sporoči znatnega izboljšanja dohodka ali drugih finančnih okoliščin ali ne sporoči novega naslova.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Zoper odločitev okrajnega sodišča o zavrnitvi vloge za pravno svetovanje lahko vložite takojšnjo pritožbo (*sofortige Beschwerde*).

Prosilec lahko v primeru zavrnitve vloge za pravno pomoč v enem mesecu vložiti takojšnjo pritožbo zoper odločbo sodišča, če vrednost spora v postopku v glavni stvari presega 600 EUR. Če vrednost spora v postopku v glavni stvari ne presega 600 EUR, je pritožba dopustna le, če je sodišče zavrnilo dodelitev pravne pomoči zgolj na podlagi zahteve, ki se nanaša na osebni in materialni položaj.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu

https://www.bmj.de/SharedDocs/Publikationen/DE/Beratungs_PKH.html

Zadnja posodobitev: 13/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Irska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški, povezani s sojenjem, se razlikujejo glede na sodišče, postopek in zapletenost zadeve.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč pomeni zastopanje po pravnem svetovalcu ali odvetniku v civilnih postopkih na okrajnem sodišču, okrožnem sodišču, višjem sodišču, pritožbenem sodišču in vrhovnem sodišču ter v nekaterih primerih pred Sodiščem Evropske unije. Uporablja se tudi za pritožbe pri pritožbenem sodišču za mednarodno zaščito. Na voljo je tudi za nekatere poizvedbe, če je zahtevo za to odboru predložil mrliški oglednik.

Pravno pomoč na splošno zagotavljajo pravni svetovalci, ki so zaposleni v pravnih centrih odbora. Vendar lahko pravno pomoč zagotovi tudi pravni svetovalec zasebnik s seznama pravnih svetovalcev, ki ga je sestavil odbor. To velja zlasti za zadeve s področja družinskega prava in primere mednarodne zaščite.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Upravičenost do finančne pomoči in prispevki

Če želite pridobiti nasvet za pravno pomoč v civilnih zadevah, bo odbor za pravno pomoč (*Legal Aid Board*) [Home - LAB \(legalaidboard.ie\)](http://www.legalaidboard.ie) opravil oceno materialnega položaja in preveril, ali ste upravičeni do njihovih storitev. Za pridobitev civilne pravne pomoči in svetovanja morate imeti letni razpoložljivi dohodek, nižji od 18 000 EUR, in razpoložljivo premoženje v vrednosti manj kot 100 000 EUR. V obeh primerih odbor za pravno pomoč pri izračunu teh stroškov uporabi določene olajšave. Hiša, v kateri živite, ni vključena v izračun vašega premoženja.

V večini primerov boste morali plačati „prispevek“. Višina prispevka ali prispevkov je odvisna od vašega razpoložljivega dohodka in premoženja.

Ob prvem obisku pravnega svetovalca boste morali plačati **prispevek za svetovanje**. Najnižji prispevek za svetovanje znaša 30 EUR. Glede na vaš dohodek lahko prispevek znaša do 150 EUR.

Če se odbor za pravno pomoč strinja, da vas bo zastopal na sodišču, morate plačati **prispevek za pomoč**. Najnižji prispevek za pomoč znaša

130 EUR. Glede na vaš dohodek in premoženje boste morda plačali več. Znesek prispevka za pomoč vključuje prispevek za svetovanje, zato morate v primeru, če je vaš prispevek izračunan na 130 EUR, plačati le še 100 EUR.

Prispevka vam ni treba plačati, če:

agencija Tusla od sodišča zahteva odobritev, da vaše otroke namesti v varstvo države ali da njenemu osebu dovoli nadzor nad vašimi otroki na vašem domu;

ste na okrajnem sodišču začeli postopek za izdajo odredbe o prepovedi približevanja, odredbe o varnosti, odredbe o zaščiti ali začasne odredbe o prepovedi približevanja ali se v njem branite.

Odbor za pravno pomoč v nekaterih drugih okoliščinah prav tako ne zaračuna prispevka. To vključuje primere, ko pravno svetuje osebi, ki trdi, da je bila žrtev posilstva ali spolnega napada, ali jo zastopa v postopku zoper osebo, ki je obtožena posilstva ali spolnega napada.

Mednarodna zaščita (azil)

Če zaprosite za pravno pomoč pri prošnji za mednarodno zaščito na Irskem, boste morali plačati le prispevek v višini 10 EUR.

Kako se oceni moj dohodek?

Najprej morate izpolniti izjavo o sredstvih na obrazcu vloge za pravne storitve. V obrazcu boste morali navesti naslednje podatke:

Dohodek – to je vaš skupni dohodek, na primer plače, nadomestila za socialno varstvo (čeprav nekatera nadomestila za socialno varstvo, kot sta otroški dodatek in dodatek za nego, niso vključena) (noben ukrep stanovanjske podpore, ki ga zagotavlja kateri koli javni organ, se ne obravnava kot dohodek), pokojnina in nekatere osebne okoliščine ter tudi nekateri izdatki, da se določi, katere olajšave se lahko odštejejo od vašega dohodka za izračun vašega razpoložljivega dohodka.

Te olajšave so naslednje:

Pravica	Najvišji znesek
Zakonec/zunajzakonski partner	3 500 EUR
Vzdrževani odrasli in otroci	1 600 EUR na vzdrževano osebo
Stroški nastanitve	8 000 EUR
Otroško varstvo	6 000 EUR na otroka
Dohodnina	Celotni znesek
Prispevki za socialno zavarovanje	Celotni znesek
Splošna socialna dajatev	Celotni znesek
Prejeta prostovoljna plačila	Odbitek 20 EUR za vsako prejeto plačilo na teden.

Odbor za pravno pomoč bo izračunal vaš razpoložljivi dohodek in vas obvestil o prispevku, ki ga morate plačati. Obrazec izjave o sredstvih lahko izpolnite sami, če pa tega ne zmorete, vam ga bo pomagalo izpolniti osebje pravnega centra. Na spletnem naslovu <https://www.legalaidboard.ie/en/> je na voljo spletni kazalnik, ki vam bo pomagal ugotoviti, ali ste morda upravičeni do finančne pomoči. Kazalnik ne zagotavlja upravičenosti do finančne pomoči za pravne storitve. Deluje le kot vodnik.

Kako potrdim svoj glavni vir dohodka in olajšave?

Morda boste morali potrditi svoj glavni vir dohodka, na primer tako, da predložite:

kopijo zadnje plačilne liste;

kopijo izplačila nadomestila za socialno varstvo;

dokumente o najemu/hipoteki.

Odbor za pravno pomoč lahko od ministrstva za zaposlovanje in socialno varstvo zahteva, da preveri sredstva osebe, ki zaprosi za pravne storitve ali jih prejme. V nekaterih okoliščinah lahko odbor za pravno pomoč zahteva, da predložite dodatno dokumentacijo v zvezi z olajšavami, ki ste jih navedli.

Kako se izračunajo moja kapitalska sredstva?

Vrednost vašega doma je **izvzeta** iz ocene vaših kapitalskih sredstev. Če vaša kapitalska sredstva presegajo 4 000 EUR, morate na obrazcu za vlogo izpolniti izjavo o kapitalu. Zahtevajo se naslednje informacije:

kapital – vaš celotni kapital vseh vrst v obliki nepremičnine, avtomobila, denarnih sredstev, sredstev na banki, naložb ali drugih sredstev in

dolгови – za nekatere dolgove, ki se lahko odštejejo od kapitala za določitev razpoložljivega kapitala, na primer posojila kreditne zadruga, se vam lahko odšteje olajšava.

Kaj se zgodi, če mi bodo naloženi stroški?

Če se vam naložijo stroški postopka, jih je treba vplačati v sklad za pravno pomoč in iz njega poravnati stroške, nastale pri odboru za pravno pomoč, ki vam je zagotovil pravne storitve. To se običajno ne zgodi v zadevah družinskega prava. Če v zadevah, ki niso povezane z družinskim pravom, uspete v postopku, se vam običajno naložijo stroški. Če pa v zadevi izgubite, vam bodo morda naloženi stroški nasprotne stranke. V tem primeru odbor za pravno pomoč ni odgovoren za plačilo stroškov druge stranke, temveč jih morate plačati sami.

Kaj se zgodi, če v zadevi pridobim ali obdržim denarna sredstva ali drugo premoženje?

Če v zadevi pridobite ali obdržite denarna sredstva ali nepremičnino, lahko odbor za pravno pomoč, z nekaterimi izjemami, ta denarna sredstva ali nepremičnino uporabi za plačilo pravne pomoči. V sklad za pravno pomoč morate vplačati vsa denarna sredstva, ki jih pridobite ali obdržite v zadevi in ki niso izvzeta iz plačila. Odšteli bodo svoje stroške in vam vrnili, kar bo ostalo. Če pridobite ali obdržite nepremičnino (npr. hišo ali zemljišče), imajo pravico, da na to nepremičnino vpišejo tako imenovano „breme“, tako da je ni mogoče prodati, dokler se ne poplačajo stroški.

Kaj naj storim, če se spremeni moj finančni položaj?

Če prejmete pravne storitve, morate odbor za pravno pomoč (prek svojega pravnega svetovalca) obvestiti o vsaki spremembi dohodka ali kapitala, na primer če se vam je zvišala plača, če se je spremenila vrednost vašega nadomestila za socialno varstvo ali če ste kupili nov avto ali hišo. To morate storiti zato, ker morate ostati upravičeni do pravnih storitev, dokler jih prejmete in dokler se vaša zadeva ne zaključi. To, da se je vaš finančni položaj izboljšal, še ne pomeni, da vam bodo prenehali zagotavljati pravno pomoč, čeprav lahko zahtevajo plačilo višjega prispevka.

Kaj se zgodi, če pravnega centra ne obvestim o spremembi svojega položaja?

Če odbora za pravno pomoč ne obvestite, da se je vaš dohodek ali kapital spremenil, in odbor to ugotovi, se lahko odloči, da prekine pravno pomoč.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Če je postopek v pristojnosti Irske, so vložniki iz tujine, ki izpolnjujejo pogoje za upravičenost do finančne pomoči in preverjanje vsebine zadeve, določene v zakonu in uredbah, upravičeni do pravne pomoči na Irskem.

Čeprav ima večina vložnikov za pravno pomoč stalno prebivališče na Irskem, lahko za pravno pomoč in/ali nasvet na Irskem zaprosi tudi oseba, ki prebiva zunaj Irske, ne glede na to, ali je irski državljan ali ne, če za pravno pomoč ali nasvet zaprosi o pravni zadevi, ki jo ureja irsko pravo, in če se pravna pomoč dodeli osebi, ki prebiva zunaj Irske, če je v sporu nepremičnina ali osebno premoženje, ki se nahaja na Irskem. Podobno kot morajo irski vložniki opraviti oceno materialnega položaja za ugotavljanje upravičenosti do pravne pomoči, morajo enako oceno finančne upravičenosti opraviti tudi osebe, ki prebivajo zunaj Irske.

Pravna pomoč se zagotavlja brez uporabe meril za upravičenost na podlagi ocene materialnega položaja v sodnih postopkih, začelih na podlagi zakona o ugrabitvi otrok in izvrševanju sklepov o skrbništvu iz leta 1991 ter zakona o sklepih o preživnini iz leta 1994 (kadar gre za izterjavo preživnine v vzajemni pristojnosti).

Na splošno se pravni nasveti ne zagotavljajo, če bi vložnik lahko brez težav pridobil pravni nasvet zunaj zakona. To bi na splošno veljalo, če so storitve na voljo pri drugem viru, na primer pri svetovalnih agencijah ali drugem državnem organu.

Svetovanje v zadevah na področju kazenskega prava ne spada na področje uporabe zakona, razen svetovanja pritožnikom v primerih posilstva.

Odbor se mora pred odobritvijo pravne pomoči prepričati, ali je smiselno začeti postopek ali pripraviti obrambo, na primer ob upoštevanju pravne vsebine zadeve in verjetnega izida. Merila vključujejo: možnosti za uspeh; upravičene razloge za začetek postopka ali pripravo obrambe; razpoložljivost katere koli druge metode za zadovoljivo rešitev težave, ki ni sodni postopek (npr. mediacija ali pogajanja o poravnavi); zmožnost osebe, ki prejema pravno pomoč, da pridobi pravno zastopanje zunaj zakona (npr. možnost, da stroške krije zavarovalnica itd.).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Upošteva se, ali bi bilo treba vložnike obravnavati drugače kot v skladu s splošnim pravilom, v skladu s katerim se jim zagotovijo pravni svetovalci; to poteka v strogem vrstnem redu glede na datum uvrstitve imen vložnikov na čakalni seznam za pravne storitve. Prednost bodo imeli novi vložniki, ki bodo potrebovali pravne storitve v naslednjih kategorijah zadev:

postopki v zvezi z ugrabitvami otrok;

če obstaja resnična nevarnost, da so otroci odvzeti brez soglasja vložnika;

postopki v zvezi z otroškimi varstvom;

nasilje v družini;

če v skladu z zastaranjem obstaja nevarnost, da se roki za zaključek postopka iztečejo, če se ne sprejmejo takojšnji ukrepi;

če obstaja nevarnost, da se roki v skladu z drugo zakonodajo iztečejo;

če obstaja nevarnost, da se premoženje razprši, tako da ga ne bo mogoče uporabiti za poplačilo zahtevkov vložnika.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Oseba, ki potrebuje pravne storitve, se lahko prijavi pri katerem koli pravnem centru, tako da se osebno zgloši, pokliče ali piše v pravni center, ki je najbližji kraju njenega prebivališča.

Seznam pravnih centrov je na voljo na [spletišču odbora za pravno pomoč](#).

Če se poizvedba opravi po telefonu, je vložnik pozvan, naj se osebno zgloši v zadevnem pravnem centru, da izpolni pisni obrazec vloge in da se opravi ocena materialnega položaja, s čimer se ugotovi, ali je vložnik finančno upravičen do pravne pomoči. Vloga se lahko vloži po pošti in običajno zadostuje, če se vložnik ne more zlahka osebno zglasiti v pravnem centru.

Pravna pomoč se zagotavlja brez uporabe meril za upravičenost na podlagi ocene materialnega položaja v sodnih postopkih, začelih na podlagi zakona o ugrabitvi otrok in izvrševanju sklepov o skrbništvu iz leta 1991 ter zakona o sklepih o preživnini iz leta 1994 (kadar gre za izterjavo preživnine v vzajemni pristojnosti).

Poleg tega je mogoče vlogo vložiti prek spleta na spletišču odbora za pravno pomoč.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Plačilna lista/P60, potrdilo o nadomestilu za socialno varstvo ali obvestilo o odmeri davkov/revidiranih računovodskih izkazih;

podrobnosti o vseh drugih dohodkih, ki jih prejimate (npr. plačilo preživnine);

podrobnosti o plačilu dohodnine, prispevkov za socialno zavarovanje in splošne socialne datjave (navedene so na plačilni listi ali obvestilu o odmeri davkov);

podrobnosti o mesečnih plačilih hipoteke/najemnine;

približne vrednosti vseh vaših osnovnih sredstev, razen hiše, v kateri živite;

vrednosti morebitnih prihrankov, ki jih imate;

neporavnani zneski vseh posojil/obveznosti, ki jih imate.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Seznam naslovov in telefonskih števil vseh pravnih centrov s polnim in krajšim delovnim časom je na voljo na [spletišču](#) odbora.

Spletni obrazec se lahko predloži tudi prek spletišča odbora za pravno pomoč.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Vložniki, ki so upravičeni do finančne pomoči, so povabljeni na sestanek k pravnemu svetovalcu v skladu s postopkom čakalnega seznama ali v okviru določenih kategorij prednostnih zadev. Vložnik je običajno povabljen na sestanek z enim od pravnih svetovalcev, ki so zaposleni pri odboru za pravno pomoč in imajo sedež v eni od njegovih pisarn.

Vložnik plača prispevek za pravno svetovanje pred prvim sestankom in za to prejme potrdilo.

Na prvem sestanku pravni svetovalec pojasni, da bo treba ob izdaji potrdila o pravni pomoči plačati prispevek za pravno pomoč, če bo vložnik pri začetku postopka ali obrambi potreboval pravnega svetovalca.

V vlogah za potrdila o pravni pomoči se lahko zahtevajo dodatne informacije. Glede na naravo zadeve lahko te dodatne informacije vključujejo naslednje: zdravstveno dokumentacijo/poročila;

kopije izjav in/ali poročil, ki so jih pridobili ali pripravili pripadniki policije, imenovani *Gardaí*;

kopije kakršnih koli pogodb.

Če se po prejemu vseh potrebnih informacij ugotovi, da prošnja za pravno pomoč ne izpolnjuje določb zakona o civilni pravni pomoči iz leta 1995 in predpisov iz leta 1996, pravni svetovalec izda dopis o zavrnitvi.

V tem dopisu bodo navedeni razlogi za zavrnitev vloge in ustrezen člen ali členi zakona in/ali predpisov o pravni pomoči v civilnih zadevah. V dopisu je vložnik obveščen tudi o pravici do revizije odločitve in/ali pritožbe pri komisiji za pritožbe odbora.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če vložnik vloge za pravno pomoč izpolnjuje zahteve iz zakona in predpisov, se izda potrdilo o pravni pomoči za zastopanje s strani pravnega svetovalca in po potrebi odvetnika v nekaterih civilnih postopkih na okrajnih, okrožnih, višjih in vrhovnih sodiščih.

S potrdilom o pravni pomoči so dovoljene le pravne storitve za postopek ali zadevo, ki je navedena na potrdilu. Izdaja potrdila o pravni pomoči vložniku ne pomeni, da je ta upravičen do pravne pomoči v drugih zadevah. Če vložnik potrebuje pravno pomoč za več kot eno zadevo, je treba vložiti ločeno vlogo.

Vloge za potrdilo o pravni pomoči vložni pravni svetovalec v pravnem centru po posvetovanju z vložnikom.

Člen 29(1) zakona določa, da oseba ni upravičena do pravne pomoči ali svetovanja, če ne plača prispevka. Ta prispevek se določi na podlagi finančne ocene, ki temelji na podatkih, ki jih vložnik navede v izjavi o sredstvih in kapitalu. Če oseba nima osnovnih sredstev, je najnižji znesek, ki se plača za pravno pomoč, 35 EUR, najvišji znesek pa 1 210 EUR.

Celoten prispevek je treba plačati ob pridobitvi potrdila o pravni pomoči in pred začetkom opravljanja pravnih storitev. Odbor lahko v izjemnih okoliščinah vložniku dovoli plačilo v več obrokih. Vendar je treba celoten dolgovani znesek plačati v dvanajstih mesecih in pred zaključkom postopka.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Če vložnik ob vložitvi vloge izrazi željo, da bi ga zastopal točno določen pravni svetovalec v pravnem centru, bo glavni pravni svetovalec pri odločanju o dodelitvi pravnega svetovalca upošteval njegovo željo. Glavni pravni svetovalec bo pri odločanju o dodelitvi pravnega svetovalca upošteval tudi druge okoliščine, na primer, ali bo pravni svetovalec, ki ga je zahteval vložnik, na voljo za zastopanje stranke na določen datum na sodišču. Če pravni svetovalec, ki ga je zahteval vložnik, na dan vložnikove zadeve že ima obveznosti do druge stranke na drugi lokaciji, bo moral glavni pravni svetovalec vložniku dodeliti drugega pravnega svetovalca.

Če je vložnika že zastopal kak pravni svetovalec iz pravnega centra, glavni pravni svetovalec običajno dodeli istega pravnega svetovalca za opravljanje pravnih storitev za isto stranko v novi zadevi. Vložnik nima absolutne pravice, da se posvetuje ali da ga zastopa pravni svetovalec po lastni izbiri, vendar glavni pravni svetovalec pri odločanju, katerega pravnega svetovalca bo dodelil vložniku, običajno upošteva njegovo željo. Če bi vložnik želel, da ga zastopa pravni svetovalec njegovega spola, bi si glavni pravni svetovalec, kolikor bi bilo mogoče, prizadeval zagotoviti, da se upoštevajo vložnikove želje v zvezi s tem.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

S plačilom prispevka za pravno pomoč, navedenega v potrdilu, se krijejo vsi stroški postopka. Stroški in splošna odškodnina, ki vam je bila dodeljena na podlagi sodnega postopka ali izvensodne poravnave, pa se plačajo odboru za pravno pomoč. Odbor ima pravico, da stroške, ki so nastali, odšteje od vseh sredstev, ki jih prejmete, ob upoštevanju nekaterih omejenih izjem. To velja tudi za poravnave, ki se izplačajo osebi, ki prejema pravno pomoč, kot posledica postopka v zvezi z zakonsko zvezo, sporazumnega prenehanja življenjske skupnosti ali prenehanja življenjske skupnosti. Če so skupni stroški, ki jih je imel odbor pri opravljanju pravnih storitev, nižji od skupnega zneska, ki ste ga plačali ali pa je bil plačan v vašem imenu kot prispevek in na podlagi izterjave stroškov ali odškodnine ali ob upoštevanju obremenitve premoženja, vam bo preostanek povrnjen.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Ni relevantno.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

S potrdilom o pravni pomoči so določene pravne storitve za postopek ali zadevo, ki je navedena na potrdilu. Potrdilo preneha veljati, ko se postopek ali navedena zadeva zaključi. Vložnik, ki potrebuje dodatne storitve, ki se lahko nanašajo na prvotno zadevo, lahko zaprosi za spremembo potrdila o pravni pomoči ali izdajo novega potrdila. Od okoliščin posamezne zadeve je odvisno, ali je potrebna sprememba ali novo potrdilo, o čemer vam bo svetoval pravni svetovalec.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če predložite napačne informacije ali ne razkrijete katerega koli pomembnega dejstva (npr. v zvezi s spremembo vašega finančnega položaja) ali če ravnate nerazumno, se vam lahko pravno svetovanje ali pravna pomoč ali oboje odvzame in ste lahko odgovorni za vse stroške, ki so nastali v vašem imenu.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Vložnik, ki je oškodovan zaradi katere koli odločitve odbora, lahko zahteva revizijo odločitve. Če vložnik želi, da se odločitev ponovno prouči, mora v obravnavo predložiti dodatne pisne informacije in mnenje svojega pravnega svetovalca o tem, ali naj odločitev ostane v veljavi. Vložniki lahko prek pravnega centra zahtevajo revizijo odločitve.

Vložnik, ki je oškodovan zaradi katere koli odločitve odbora ali revizije odločitve odbora, se lahko zoper to odločitev pritoži pri komisiji za pritožbe odbora. Če se želi vložnik pritožiti zoper odločitev, mora vložiti pritožbo pri komisiji za pritožbe odbora. Vložniki lahko zahtevajo pritožbo zoper odločitev prek pravnega centra ali neposredno pri odboru. Dodatne informacije za namene pregleda ali vložitve pritožbe je treba predložiti v enem mesecu od datuma, ko je bil vložnik obveščen, da ni upravičen do storitve, za katero je zaprosil.

Komisijo za pritožbe sestavljajo predsednik in štiri drugi člani, od katerih sta bila dva pred imenovanjem v odbor odvetnika ali pravnega svetovalca. Komisijo sestavljajo osebe, ki niso sodelovale pri prvotni odločitvi.

Dodatne informacije

Dodatne informacije, vključno s seznamom naslovov in telefonskih števil vseh pravnih centrov, so na voljo na [spletišču](#) odbora.

Zadnja posodobitev: 26/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [es](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Pravna pomoč - Španija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V Španiji je izvajanje sodne oblasti javna storitev, ki se zagotavlja brezplačno. Za uporabo storitve ni treba plačati pristojbin ali dajatev. Vendar v sodnih postopkih običajno nastane nekaj stroškov, ki vključujejo zlasti:

- odvetniške honorarje;
- stroške objave obvestil v uradnih glasilih;
- predplačila, ki se zahtevajo za vložitev nekaterih pritožb;
- plačila izvedencem.

Običajno mora zadevna stranka te stroške poravnati vnaprej. V Španiji mora sodišče ob zaključku postopka odločiti, kdo mora nazadnje pokriti te stroške, in sicer s sklepom o plačilu stroškov (*condena en costas*), ki ga ureja načelo „kdor izgubi, plača“.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Brezplačna pravna pomoč je postopek, v katerem se lahko na podlagi člena 119 španske ustave osebam, ki dokažejo, da nimajo dovolj finančnih sredstev, dodeli vrsta ugodnosti, ki v glavnem vključujejo oprostitev plačila odvetniških honorarjev ter stroškov izvedenskih mnenj, varščin, sodnih taks itd.

Natančneje, ta plačila vključujejo:

- pravno svetovanje pred začetkom postopka;
- odvetniške honorarje;
- stroške objave obvestil v uradnih glasilih;
- predplačila, ki se zahtevajo za vložitev nekaterih pritožb;
- plačila izvedencem.

V primeru čezmejnih sporov so bile zgoraj navedenim pravicam (po spremembi zakona o brezplačni pravni pomoči št. 16/2005 z dne 18. julija 2005, s katero je bil ta usklajen z Direktivo 2002/8/ES) dodane naslednje postavke:

- storitve tolmačenja;
- prevod dokumentov;
- potni stroški, če se zahteva osebna prisotnost na sodišču;
- obramba in zastopanje, ki ju zagotovi odvetnika (*abogado en procurador*), tudi če to ni potrebno, če tako zahteva sodišče zaradi zagotavljanja enakosti strank.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči so upravičeni vsi državljani EU, ki lahko dokažejo, da nimajo zadostnih sredstev (v primeru čezmejnih sporov to velja samo za fizične osebe).

Do brezplačne pravne pomoči so pod enakimi pogoji kot državljani EU upravičeni tudi državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo v Španiji ali jim je ta pravica priznana z mednarodnimi konvencijami (npr. konvencijami o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok).

V zadevah, povezanih z zaposlovanjem, so do brezplačne pravne pomoči upravičene vse zaposlene osebe ne glede na svoje državljanstvo in finančna sredstva.

Do brezplačne pravne pomoči so upravičena društva in fundacije, ki delujejo v javnem interesu.

V kazenskih, upravnih in predhodnih upravnih postopkih so do brezplačne pravne pomoči upravičeni tudi tuji državljani, ki v Španiji nimajo zakonitega prebivališča in lahko dokažejo, da nimajo dovolj sredstev za plačilo stroškov sodnega postopka.

Ne glede na obstoj sredstev za plačilo stroškov sodnega postopka imajo pravico do brezplačne pravne pomoči žrtve kaznivih dejanj na podlagi spola, terorizma in trgovine z ljudmi ter mladoletniki in osebe z motnjami v duševnem razvoju, ki so žrtve zlorabe ali grdega ravnanja, v primeru smrti žrtve pa se ta pravica prenese na družinske člane žrtve, če ti niso storilci kaznivega dejanja.

Prav tako se ne glede na obstoj sredstev za plačilo stroškov sodnega postopka brezplačna pravna pomoč dodeli osebam, ki lahko dokažejo, da imajo zaradi nesreče trajne posledice, ki jim popolnoma onemogočajo opravljanje običajnega dela ali poklica, in ki potrebujejo pomoč drugih oseb, če je predmet spora odškodninski zahtevek za povračilo nastale škode.

Na delovnih sodiščih so do brezplačne pravne pomoči pri obrambi v sodnih postopkih upravičeni delavci in zavarovanci v okviru sistema socialne varnosti, ne da bi jim bilo treba dokazovati nezadostna sredstva.

V primeru čezmejnih sporov se lahko ta pravica pridobi, če lahko zadevna oseba dokaže, da stroškov postopka ne more poravnati zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici, v kateri prebiva, in življenjskimi stroški v Španiji.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli v vseh vrstah pravnih in nepravdnih postopkov, v katerih stroški presegajo 2 000 EUR, razen če predmet postopka zahteva pomoč odvetnika, ter zajema vse faze postopka, morebitne pritožbe in izvrševanje sodnih odločb.

V postopkih, v katerih so stroški nižji od 2 000 EUR in storitve odvetnikov niso potrebne, se lahko za pravno pomoč zaprosi tudi, če ima druga stranka pravnega zastopnika ali če sodnik ali sodišče izrecno odredi, da je treba zagotoviti enakost med strankama.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Obstaja možnost začasnega imenovanja odvetnika, in sicer s strani odvetniške zbornice (*Colegio de Abogados*) v največ 15 delovnih dneh od prejema prošnje ali na podlagi sodne odločbe.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči je mogoče pridobiti v službi za pravno svetovanje (*Servicio de orientación jurídica*) odvetniških zbornic, na uradih sodnih tajnikov (*Decanatos de los Juzgados*) in pri deželnih komisijah za brezplačno pravno pomoč (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Generalni odvetniški svet (*Consejo General de la Abogacía Española*) državljanom zagotavlja spletni portal za brezplačno pravno pomoč ([🌐 Justicia Gratuita](#)), na katerem je med drugim mogoče izpolniti obrazec prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči oziroma preveriti izpolnjevanje finančnih pogojev za dodelitev brezplačne pravne pomoči, pri čemer pa je treba dokumente in prošnjo vedno predložiti na način, naveden v nadaljevanju.

Kje vložiti prošnjo?

Prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči je treba skupaj z ustrežno dokumentacijo vložiti pri službi za pravno svetovanje odvetniške zbornice v kraju, v katerem se nahaja sodišče, ki vodi postopek v glavni stvari, ali pri sodišču v kraju stalnega prebivališča prosilca, če se postopek še ni začel.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Priložiti je treba dokumente o:

finančnem položaju zadevne osebe in članov njene družine;

osebni in družinskih okoliščinah;

zahtevanem pravnem varstvu.

Natančneje je treba predložiti naslednje dokumente:

potrdilo o plačilu davka od dohodkov pravnih oseb (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (v primeru pravnih oseb);

kopijo izjave o javnem interesu ali vpisa v register fundacij (*Registro de Fundaciones*) (v primeru pravnih oseb);

potrdilo o premoženju (*Certificado de signos externos*), ki ga izdajo lokalni organi iz kraja prosičevega stalnega prebivališča;

potrdilo o prijavi prebivališča (*Certificado de empadronamiento*);

potrdilo nacionalnega inštituta za zaposlovanje (*Instituto Nacional de Empleo – INEM*) o obdobju brezposelnosti in prejemanju nadomestil;

potrdilo o prejemanju državne pokojnine (*Certificado de cobro de pensiones publicas*);

potrdilo državnega javnega zavoda za zaposlovanje (*Servicio Público de Empleo Estatal – SPEE*) o prejemanju nadomestil za brezposelnost in obdobju dodeljevanja teh nadomestil;

kateri koli drug dokument, ki dokazuje navedena dejstva.

Odvetniške zbornice lahko zaradi pospešitve postopka v zvezi s prošnjo v imenu strank zaprosijo za več teh potrdil, če so za to izrecno pooblašcene.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Prošnjo za dodelitev pravne pomoči je treba vložiti pri službi za pravno svetovanje odvetniške zbornice v kraju, v katerem se nahaja sodišče, ki vodi postopek v glavni stvari, ali pri sodišču v kraju stalnega prebivališča prosilca, če se postopek še ni začel. V tem primeru mora sodišče prošnjo nemudoma posredovati krajevno pristojni odvetniški zbornici.

Odvetniške zbornice so prejemni organ za prošnje v čezmejnih sporih. V teh sporih je organ, ki izda prošnjo, odvetniška zbornica, pristojna glede na običajno ali stalno prebivališče prosilca.

Evropski državljani, čigar država je pogodbenica Evropskega sporazuma o prenosu vlog za pravno pomoč, lahko prošnjo predloži osrednjemu organu, ki ga je njegova država določila za izvajanje navedenega sporazuma.

Prošnjo je treba vložiti pred začetkom postopka, če je vložnik prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči nasprotna stranka, pa pred izpodbijanjem zahtevka. Vendar lahko vložnik zahtevka in nasprotna stranka vložita prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči tudi pozneje, če dokažeta, da se je njun finančni položaj spremenil.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odvetniška zbornica lahko sprejme naslednje začasne sklepe:

sklep, s katerim zadevno osebo obvesti, da so v prošnji pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti v desetih dneh, sicer se postopek obravnave prošnje zaključi;

sklep o nedopustnosti in neutemeljenosti prošnje, pri čemer o tem obvesti komisijo za brezplačno pravno pomoč;

sklep o tem, da prošnja izpolnjuje zakonske zahteve, pri čemer v največ 15 dneh imenuje odvetnika ter o tem obvesti zbornico pravnih zastopnikov (*Colegio de Procuradores*), da bi ta v treh dneh imenovala pravnega zastopnika. Odvetniška zbornica prošnjo posreduje komisiji za brezplačno pravno pomoč v dokončno odobritev.

Če odvetniška zbornica sklepa ne sprejme v 15 dneh, mora prosilec prošnjo poslati neposredno komisiji za brezplačno pravno pomoč, ki mora na podlagi proučitve informacij in dokumentov takoj odločiti o začasnem imenovanju odvetnika (*abogado*) in zastopnika (*procurador*).

Komisija za brezplačno pravno pomoč mora končni sklep o dodelitvi ali zavrnitvi brezplačne pravne pomoči sprejeti v 30 dneh po prejemu spisa. Če sklepa ne sprejme v roku 30 dni, se potrdijo začasni sklepi, ki sta jih sprejela odvetniška zbornica in zbornica pravnih zastopnikov.

V treh dneh je treba o sklepu obvestiti prosilca, odvetniško zbornico, zbornico pravnih zastopnikov in sodišče, ki vodi postopek, ali predsednika sodišča, če se postopek še ni začel.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če ste tožeča stranka, morate pred začetkom postopka vložiti prošnjo pri odvetniški zbornici v kraju, v katerem se nahaja sodišče, ki vodi postopek v glavni stvari, ali pri višjem sodišču v kraju svojega stalnega prebivališča.

1. Če ste tožena stranka, morate prošnjo vložiti pred izpodbijanjem zahtevka. Prošnja, ki jo vloži tožena stranka, ne prekine postopka, vendar lahko sodišče po uradni dolžnosti ali na zahtevo zadevne osebe odredi prekinitve postopka do sprejema sklepa o dodelitvi ali zavrnitvi brezplačne pravne pomoči.

V primeru čezmejnih sporov, v katerih se za brezplačno pravno pomoč zaprosi zaradi postopka pred sodiščem v drugi državi članici, se lahko prošnja vloži tudi pri odvetniški zbornici (v primeru prebivalcev Španije, udeleženi v sporu v drugi državi) v kraju prosičevega običajnega ali stalnega prebivališča.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Odvetnika praviloma imenuje odvetniška zbornica na podlagi sistema rotacije. Vendar lahko zadevna oseba imenuje svojega odvetnika, če se ta odpove plačilu za svoje storitve.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Brezplačna pravna pomoč krije naslednje stroške:

pravno svetovanje pred začetkom postopka;

odvetniške honorarje;

stroške objave obvestil v uradnih glasilih;

predplačila, ki se zahtevajo za vložitve nekaterih pritožb;

plačila izvedencem;

80 % stroškov za notarske listine in potrdila iz nepremičninskih in poslovnih registrov.

V primeru čezmejnih sporov se krijejo tudi stroški storitev tolmačenja in prevajanja dokumentov ter potni stroški, če sodišče, ki obravnava zadevo, presodi, da je potrebna osebna navzočnost.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

V primeru dohodka, ki presega dvakratnik, vendar ne petkratnika nacionalne minimalne plače, lahko komisija za brezplačno pravno pomoč izjemoma odobri brezplačno pravno pomoč na podlagi osebnih in družinskih okoliščin prosilca.

Upoštevajo se prosilčeve družinske okoliščine, število otrok ali vzdrževanih družinskih članov, sodne takse in drugi stroški, ki nastanejo z začetkom postopka, ali drugi objektivno ocenjeni stroški podobne narave, v vsakem primeru pa se upošteva, ali ima prosilec status prednika v veliki družini posebne kategorije.

V skladu s pogoji, določenimi v prejšnjem odstavku, se lahko pravna pomoč odobri tudi na podlagi prosilčevega zdravstvenega stanja in invalidom iz člena 1 (2) zakona št. 51/2003 z dne 2. decembra 2003 o enakih možnostih, nediskriminaciji in splošni dostopnosti za invalide, pa tudi osebam, ki jih vzdržujejo, če te osebe v postopkih sodelujejo v njihovem imenu in v njihovem interesu ter če so ti postopki povezani z zdravstvenim stanjem ali invalidnostjo, zaradi katere je bila brezplačna pravna pomoč izjemoma odobrena.

V takih primerih mora zadevna komisija za brezplačno pravno pomoč izrecno določiti, katere ugodnosti iz člena 6 veljajo za prosilca.

Stroške sojenja, ki niso kriti, mora do sprejema odločitve sodišča o stroških kriti zadevna oseba. Če se plačilo stroškov naloži drugi stranki, ta delnemu upravičencu vrne vse morebitne stroške sojenja.

V primeru državljanov, ki prebivajo v drugi državi EU, se zgornje pravilo uporablja preudarno, ob upoštevanju življenjskega standarda v državi prebivališča, da se prepreči povzročitev škode prosilcu.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Ko se v sporu prizna pravica do brezplačne pravne pomoči, ta pravica velja v vseh postopkih in dogodkih, povezanih s sporom, vključno z izvršitvijo, če do nje pride v dveh letih od izdaje prvostopenjske sodne odločbe, ter v vseh postopkih pritožbe zoper sodne odločbe v istem sporu, ne da bi bilo treba vložiti kakršno koli dodatno prošnjo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Sklep o dodelitvi brezplačne pravne pomoči se lahko razveljavi, če je bila pomoč dodeljena na podlagi nepravilnih ali lažnih izjav ali opustitve s strani prosilca. Brezplačna pravna pomoč se lahko preneha izplačevati, če se finančni položaj osebe, ki ji je bila dodeljena, v treh letih izboljša.

V obeh primerih velja splošno pravilo, da stroške plača stranka, ki v zadevi ne uspe.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Zoper sklep o brezplačni pravni pomoči se lahko pritožite tako, da v desetih dneh po obvestilu o sklepu pišete komisiji za brezplačno pravno pomoč. O vaši pritožbi bo odločilo pristojno sodišče.

Zadnja posodobitev: 14/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Francija

V Franciji se pravna podpora imenuje pravna pomoč (*aide juridictionnelle*).

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški sodnega postopka se razlikujejo glede na naravo in zapletenost zadeve, pa tudi glede na postopek in sodišče, pristojno za odločanje o zadevi.

Razlikovati je mogoče med tremi kategorijami stroškov:

- odvetniškimi honorarji, ki niso določeni s tarifo, tako da se o njih lahko prosto dogovorita odvetnik in stranka, načeloma pa jih mora plačati slednja, razen če je upravičena do pravne pomoči;
- sodnimi stroški, ki so izčrpno navedeni v členu 695 zakonika o civilnem postopku (*Code de procédure civile*) in vključujejo predvsem:
 - a. nagrade za odvetnike in javne uradnike (*officiers publics* ali *officiers ministériels*), pri čemer se nagrade razlikujejo od honorarjev;
 - b. sodne stroške, ki se plačajo sodnim izvršiteljem;
 - c. stroške sodnih izvedenskih mnenj in preiskav;
 - d. morebitne pričnine, ki so določene s tarifo;
 - e. pristojbino za obravnavo;
 - f. izdatke: ti ustrezajo stroškom, določenim s tarifo, ki jih strokovni delavci vnaprej plačajo za potrebe postopka.

Sodne stroške plača neuspešna stranka. To načelo je določeno v členu 696 zakonika o civilnem postopku. Vendar lahko sodnik z obrazloženim sklepom vse stroške ali njihov del naloži drugi stranki, pri čemer določi delež, ki ga nosi vsaka stranka;

• drugimi stroški strank v postopku: stranke te stroške praviloma krijejo same, razen če sodnik ne odloči drugače, kar lahko stori v kazenskih in tudi civilnih zadevah. Sodišče odloči na podlagi pravičnosti ali finančnega položaja obsojene stranke. To, da se ji stroški ne naložijo, lahko odloči tudi po uradni dolžnosti. V kazenskih zadevah sodne stroške krije država. Obsojena oseba mora plačati fiksno pristojbino za postopek, katere znesek je odvisen od kaznivega dejanja.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč je del sistema pravne podpore (ki je nadomestil sistem pravne pomoči, organiziran na podlagi zakona iz leta 1972), določenega z zakonom št. 91-647 z dne 10. julija 1991 o pravni podpori ter o pravni pomoči in pomoči za plačilo odvetnika v nesodnih postopkih (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*).

Pravna podpora zajema:

pravno pomoč: gre za finančno pomoč, s katero država delno ali v celoti krije stroške sodnega postopka na prvi in drugi stopnji, izvršitev odločb in poravnave pred uvedbo postopka ali sporazumnih razvez zakonske zveze z zunajsodno poravnavo;

pomoč za plačilo odvetnika v nesodnih kazenskih postopkih, ki so lahko alternativa kazenskemu pregonu (poravnava, mediacija itd.), ob policijskem pridržanju ali pomoč pridržanim osebam pred disciplinsko komisijo v zaporih;

pomoč za dostop do sodnega varstva (informacije, napotki in brezplačno pravno svetovanje).

Pravna pomoč in pomoč za plačilo odvetnika v nesodnih postopkih sta namenjeni osebam, ki želijo uveljavljati svoje pravne pravice in imajo zgolj omejena sredstva. Zajema pomoč, s katero država delno ali v celoti plača honorarje, krije pa tudi pravne stroške (odvetnika, sodnega izvršitelja, notarja itd.). Dodeli se posamezniku, ki zanjo zaprosi, kadar vložena tožba ni nedopustna, ni neutemeljena ali ne pomeni zlorabe zlasti zaradi števila zahtevkov ali njihove sistematičnosti.

Pravna pomoč je lahko polna, omejena ali je ni. Ne zajema morebitnih stroškov, ki jih krije zavarovalna polica za sodne stroške ali drug režim varstva. Kjer je ustrezno, se delež tako kritih stroškov odbije od zneskov, ki jih v okviru pravne pomoči vnaprej plača država.

Upravičenec do pravne pomoči lahko brezplačno prejme pomoč odvetnika ali drugega delavca v pravni stroki (sodnega izvršitelja, notarja, cenilca/dražilca itd.), prav tako pa je lahko oproščen vseh ali dela sodnih stroškov. V zvezi s tem veljajo merila za upravičenost, določena s prej navedenim zakonom z dne 10. julija 1991 in z odlokom 2020-1717 z dne 28. decembra 2020 o izvajanju zakona št. 91-647 z dne 10. julija 1991 o pravni podpori ter pravni pomoči in pomoči za plačilo odvetnika v nesodnih postopkih (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*).

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravno pomoč dodeli urad za pravno pomoč (*bureau de l'aide juridictionnelle*), ki je vzpostavljen na splošnih (okrožnih in okrajnih) sodiščih (*Tribunal judiciaire*), če so izpolnjeni pogoji glede sredstev, državljanstva, stalnega prebivališča in dopustnosti.

Ta pomoč se lahko dodeli tudi, če so izpolnjeni pogoji za odstopanje v nekaterih okoliščinah (glej v nadaljevanju).

Pogoji glede sredstev:

Do pravne pomoči ste upravičeni, če so vaš referenčni obdavčljivi dohodek (*revenu fiscal de référence*) oziroma vaša davčna sposobnost in sredstva pod pragom, določenim z odlokom.

S 1. januarjem 2021 so začele veljati nove določbe, s katerimi so bila spremenjena merila za upravičenost, ki omogočajo odstop do pravne pomoči.

Upravičenost do pomoči sedaj temelji na naslednjem:

referenčnem obdavčljivem dohodku (*revenu fiscal de référence*). Referenčni obdavčljivi dohodek ustreza znesku letnega dohodka, ki ga izračunajo davčni organi in je prikazan v odločbi o odmeri davka. Pragovi za upravičenost so določeni s členom 3 odloka 2020-1717 z dne 28. decembra 2020 o pravni pomoči (*décret 2020-1717 du 28 décembre 2020 relatif à l'aide juridictionnelle*). Vloge za pravno pomoč, vložene v letu 2021, se na primer obravnavajo ob upoštevanju zneska referenčnega obdavčljivega dohodka, prikazanega v zadnji odločbi o odmeri davka. Od 1. januarja 2021 znesek referenčnega obdavčljivega dohodka na osebo ne sme preseči 11 262 EUR za polno pravno pomoč in 16 890 EUR za omejeno pravno pomoč. Referenčni obdavčljivi dohodek, ki se upošteva pri obravnavi vloge za pravno pomoč, je referenčni obdavčljivi dohodek vašega davčnega gospodinjstva. Če je v vašem davčnem gospodinjstvu več oseb, se pri pragovih, ki ne smejo biti preseženi, upošteva dohodek vseh teh oseb. Če pa se za pravno pomoč zaprosi za postopek, povezan s sporom med prosilcem in članom njegovega davčnega gospodinjstva, se zgornje meje dohodkov proučijo individualno; v takih primerih se pri preverjanju upravičenosti do pomoči upošteva davčna sposobnost;

premičninah (predvsem prihrankih): če je njihova vrednost višja od zgornje meje za polno pravno pomoč (tj. 11 262 EUR na osebo v letu 2020), prosilec ni upravičen do pravne pomoči;

nepremičninah (brez glavnih bivalnih in poslovnih prostorov): če njihova vrednost za več kot dvakrat presega zgornjo mejo za omejeno pravno pomoč (tj. 33 780 EUR na osebo v letu 2020), prosilec ni upravičen do pravne pomoči.

Če davčno gospodinjstvo sestavlja več oseb, se pri zgornjih mejah, ki ne smejo biti presežene, upoštevajo premičnine in nepremičnine vseh teh oseb. Če pa se za pravno pomoč zaprosi za postopek, povezan s sporom med prosilcem in članom njegovega davčnega gospodinjstva, se zgornje meje sredstev proučijo individualno;

sestavi davčnega gospodinjstva: če davčno gospodinjstvo sestavlja več oseb, se zgornje meje dohodkov in sredstev povečajo za:

0,18-krat za vsako od prvih dveh dodatnih oseb,

0,1137-krat za nadaljnje osebe.

Pravna pomoč pa se brez upoštevanja dohodkovnih meril dodeli žrtvam najhujših kaznivih dejanj (žrtvam napadov z namenom ogrožanja življenja ali povzročitve telesne poškodbe) in njihovim upravičencem.

Pogoj glede državljanstva:

Pravna pomoč se lahko dodeli osebam s francoskim državljanstvom ali državljanstvom ene od držav članic Evropske unije (razen Danske) ali tujim državljanom, ki imajo zakonito običajno prebivališče v Franciji. Pravna pomoč se v postopku pred francoskim sodiščem lahko dodeli tudi tujim državljanom, ki ne prebivajo v Franciji, vendar imajo državljanstvo države, ki ima s Francijo sklenjen mednarodni ali dvostranski sporazum, s katerim je njenim državljanom priznana pravica do pravne pomoči.

Pogoj glede prebivališča:

Razen v zgoraj navedenih primerih se načeloma zahteva zakonito običajno prebivališče v Franciji.

Vendar se tujim državljanom dodeli pravna pomoč brez pogoja glede prebivališča, če so mladoletni, določene priče (*témoin assisté*), osebe v preiskavi, obdolženci, obtoženci ali obsojenci ali stranke, ki so vložile premoženjskopравни zahtevek v kazenskem postopku, kadar zanje velja odredba o zaščiti v skladu s členom 515-9 civilnega zakonika, kadar sklenejo sporazum o predhodnem priznanju krivde ali kadar so udeleženi v postopku v zvezi s pogoji, določenimi v zakoniku, glede vstopa in prebivanja tujih državljanov v Franciji ter pravice do azila v Franciji.

Pogoj glede dopustnosti:

Pravna pomoč se dodeli osebi, katere tožba ni očitno nedopustna ali neutemeljena. Ta pogoj se ne uporablja za toženca, osebo, ki je civilno odgovorna, določeno pričo (*témoin assisté*) ali obdolženca, obtoženca ali obsojenca.

V postopkih na kasacijskem sodišču se pravna pomoč zavrne, če vložnik ne more navesti utemeljenih razlogov za vložitev kasacijske pritožbe.

Če je bila pravna pomoč zavrnjena na tej podlagi, vendar je sodišče tožbi vložnika ugodilo, se mu povrnejo stroški, izdatki in honorarji, ki jih je plačal, do zneska pravne pomoči, do katere bi bil upravičen glede na svoja sredstva.

Posebni primeri

Pravna pomoč se dodeli brez proučitve meril za upravičenost, če je prosilec že prejel pravno pomoč v postopku, ki ga je začel, in se je nasprotna stranka pritožila zoper odločbo v prid prosilca, ali če vloži tožbo pred nacionalnim sodiščem za pravico do azila (*Cour nationale du droit d'asile*).

Podobno lahko osebe, ki ne izpolnjujejo meril za upravičenost, izjemoma prejmejo pravno pomoč, če je njihova tožba posebej relevantna zaradi predmeta spora ali predvidljivih stroškov postopka (člen 6 zakona z dne 10. julija 1991 o pravni pomoči).

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč se dodeli tožniku in tožencem v nepravdnih in pravnih zadevah pred katerim koli sodiščem ter v postopku zaslišanja mladoletne osebe. Dodeli se lahko za celoten postopek ali njegov del in za poskus poravnave pred vložitvijo tožbe.

Pravna pomoč se lahko dodeli tudi za izvršitev sodne odločbe ali katerega koli drugega izvršilnega naslova, tudi če je bil izdan v drugi državi članici EU, razen na Danskem.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Začasna dodelitev pravne pomoči je mogoča, če postopek ogroža osnovne življenjske pogoje zadevne osebe, zlasti v primeru izvršbe, ki vključuje rubež premoženja ali prisilno izselitev. V tem primeru lahko o njeni dodelitvi odloči predsednik urada za pravno pomoč, pristojno sodišče ali njegov predsednik. V kazenskih zadevah se lahko pravna pomoč v skladu s postopkom dodeli v nujnih primerih (npr. ukrep ob prvem zaslišanju ali hitrem postopku).

Pravna pomoč se začasno dodeli med postopkom in krije vsa dejanja v postopku.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec vloge za pravno pomoč lahko prenesete in natisnete tako, da v svoj brskalnik vnesete naslednjo povezavo:

<https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>.

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi pred vložitvijo zahtevka ali med postopkom.

Zanjo lahko zaprosite tudi po koncu postopka, na primer za izvršitev odločbe sodišča.

Obrazec vloge za pravno pomoč lahko pridobite na sodišču v kraju svojega prebivališča ali v kraju, kjer bo potekala obravnava, in na najbližji „pravni točki“ (centri za pravno pomoč (*Maisons de la Justice et du Droit*)), točka za dostop do sodnega varstva (*Point d'Accès au Droit*) ali posredovalnica za dostop do sodnega varstva (*Relais d'Accès au Droit*). Najdete jo lahko na naslednjem spletišču: <http://www.annuaires.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/>. Če imate francosko državljanstvo in prebivate v tujini, lahko obrazec dobite tudi na konzulatih ali pri:

**Département de l'entraide, du droit international privé et européen, Ministère de la Justice,
Direction des affaires civiles et du sceau,
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.**

Če ste tuji državljan in ne prebivate v Franciji, lahko obrazec za pravno pomoč dobite pri osrednjem organu, ki ga je vaša država določila za pošiljanje mednarodnih vlog za pravno pomoč. Večina držav je za to določila ministrstvo za pravosodje. Francija je kot pristojni organ za pošiljanje in prejemanje vlog določila zgoraj omenjeno službo pri ministrstvu za pravosodje, in sicer urad za pravo Unije, mednarodno zasebno pravo in pravno pomoč v civilnih zadevah, ki obravnava vloge rezidentov držav članic Sveta Evrope, pogodbenic Evropskega sporazuma o prenosu vlog za pravno pomoč z dne 27. januarja 1977, v civilnih, gospodarskih in upravnih zadevah.

Če ste državljan države članice Evropske unije, razen Danske, in prebivate v Franciji ali vašo zadevo obravnava francosko sodišče, ste lahko upravičeni do čezmejne pravne pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah v skladu z Direktivo Sveta 2003/8/ES z dne 27. januarja 2003. V Franciji je pristojni urad za obravnavo teh vlog služba za dostop do pravnega varstva in pomoč žrtvam, ki deluje pri uradu za pravno pomoč ministrstva za pravosodje:

Bureau de l'aide juridictionnelle

Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)

Ministère de la Justice

13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Opomba: Kmalu bo mogoče zaprositi za pravno pomoč prek podpome storitve informacijskega sistema za pravno pomoč (*Système d'information de l'aide juridictionnelle*), ki se trenutno poskusno uporablja na nekaterih sodiščih.

Informacijski sistem za pravno pomoč bo posameznikom omogočal vložitev vloge za pravno pomoč prek spleta, uradu za pravno pomoč pa bo omogočal prejem zadevne vloge, s čimer se bodo poenostavili postopki za posameznike in skrajšal čas za obdelavo vlog.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Izpolnjenemu obrazcu vloge za pravno pomoč morajo biti priložena dokazila (odločba o odmeri davka, dokazilo o družinskih okoliščinah ali državljanstvu itd.) v skladu z odlokom z dne 30. decembra 2020 o vsebini obrazca vloge za pravno pomoč in seznamu dokumentov, ki jih je treba priložiti (*arrêté du 30 décembre 2020 relatif au contenu du formulaire de demande d'aide juridictionnelle et à la liste des pièces à y joindre*). Dokazila se nanašajo predvsem na finančna sredstva (vaša sredstva in sredstva oseb, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu), predmet vaše vloge in sodišče, ki odloča o zadevi.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo lahko predložite ali pošljete uradu za pravno pomoč, pristojnemu glede na kraj vašega stalnega prebivališča, ali uradu, na območju katerega ima sedež sodišče, ki bo odločalo o zadevi.

Pri vsakem splošnem sodišču (*Tribunal judiciaire*) (prej okrožno sodišče (*Tribunal de grande instance*)) deluje enotni urad za pravno pomoč, ki obravnava vloge za pravno pomoč, povezane z vložitvijo zadev pri tem sodišču ali drugih sodiščih na območju, za katero je krajevno pristojen: splošnem sodišču (*Tribunal judiciaire*), upravnem sodišču (*Tribunal administratif*), delovnem sodišču (*Conseil de prud'hommes*), pritožbenem sodišču (*Cour d'appel*) in upravnem pritožbenem sodišču (*Cour administrative d'appel*).

Izjema od pravila o enotnem uradu je, da imajo tak urad tudi naslednja sodišča:

kasacijsko sodišče (*Cour de cassation*), najvišje redno sodišče,

državni svet (*Conseil d'état*), najvišje upravno sodišče,

nacionalno sodišče za pravico do azila (*Cour nationale du droit d'asile*).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odločbo urada za pravno pomoč boste prejeli na dom.

Na voljo je spletno orodje, s katerim lahko ocenite, ali ste morda upravičeni do pravne pomoči:

<https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>.

S tem orodjem dobite vpogled v svoje morebitne pravice do pravne pomoči. Vendar to orodje ni nadomestilo za ustrezno obravnavo vaše vloge in zato ne prejudicira sklepa, ki ga bo sprejel urad za pravno pomoč.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Obrniti se morate na svojega odvetnika (ali drugega delavca v pravni stroki: sodnega izvršitelja, izvedenca, notarja itd.) ali odvetnika, ki vam je bil dodeljen v zadevi, ter mu zagotoviti vse informacije in listine, ki jih potrebuje pri svojem delu.

Če ste prejeli omejeno pravno pomoč, se morate z njim dogovoriti o dodatnem honorarju, ki mu ga boste morali plačati. Ta znesek mora biti naveden v sporazumu, ki ga morate podpisati.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Vse stranke v postopku lahko prosto izberejo odvetnika.

Če odvetnika izberete sami, morate na obrazec vloge za pravno pomoč navesti njegovo ime.

Če pa ne poznate nobenega odvetnika, vam ga bo določil predsednik odvetniške zbornice na splošnem sodišču (*Tribunal judiciaire*) (prej okrožno sodišče (*Tribunal de grande instance*)) ali predsednik sodišča, ki obravnava zadevo.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Polna pravna pomoč krije vse sodne stroške, vključno s honorarjem, ki se plača neposredno odvetniku ali drugim delavcem v pravni stroki (sodnim izvršiteljem, izvedencem, notarjem itd.). Ta honorar se izračuna v skladu z lestvico ali tarifo in je odvisen od vrste postopka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Glede na vaša sredstva se vam omejena pravna pomoč dodeli po 55- ali 25-odstotni stopnji, krije pa jo država. Sami boste morali kriti dodatni honorar, ki ni določen s tarifo, temveč se o njem dogovorite s svojim odvetnikom, preveri pa ga predsednik odvetniške zbornice, na katerega se lahko obrnete v primeru spora.

Upravičenec do omejene pravne pomoči je tako kot v primeru polne pravne pomoči oproščen vseh drugih nujnih sodnih stroškov.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če ste vi stranka, ki vlaga pritožbo, morate vložiti dodatno vlogo, ki bo ocenjena ob upoštevanju pravno določenih meril za upravičenost.

Če pa pritožbo vlaga vaša nasprotna stranka, še naprej velja morebitna upravičenost do pravne pomoči, ki vam je bila priznana. Kljub temu morate izrecno izpolniti dodatno vlogo uradu za pravno pomoč pri splošnem sodišču (*Tribunal judiciaire*) v kraju vašega prebivališča ali v okrožju, kjer je sedež pritožbenega sodišča.

Če ste pravno pomoč prejeli že v predhodnih fazah postopka in želite vložiti kasacijsko pritožbo, prejšnje odločbe o upravičenosti ne veljajo več. Vlogo morate vložiti pri uradu za pravno pomoč pri kasacijskem sodišču, ki poleg dopustnosti načrtovane pritožbe upošteva tudi višino vaših sredstev. V postopkih na kasacijskem sodišču se pravna pomoč zavrne, če ni mogoče navesti utemeljenih razlogov za kasacijsko pritožbo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pravna pomoč se vam lahko v celoti ali delno odvzame (člen 50 zakona iz leta 1991 ter členi 65 do 68 odloka 2020-1717 z dne 28. decembra 2020 o pravni pomoči) med sodnim postopkom ali po njem, pod naslednjimi pogoji:

če ste pomoč prejeli na podlagi neresničnih izjav ali netočnih dokumentov;

v okviru postopka, ki pomeni zlorabo postopka ali je bil ugotovljen kot zavlačevalen ali očitno nedopusten;

če se med postopkom vrednost premičnega ali nepremičnega premoženja upravičenca znatno poveča;

če ste s končnim sklepom pridobili sredstva, ki presegajo pragove za upravičenost do pravne pomoči;

kadar so zunanji elementi življenjskega sloga upravičenca do pravne pomoči ali upravičenca do pomoči za plačilo odvetnika očitno nezdržljivi z zneskom letnih sredstev, ki se upoštevajo pri oceni njegove upravičenosti.

Na podlagi sklepov o odvzemu pravne pomoči mora prejemnik vrniti znesek prispevka, ki ga je plačala država.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če vam je bila pravna pomoč zavrnjena, se lahko pritožite zoper sklep.

Pritožite se lahko sami ali s pomočjo odvetnika.

Pritožbo lahko vložite zoper sklep o dokončni zavrnitvi pravne pomoči ali zoper sklep o dodelitvi omejene pravne pomoči, če ste vložili vlogo za polno pravno pomoč.

Pritožbo je treba vložiti v 15 dneh po [vročitvi](#) sklepa.

V pritožbi morate navesti razloge, zaradi katerih izpodbijate sprejeti sklep. Primer: napaka glede števila oseb v vašem gospodinjstvu ali zneska vaših sredstev.

Pritožbo je treba poslati uradu za pravno pomoč, ki je izdal sklep, s priporočeno pošto s potrdilom o prejemu.

Priložiti morate kopijo izpodbijanega sklepa.

Oddelek, ki je sklep izdal, bo vašo vlogo posredoval organu, pristojnemu za obravnavo pritožbe. Kateri organ je pristojen za obravnavo pritožbe, je odvisno od sodišča, ki je pristojno za obravnavo primera, v zvezi s katerim ste zaprosili za pravno pomoč.

Organ, pristojen za obravnavo pritožbe, glede na sodišče	
Sodišče	Organ, pristojen za obravnavo pritožbe
Običajni postopek	prvi predsednik pritožbenega sodišča, h kateremu spada sodišče, ki obravnava zadevo, ali pritožbenega sodišča, ki obravnava zadevo
Nacionalno sodišče za pravico do azila (<i>Cour nationale du droit d'asile</i>)	predsednik nacionalnega sodišča za pravico do azila
Upravno sodišče	predsednik upravnega pritožbenega sodišča, h kateremu spada sodišče
Upravno pritožbeno sodišče	predsednik upravnega pritožbenega sodišča, ki obravnava primer
Državni svet	predsednik pravnega oddelka državnega sveta
Kasacijsko sodišče	prvi predsednik kasacijskega sodišča
Sodišče za spore o pristojnosti	predsednik sodišča za spore o pristojnosti

Po preučitvi pritožbe boste o sklepu obveščeni z [vročitvijo](#) po pošti.

Ta drugi sklep je dokončen, zato v primeru nestrinjanja s tem novim sklepom le-tega ne boste mogli izpodbijati.

Opomba:

Pritožbo, ki jo odvetnik vloži pri predsedniku upravnega pritožbenega sodišča ali predsedniku pravnega oddelka državnega sveta, je treba poslati prek storitve za pritožbe na daljavo [Télérecours](#).

Pravna pomoč se lahko dodeli za nazaj, če je stranka vložila tožbo in je z njo uspela, pravna pomoč pa ji je bila zavrnjena, ker naj njena tožba ne bi imela razumnih možnosti za uspeh.

Zadnja posodobitev: 21/02/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Hrvaška

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V členu 151 zakona o pravnem postopku (*Zakon o parničnom postupku*) je navedeno, da pravdni stroški zajemajo izdatke, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. Obsegajo na primer stroške izvedbe dokazov, sodne takse, stroške objav, izdatke za dnevnice in potne stroške sodnikov in sodnih zapisnikarjev, potne stroške strank, povezane z njihovim nastopom na sodišču, in podobno. Pravdni stroški obsegajo tudi nagrado za delo odvetnika in drugih oseb, ki jim zakon priznava pravico do nagrade.

V skladu s členom 152 zakona o pravnem postopku vsaka stranka predhodno sama krije stroške, ki jih povzroči s svojimi dejanji. Kadar stranka predlaga izvedbo dokaza, mora po nalogu sodišča založiti znesek, potreben za kritje stroškov, ki bodo nastali z izvedbo dokaza. Osnovno načelo pri odločanju o tem, kdo mora na koncu kriti pravne stroške, je uspeh v pravdi. Tako je v prvem odstavku člena 154 zakona o pravnem postopku navedeno, da mora stranka,

ki v pravdi ne uspe, nasprotni stranki in njenemu intervenientu povrniti stroške, ki nastanejo v postopku. Intervenient na strani stranke, ki je izgubila tožbo, mora povrniti stroške, nastale zaradi njegovih dejanj. V skladu z drugim odstavkom člena 154 zakona o pravnem postopku lahko sodišče, če stranka deloma zmaga v pravdi, o povračilu stroškov odloči glede na doseženi uspeh v pravdi v zvezi z zahtevkom, ki je bil nazadnje vložen. Posebna pravila veljajo za primere, v katerih pravdni stroški nastanejo po krivdi ene od strank ali po naključju, ki se ji je primerilo, če je sodba izrečena na podlagi priznanja, če tožeča stranka umakne tožbo ali opusti zahtevek, če se pravda konča s sodno poravnavo in sosporniki sodelujejo v pravdi (členi 156 do 161 zakona o pravnem postopku).

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V skladu z zakonom o brezplačni pravni pomoči (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*) je namen pravne pomoči doseči enakost pred zakonom, da se državljanom Republike Hrvaške in drugim osebam zagotovita učinkovito pravno varstvo ter dostop do sodišča in drugih organov javnega prava pod enakimi pogoji v skladu z določbami zakona o brezplačni pravni pomoči.

Pravna pomoč se zagotavlja v obliki primarne ali sekundarne pravne pomoči.

Primarna pravna pomoč vključuje:

splošne pravne informacije,

pravno svetovanje,

sestavljanje vlog, ki se vložijo pri organih javnega prava, Evropskem sodišču za človekove pravice in mednarodnih organizacijah, v skladu z mednarodnimi sporazumi in pravili o delovanju teh organov,

pravno zastopanje v postopkih pred osebami javnega prava in

pravno pomoč pri mirnem zunajsodnem reševanju sporov.

Primarno pravno pomoč zagotavljajo upravni organi županij in mesta Zagreb (v nadaljnjem besedilu: upravni organi), pooblaščenca združenja in pravne klinike. Upravni organi so pri zagotavljanju primarne pravne pomoči pooblaščenca, da zagotavljajo splošne pravne informacije in pravne nasvete ter sestavljajo vloge.

Sekundarna pravna pomoč vključuje:

pravno svetovanje,

sestavljanje vlog v postopku zoper delodajalca za zaščito pravic delavcev,

sestavljanje vlog v pravnih postopkih,

zastopanje v sodnih postopkih in

pravno pomoč pri mirnem reševanju sporov.

Sekundarno pravno pomoč zagotavljajo odvetniki.

Sekundarna pravna pomoč vključuje tudi:

oprostitev plačila stroškov sodnih postopkov in

oprostitev plačila sodnih taks.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči so upravičene naslednje osebe:

hrvaški državljani;

otroci, ki niso hrvaški državljani, vendar so na Hrvaškem brez spremstva odrasle osebe, ki je zanje odgovorna v skladu z zakonom;

tujci z dovoljenjem za začasno prebivanje pod pogojem vzajemnosti ali tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje;

tujci pod začasno zaščito;

tujci, ki prebivajo nezakonito, in tujci z dovoljenjem za kratkoročno bivanje v postopkih za izdajo odredbe o izgonu ali odločbe o vrnitvi ter

prosilci za azil, osebe z azilom in tujci s statusom subsidiarne zaščite ter njihovi družinski člani, ki zakonito prebivajo v Republiki Hrvaški, v postopkih, v katerih jim pravna pomoč ni zagotovljena s posebnim zakonom.

Za dodelitev sekundarne pravne pomoči morajo biti praviloma izpolnjeni naslednji pogoji glede premoženja:

skupni mesečni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne sme presegati zneska osnove za izračun (3 326,00 HRK) na člana gospodinjstva, skupna vrednost premoženja v lasti prosilca in članov njegovega gospodinjstva pa ne sme presegati zneska šestdesetkratnika osnove za izračun (199 560,00 HRK).

Sekundarna pravna pomoč se odobri brez predhodne ocene ekonomskega položaja vložnika, če je vložnik:

otrok v postopku uveljavljanja pravice do preživnine;

žrtev nasilnega kazniviga dejanja v postopku uveljavljanja pravice do nadomestila za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem;

preživninski upravičenec v skladu s posebno zakonodajo, s katero so urejene pravice na področju socialne varnosti, ali

upravičenec do dodatka za življenjske stroške v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov domovinske vojne in njihovih družinskih članov (*Zakon o pravicah hrvaških branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*) ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojni invalidov (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*).

Pravna pomoč se lahko dodeli tudi za čezmejne spore. Čezmejni spor je spor, v katerem ima stranka, ki zaprosi za pravno pomoč, stalno ali običajno prebivališče v državi članici EU, ki ni država članica, v kateri sodišče obravnava zadevo ali v kateri je treba izvršiti sodno odločbo.

Pravna pomoč v čezmejnih sporih se dodeli v civilnih in gospodarskih zadevah, v postopkih mediacije in zunajsodnega reševanja sporov, pri izvrševanju javnih listin in zagotavljanju pravnega svetovanja v takih postopkih. Določbe o pravni pomoči v čezmejnih sporih se ne uporabljajo v davčnih, carinskih in drugih upravnih postopkih.

Prosilcu za pravno pomoč v čezmejnem sporu se pravna pomoč dodeli, če izpolnjuje pogoje iz zakona o brezplačni pravni pomoči. Pravna pomoč se lahko izjemoma dodeli tudi prosilcu, ki ne izpolnjuje pogojev za dodelitev pravne pomoči iz zakona o brezplačni pravni pomoči, če dokaže, da ni zmožen plačati stroškov postopka zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici stalnega ali običajnega prebivališča in v Republiki Hrvaški.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Primarna pravna pomoč se lahko zagotovi v kateri koli pravni zadevi, če:

prosilac nima dovolj znanja za uveljavljanje svojih pravic ali jih ni sposoben uveljavljati,

prosilac ni prejel pravne pomoči na podlagi posebne zakonodaje,

vložena prošnja ni očitno neutemeljena in

je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva.

Sekundarna pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, in oprostitev plačila pravnih stroškov se lahko dodelita v naslednjih vrstah postopkov:

v postopkih v zvezi s stvarnimi pravicami, razen v postopkih vpisa v zemljiško knjigo;

v postopkih v zvezi z delovnimi razmerji;

v postopkih v zvezi z družinskimi razmerji, razen v postopkih sporazumne razveze zakonske zveze, če zakonca nimata skupnih ali posvojenih mladoletnih otrok ali polnoletnih otrok v starševski oskrbi;

v postopkih izvršbe in zavarovanja za izvršbo ali zavarovanje terjatev, ki izhajajo iz postopka, za katerega se lahko pravna pomoč odobri v skladu z določbami zakona o brezplačni pravni pomoči;

pri mirnem reševanju sporov;

izjemoma tudi v vseh drugih upravnih in civilnih sodnih postopkih, kadar taka potreba nastane zaradi posebnih življenjskih okoliščin prosilca in članov njegovega gospodinjstva, ter v skladu z osnovnim namenom zakona o brezplačni pravni pomoči.

Sekundarna pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, se lahko v zgoraj navedenih postopkih dodeli pod naslednjimi pogoji:

postopek je zapleten;

prošilec se ne more zastopati sam;

materialni položaj prosilca je tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, v skladu s posebnimi pogoji iz člena 14 zakona o brezplačni pravni pomoči;

pravdni postopek ni zlonameren;

prošnja vložnika v zadnjih šestih mesecih ni bila zavrnjena zaradi namerne predložitve netočnih informacij in

prošilec ni prejel pravne pomoči na podlagi posebne zakonodaje.

Oprostitev plačila sodnih taks se lahko odobri v vseh sodnih postopkih (civilni postopki in upravni spori), če je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, v skladu s posebnimi pogoji iz člena 14 zakona o brezplačni pravni pomoči. Ob sprejetju odločbe se posebna pozornost nameni znesku sodnih taks v postopku, v katerem se prosi za oprostitev.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Upravni organ mora o vlogi za dodelitev sekundarne pravne pomoči odločiti v 15 dneh od dneva njene vložitve. Če prošilec zaradi izteka roka izgubi pravico do začetka sodnega postopka, za katerega je vložil vlogo, mora upravni organ o vlogi odločiti v krajšem roku, tako da lahko prošilec pravočasno začne postopek.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Postopek za dodelitev primarne pravne pomoči začnete tako, da se obrnete neposredno na izvajalca primarne pravne pomoči (pooblaščenno združenje, pravna klinika ali upravni organ), za kar vam ni treba izpolniti posebne vloge.

Postopek za dodelitev sekundarne pravne pomoči začnete tako, da na pristojnem uradu na predpisanem obrazcu vložite vlogo za dodelitev pravne pomoči.

Obrazec vloge za pravno pomoč lahko dobite na uradih ter na spletiščih uradov in ministrstva za pravosodje in javno upravo (*Ministarstvo pravosuđa i uprave*).

Vloge za pravno pomoč v čezmejnih sporih in obrazce za prenos vlog za pravno pomoč v čezmejnih sporih morate vložiti na obrazcih, predpisanih z Odločbo Komisije 2004/844/ES z dne 9. novembra 2004 o uvedbi standardnega obrazca za vloge za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih in Sklepom Komisije z dne 26. avgusta 2005 o uvedbi obrazca za prenos vlog za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES, ki sta bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije.

Obrazce in vsa dokazila v čezmejnih sporih morate predložiti prevedene v hrvaščino. V nasprotnem primeru bo prošnja zavrnjena.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi je treba ob vložitvi pri pristojnem upravnem organu priložiti pisno soglasje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, da dovoljujejo dostop do vseh podatkov o skupnih prihodkih in premoženju, v katerem prošilec potrjuje, da so zagotovljene informacije točne in popolne.

Žrtve nasilja v družini predložijo soglasje, s katerim dovoljujejo dostop do vseh podatkov o prihodkih in premoženju, le zase. Soglasja ne predložijo tisti člani gospodinjstva, ki v postopku sodelujejo kot tožena stranka ali katerih interes je v nasprotju z interesom prosilca.

Obrazcu vloge za pravno pomoč v čezmejnih sporih mora biti priložena ustrezná dokumentacija, potrebna za odločitev o vlogi.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Postopek za dodelitev primarne pravne pomoči začnete tako, da se obrnete neposredno na izvajalca primarne pravne pomoči (pooblaščenno združenje, pravna klinika ali upravni organ), za kar vam ni treba vložiti posebne vloge, postopek za pridobitev sekundarne pravne pomoči pa se začne z vložitvijo vloge pri pristojnem upravnem organu, na območju katerega ima prošilec stalno ali običajno prebivališče.

Prošilec, ki ima stalno ali običajno prebivališče v državi članici Evropske unije in pri sodišču Republike Hrvaške zaprosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu, mora vlogo za pravno pomoč vložiti pri ministristvu za pravosodje in javno upravo Republike Hrvaške (organ prejemnik).

Prošilec, ki ima stalno ali običajno prebivališče v Republiki Hrvaški in zaprosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu pri sodišču druge države članice Evropske unije, mora vlogo vložiti pri uradu, pristojnem za njegovo stalno ali običajno prebivališče.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sekundarna pravna pomoč se prosilcu, ki izpolnjuje pogoje za uveljavljanje pravice do pravne pomoči, dodeli s sprejetjem odločbe o dodelitvi pravne pomoči. Upravni organ mora o vlogi odločiti v 15 dneh od dneva njene vložitve.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Odločba o pravni pomoči vključuje pravico do uporabe nekaterih ali vseh oblik sekundarne pravne pomoči za določeno vrsto in stopnjo postopka. Navedena odločba vsebuje osebne podatke upravičenca do pravne pomoči, kratek opis pravne zadeve, za katero je bila ta pomoč dodeljena, obliko in obseg odobrene pravne pomoči, podatke o odvetniku, ki jo bo zagotovil, in druge podatke, ki se nanašajo na odločbo.

Če prošilec vloží vlogo za pravno pomoč v obliki oprostitve sodnih taks, mora sodišče v vlogi ali ob vložitvi drugega pravnega sredstva v sodnem postopku obvestiti o vloženi prošnji za oprostitev sodnih taks, odločbo o oprostitvi plačila sodnih taks pa mora predložiti najpozneje šest mesecev od datuma vložitve vloge ali drugega pravnega sredstva v postopku pred sodiščem.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

V odločbi o dodelitvi sekundarne pravne pomoči se določi tudi odvetnik, ki bo zagotovil pravno pomoč. Upravičenec do pravne pomoči mora odločbo predložiti odvetniku, ki je v njej naveden. Upravni organ upravičencu izjemoma dodeli drugega odvetnika, pri čemer mora biti predhodno soglasje upravičenca priloženo vlogi za pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Kot je navedeno zgoraj, odločba o dodelitvi pravne pomoči vključuje pravico do uporabe nekaterih ali vseh oblik sekundarne pravne pomoči za določeno vrsto in stopnjo postopka. Upravičenec je lahko v skladu z odločbo o dodelitvi pravne pomoči v celoti ali delno oproščen plačila nagrade odvetniku, pravnih stroškov (oprostitve vnaprejšnjega plačila stroškov za priče, tolmače, izvedence, preiskave in sodne objave) in sodnih taks.

Pravna pomoč se dodeli v celoti, če je prošilec upravičenec do socialnega prejema v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo uveljavljanje pravic v okviru sistema socialnega varstva, tj. dodatka za življenjske stroške v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov domovinske vojne in njihovih družinskih

članov ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojnih invalidov, ali če skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne presega 50 % zneska mesečne osnove za izračun na člana gospodinjstva.

Če skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva preseže 50 % osnove za izračun na člana gospodinjstva, se znesek pravne pomoči zmanjša tako, da se za vsako 10-odstotno preseganje ta pomoč zmanjša za 10 %, pri čemer znesek te pomoči ne sme biti manjši od 50 % stroškov, določenih za tako pomoč.

Če pravna pomoč ni bila dodeljena v celoti, lahko prosilec pri ministrstvu za pravosodje in javno upravo vložijo pritožbo zoper del odločbe, s katerim je bila zavrnjena dodelitev te pomoči v celoti. Taka pritožba ne zadrži uporabe odobrenega zneska pravne pomoči. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje in javno upravo o zavrnitvi pritožbe je mogoče začeti upravni spor.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če vam je pravna pomoč dodeljena v omejenem znesku, preostale stroške krijeate sami. Če kot upravičenec do pravne pomoči v postopku uspete, bo sodišče v vsakem primeru odločilo, da vam mora nasprotna stranka povrniti stroške postopka.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Z vlogo za pravno pomoč lahko zaprosite za dodelitev take pomoči v obeh fazah civilnega postopka. Če želite uporabiti izredna pravna sredstva, morate vložiti posebno vlogo in posebna odločba se izda samo za zadevni sodni postopek.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se med postopkom materialni položaj upravičenca do pravne pomoči in članov njegovega gospodinjstva toliko izboljša, da bi ta izboljšani materialni položaj, če bi obstajal ob vložitvi vloge, vplival na pravico prosilca do pravne pomoči in obseg te pomoči, pristojni upravni organ delno ali v celoti prekliče odločbo o dodelitvi pravne pomoči. Upravičenci do pravne pomoči morajo o kakršnem koli izboljšanju materialnega položaja upravni organ obvestiti v osmih dneh od dneva, ko so za to izvedeli. Upravičenec do pravne pomoči lahko pri ministrstvu za pravosodje in javno upravo vložijo pritožbo zoper odločbo o preklicu odločbe o dodelitvi pravne pomoči v 15 dneh od datuma njenega prejema. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje in javno upravo je mogoče začeti upravni spor.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Prosilca za pravno pomoč ali upravičenec do take pomoči lahko zoper odločbo upravnega organa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč ali del odločbe, v katerem je zavrnjena dodelitev pravne pomoči v celoti, vložijo pritožbo v 15 dneh od datuma prejema odločbe. Ministrstvo za pravosodje in javno upravo mora o pritožbi odločiti v osmih dneh od datuma prejema veljavne pritožbe. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje in javno upravo je mogoče začeti upravni spor.

Dodatne informacije:

Spletišče [Ministrstva za pravosodje in javno upravo](#)

Zakon o brezplačni pravni pomoči (*Narodne novine* (NN; uradni list Republike Hrvaške) št. 143/13 in 98/19.

Zakon o pravdnem postopku (NN št. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – konsolidirano besedilo, 25/13, 89/14, 70/19)

Zadnja posodobitev: 23/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Italija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

(Zakonodajni viri) – Pravila, ki urejajo kategorije in postopke za stroške sodnih postopkov, vključno z brezplačno pravno pomočjo, so izčrpno določena v predsedniškem odloku št. 115 z dne 30. maja 2002 (Uradni list, št. 139/2002), kako je bil nazadnje spremenjen z zakonsko uredbo št. 24 z dne 7. marca 2019 (Uradni list, št. 72 z dne 26. marca 2019 za razširitev pravne pomoči za vključitev iskanih oseb, ki so predmet postopkov za izvršitev evropskega naloga za prijete), in vsebuje prečiščeno besedilo o sodnih stroških (**členi od 74 do 145, zlasti skupne določbe členov od 74 do 89, Posebne določbe o pravni pomoči v civilnih, upravnih, revizijskih in davčnih postopkih, členi od 119 do 145**).

Zakon št. 794 z dne 13. junija 1942, kakor je bil spremenjen, ureja nagrade odvetnikov za vodenje civilnih, gospodarskih, upravnih in davčnih postopkov; nagrade za posamezne pravne storitve se plačajo na podlagi tarife, odobrene z ministrskim odlokom št. 585 iz leta 1994.

(Stroški postopka) – Stroški civilnih in gospodarskih postopkov, ki se razumejo v širšem pomenu, vključujejo stroške postopka in tudi stroške ter nagrade pravnega zastopanja.

Stroški postopka so sestavljeni iz standardnega plačila za vpis v vpisnik zadev in drugih odhodkovnih postavk, ki lahko nastanejo (kot so izvedenska mnenja in materialni stroški za fotokopiranje dokumentov).

Standardno plačilo iz prečiščenega besedila št. 115 iz leta 2002 se plača na vsaki stopnji postopka, vključno s stečajnimi in nepravdnimi postopki, razen kadar so po zakonu izrecno izzeti.

Plačilo ni potrebno zlasti v postopkih v zvezi z družino in osebnim stanjem osebe, kakor je določeno v knjigi IV zakonika o civilnem postopku (na primer – v zadevah, ki se nanašajo na prenehanje življenjske skupnosti – določbe o mladoletnih osebah; premoženjska razmerja med zakoncema; priznanje statusa begunca), v postopkih za preprečevanje (na primer zaseg za zavarovanje dolgov); v zemljiškoknjižnih postopkih, postopkih za izvršitev izročitve in izpustitve, postopkih v zvezi plačevanjem preživnine za otroka, vseh postopkih v zvezi z otroki (na primer postopki v zvezi s starševsko odgovornostjo) in v pravilih o pristojnosti.

Razloge za izvetje mora stranka ustrezno navesti v sklepih dokumenta o začetku postopka.

Standardno plačilo ni potrebno v primeru civilnih odškodninskih tožb v povezavi s kazenskim postopkom, v katerih se vlaga le predlog, da se storilec obsodi; če je vložen odškodninski zahtevek, čeprav le začasno, plačilo zapade, če je vlogi ugodeno. Znesek takse se giblje med najmanj **62 EUR in največ 930 EUR**, glede na naravo in vrednost zadeve.

(Plačilne obveznosti) – Vsaka stranka mora kriti stroške postopkovnih dokumentov, ki jih izpolni ali zahteva, in plačati za dokumente, ki so potrebni za tožbo, če ji tako nalaga zakon ali če ji to naložijo sodnik (na primer nagrade za izvedenska mnenja). Če je stranka upravičena do brezplačne pravne pomoči, stroške krije država.

Kar zadeva standardno plačilo, ga mora plačati stranka, ki vstopi v postopek, vložijo začetno pritožbo ali v izvršilnem postopku predloži vlogo za dodelitev ali prodajo.

Vrednost zadeve je navedena v sklepih dokumenta o začetku postopka; stranka, ki vlogo popravi, vložijo nasprotno tožbo ali neodvisno vstopi v postopek kot intervenientka in tako vrednost zadeve poveča, mora plačati dodatno takso.

(Merilo za odmero stroškov) – V skladu s splošnim načelom, določenim v členu 91 zakonika o civilnem postopku, sodnik kot del svoje odločitve v postopku neuspeli stranki naloži povračilo stroškov postopka, nastalih uspehi stranki.

Sodnik uživa diskrecijsko pravico v zvezi s stroški in lahko odredi njihovo delno ali celotno plačilo ob upoštevanju celotnega izida spora. Upoštevati mora obseg, v katerem je celotni zahtevek utemeljen. Odločitev se lahko izpodbija.

Neuspešna stranka mora povrniti stroške in nagrade zastopniku uspešne stranke skupaj z vsemi zneski, založenimi za izvedence ali izvedene priče, ki jih je imenovalo sodišče, povračilo katerih je odredil sodnik. Neuspešna stranka mora kriti tudi druge stroške, nastale z vodenjem postopka, ki jih je treba plačati sodnemu tajniku sodišča, skupaj s stroški obvestila o izrečeni sodbi.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V italijanskem pravnem sistemu inštitut „brezplačne pravne pomoči“, zagotovljen za obrambo državljanov z nezadostnimi sredstvi, katerih razlogi niso očitno neutemeljeni, pa tudi za tuje državljane, ki zakonito prebivajo v Italiji, kadar nastopi položaj ali dejansko stanje, ki je podlaga za sodni postopek, in osebe brez državljanstva (člen 119 predsedniškega odloka št. 115/2002), vključuje izvzetje takih oseb iz obveznosti kritja nekaterih stroškov („*spese prenatali a debito*“ ali vnaprej plačane sodne takse), država pa krije preostale stroške.

Če obstaja upravičenje do brezplačne pravne pomoči, so nekatere takse brezplačne, medtem ko preostale plača država. Prvonevedene vključujejo standardno plačilo, pavšalne stroške za obvestila na uradno zahtevo, nekatere takse (takse za vpis, takse za vpis v register hipotek in zemljiško knjigo) ter pristojbine za fotokopije.

Država plača naslednje:

nagrade in stroške zastopnika;

potne stroške in izdatke, nastale sodnikom, uslužbencem in pravosodnim uradnikom pri opravljanju njihovih dolžnosti zunaj sodišča;

potne stroške in izdatke, nastale pričam, sodnim uradnikom in izvedenim pričam, prav tako pa se povrneje izdatki, nastali zadnjenavedenim pri opravljanju njihovih dolžnosti;

stroške objave vsakega pravnega obvestila v zvezi s sodbo sodnika;

stroške obvestil na uradno zahtevo;

dodatke za nego otroka.

Država ima pravico do povračila in, kadar ne krije stroškov neuspele stranke, lahko zahteva povračilo od stranke, upravičene do brezplačne pravne pomoči v naslednjih primerih:

če je prejemnik v zadevi uspel ali je spor rešen v njegovo korist in prejme najmanj šestkratnik stroškov ali

če je zadeva umaknjena ali zaključena.

Obstajajo posebne določbe za zagotavljanje povračila v primeru, ko je zadeva izbrisana iz vpisnika zadev ali zaključena zaradi neukrepanja ali neizpolnjevanja pravnih zahtev strank.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

V civilnih in nepravdnih postopkih (na primer prenehanje življenjske skupnosti, skrbništvo nad otroki ali sodbe v zvezi s starševsko odgovornostjo) so državljani z nezadostnimi sredstvi upravičeni do brezplačne pravne pomoči za pripravo obrambe, če njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni.

Osebe brez državljanstva in tuji državljani, ki zakonito prebivajo, se obravnavajo enako kot državljani pod pogojem, da je prebivanje v Italiji zakonito od dneva, ko je nastopil položaj ali dejansko stanje, ki je podlaga za sodni postopek. Upravičene so lahko tudi nepridobitne organizacije ali združenja, ki ne opravljajo gospodarske dejavnosti; upravičene torej niso le dobrodelne nepridobitne organizacije ali nepridobitne organizacije, ki zagotavljajo izobraževanje revnim, ki so že upravičene na podlagi zakona št. 217/90, temveč tudi združenja potrošnikov in uporabnikov, vključenih na seznam v členu 5 zakona št. 281/98.

V skladu s členom 76 predsedniškega odloka št. 115/2002 mora imeti vložnik, da bi bil upravičen do brezplačne pravne pomoči, letni obdavčljivi dohodek, kakor izhaja iz zadnje davčne napovedi, ki ne presega 11 493,82 EUR (ministrski odlok z dne 16. januarja 2018 v Uradnem listu št. 49 z dne 28. februarja 2018).

Dohodkovni pragovi se prilagajajo vsaki dve leti z uredbo ministra za pravosodje ob posvetovanju z ministrom za gospodarstvo in finance (člen 77 predsedniškega odloka št. 115/2002), pri katerih se upoštevajo razlike v indeksu cen življenjskih potrebščin za družine s fizičnimi in pisarniški delavci, ki jih ugotavlja ISTAT za prehodno dveletno obdobje.

Če zadevna stranka živi z zakoncem, registriranim partnerjem ali drugimi družinskimi člani, se kot dohodek upošteva celotni dohodek, ki ga je v enakem obdobju prejel vsak družinski član, vključno z dohodkom vložnika.

Kar zadeva zunajzakonskega partnerja, čigar dohodek je treba prišteti k dohodku vložnika, so dohodkovni pragovi za kazenski postopek zvišani na 1 032,91 EUR za vsakega družinskega člana, s katerim živi.

Treba je opozoriti, da je treba rento, ki jo po razvezi zakonske zveze prejema vložnik, upoštevati za namene izračuna zneska iz člena 76, razen če je ta plačana kot pavšalni znesek.

Tudi dohodek iz nezakonite dejavnosti vpliva na upravičenje do prejema brezplačne pravne pomoči, pri čemer je v zvezi z njo pojasnjeno, da ni nujno, da pregledi dohodkov temeljijo na samodejnih postopkih, temveč zahtevajo pregled posebnih dejstev posamezne zadeve, s čimer je izključena vsakršna možnost pripisovanja pomena nepravnomočnim sodbam, kolikor se s tem krši načelo domneve nedolžnosti. Zavrnitev odobritve pomoči na podlagi nepravnomočne sodbe, na podlagi katere je mogoče domnevati obstoj dohodka iz nezakonite dejavnosti, je zato nezakonita (kasacijsko sodišče za kazenske zadeve, četrti senat, sodba z dne 20. februarja 2013, št. 18591).

Izjema: sam osebni dohodek se upošteva v zadevah v zvezi s subjektivnimi pravicami ali v postopkih, v katerih so interesi vložnika v nasprotju z interesi drugih članov gospodinjstva, s katerimi živi.

Upravičenje do brezplačne pravne pomoči je veljavno na vseh stopnjah postopka; če pa, nasprotno, s kazenskimi zadevami v civilnih in upravnih zadevah stranka, ki ji je bila odobrena pomoč, ne uspe, potem ne sme uporabiti brezplačne pravne pomoči za izpodbijanje sodbe, ne da bi ponovno zaprosila za navedeno pomoč.

Poleg tega upravičenje do brezplačne pravne pomoči v civilnih postopkih ne pomeni, da mora država kriti stroške, katerih plačilo uspešni stranki je naloženo neuspeli stranki, saj nagrade in takse nastanejo le zaradi zastopanja stranke, ki ji je bila odobrena pomoč, in te mora plačati država namesto navedene stranke ob upoštevanju njenega negotovega finančnega položaja ter dejstva, da njeni zahtevki niso očitno neutemeljeni (glej kasacijsko sodišče za civilne zadeve, sodba št. 10053 iz leta 2012).

Posebni primeri

Z odstopanjem od dohodkovnih pragov, določenih v prvem odstavku člena 76 predsedniškega odloka št. 115/2002 so lahko v nekaterih primerih do brezplačne pravne pomoči upravičene:

stranke, ki jim je bila povzročena škoda zaradi kaznivih dejanj iz členov 572, 583a, 609a, 609c, 609g in 612a kazenskega zakonika, in, če so bila storjena proti mladoletnim osebam, kazniva dejanja iz členov 600, 600a, 600b, 600d, 601, 602, 609d in 609j kazenskega zakonika, so lahko upravičene do pomoči, vključno z odstopanjem od dohodkovnih pragov v skladu z zakonom (člen 76, odstavek 4b);

tuje mladoletne osebe brez spemstva, ki so stranke sodnega postopka v kakršni koli vlogi, imajo pravico do obveščenosti o možnosti imenovanja zaupanja vrednega pravnega svetovalca, tudi prek svojega imenovanega skrbnika ali osebe s starševsko odgovornostjo v skladu s členom 3(1) zakona št. 184 z dne 4. maja 1983, kakor je bil spremenjen, in da na podlagi veljavne zakonodaje zaprosijo za brezplačno pravno pomoč na kateri koli stopnji postopka (člen 76, točka 4c);

mladoletni ali odrasli otroci, ki niso finančno samostojni in so izgubili starša zaradi umora, ki ga je storil zakonec starša, ne glede na to, ali je njuna življenjska skupnost prenehala ali pa je bila njuna zakonska zveza razvezana, ki ga je zagrešil registrirani partner starša, čeprav je registrirana partnerska skupnost prenehala, ali oseba, s katero je starš imel intimno, dolgotrajno razmerje, ki je vključevalo zunajzakonsko skupnost, so lahko upravičeni do brezplačne pravne pomoči, vključno z odstopanjem od zakonsko določenih dohodkovnih pragov, tako da navedeno upravičenje izjemoma uporabijo v povezanem kazenskem postopku in vseh civilnih postopkih, ki izhajajo iz kaznivega dejanja, vključno z izvršilnim postopkom (člen 76, odstavek 4c);

žrtve terorističnih ali podobnih dejanj ali njihovi preživeli (člen 10, prvi odstavek zakona št. 206/204).

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Kot navedeno zgoraj, so v civilnih in nepravdnih postopkih (na primer prenehanje življenjske skupnosti, skrbništvo nad otroki ali sodbe v zvezi s starševsko odgovornostjo) državljani z nezadostnimi sredstvi upravičeni do brezplačne pravne pomoči za pripravo obrambe, če njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni. Obstajajo subjektivni razlogi za izključitev iz zadevne pomoči:

vložnik je oseba, pravnomočno obsojena za kazniva dejanja, povezana s kršitvijo pravil o preprečevanju utaje davka od dohodka in DDV;

vložniku pomaga več kot en zastopnik, razen zastopnika, ki je bil imenovan za udeležbo v kazenskem postopku na daljavo v zadevah, v katerih se uporablja zakon št. 11/1998.

Vendar poleg zgoraj navedenih obstajajo zadeve, v katerih je mogoče domnevati, da ima vložnik zadostna sredstva, in sicer:

v zadevah, ki vključujejo prenos prejemkov in obresti drugih (razen, če je prenos izvršen v obliki plačila predhodno obstoječih prejemkov ali obresti);

v primeru pravnomočne obsodbe za kazniva dejanja na podlagi člena 416a kazenskega zakonika in člena 291c prečiščenega besedila iz predsedniškega odloka št. 43 z dne 23. januarja 1973, ki je omejena na poslabšane položaje na podlagi členov 80 in 74(1) prečiščenega besedila iz predsedniškega odloka št. 309 z dne 9. oktobra 1990, ter za kazniva dejanja, storjena z izkoriščanjem pogojev, opredeljenih v zgoraj navedenem členu 416a ali za namene olajšanja dejavnosti združenj, opredeljenih v navedenem členu, se za dohodek šteje, da je višji od določenih pragov. Dovoljen pa je seveda nasprotni dokaz (ustavno sodišče, sodba št. 139 iz leta 2010).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Posebni postopki v nujnih primerih ni. Vendar je treba poudariti, da lahko v skladu s členom 126 prečiščenega besedila odvetniška zbornica v 10 dneh od vložitve ali prejema vloge, in če so izpolnjene zahteve, vložniku začasno vnaprej odobri brezplačno pravno pomoč.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V civilnih postopkih je treba vloge za brezplačno pravno pomoč, pripravljene v skladu z metodami in z vsebino, ki jo določata člena 79 in 122 prečiščenega besedila, odvetniški zbornici predložiti ali poslati s priporočeno pošto, kar lahko stori le vložnik ali vložnikov zastopnik.

Ni pa jasno, ali se za priporočeno dostavo zahteva vročilnica; zato se to ne šteje za pogoj upravičenja, temveč je stvar proste presoje vložnika.

Obrazci za vlogo so na voljo v uradih odvetniške zbornice.

Vloge za brezplačno pravno pomoč v civilnih postopkih morajo biti predložene **uradu odvetniške zbornice**, ki je pristojna glede na:

kraj, v katerem je sodnik, ki vodi postopek;

kraj, v katerem je sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, če postopek še ni končan;

kraj, v katerem je sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo, pristojen za pritožbe pred kasacijskim sodiščem, državnim svetom ali računskim sodiščem.

Vloga v skladu s členom 78 predsedniškega odloka št. 115/2002 ni dopustna, razen če jo je podpisal vložnik. Podpis mora overiti zastopnik ali pa mora biti overjen v skladu s postopkom, ki ga določa člen 38(3) predsedniškega odloka št. 445 z dne 28. decembra 2000.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vloga, ki jo je podpisal vložnik, mora biti podana na praznem (nežigosanem) papirju, na njej pa mora biti navedeno (člen 79 zgoraj navedenega predsedniškega odloka):

prošnja za brezplačno pravno pomoč

osebni podatki in davčna številka vložnika ter članov njegovega gospodinjstva

izjava o dohodkih, prejetih v letu pred vlogo (samozjava)

zaveza o obveščanju o vseh pomembnih nihanjih dohodkov za namene ugotavljanja upravičenja do pomoči

če se zadeva že obravnava

datum naslednje obravnave

podatki o nasprotni stranki v postopku ter njeno prebivališče

dejanski in pravni razlogi za presojo temelja zahtevka, ki se uveljavlja

dokazi (dokumenti, kontaktni podatki, izjave prič, izvedenska mnenja itd. morajo biti priložena v obliki fotokopije).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Kot navedeno zgoraj, morajo biti vloge za brezplačno pravno pomoč v civilnih postopkih predložene **uradu odvetniške zbornice**, ki je pristojna glede na:

kraj, v katerem je sodnik, ki vodi postopek;

kraj, v katerem je sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, če postopek še ni končan;

kraj, v katerem je sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo, pristojen za pritožbe pred kasacijskim sodiščem, državnim svetom ali računskim sodiščem.

Kar zadeva kazenski postopek, je treba vloge predložiti sodniku, ki vodi postopek, pri čemer je v zvezi s tem pojasnjeno, da če postopek teče pred kasacijskim sodiščem, je pristojen sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo (člena 93 in 96 zgoraj navedenega predsedniškega odloka).

Vlogo mora vložnik ali vložnikov zastopnik predložiti sodnemu tajniku sodišča, na katerem je sodnik, ki vodi postopek, lahko pa se pošljejo tajniku s priporočeno pošto.

Če je vložnik v priporu ali zaporu, lahko vlogo prejme direktor kazenske ustanove ali uradnik sodne policije.

Vlog na obravnavi ni več mogoče vlagati.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Fotokopija dokumenta, na podlagi katere odvetniška zbornica vlogo odobri, zavrne ali razglasi za nedopustno, se pošlje vložniku in sodniku.

Po vložitvi vloge, odvetniška zbornica:

presodi temelj zahtevka, ki se uveljavlja in izpolnjevanje pogojev za upravičenje,

izda v 10 dneh eno od naslednjih odločb:

sprejetje vloge
nedopustnost vloge
zavrnitev vloge

pošlje fotokopijo odločbe vložniku, pristojnemu sodniku in agenciji za prihode v preverjanje prijavljenega dohodka.

Če odvetniška zbornica vlogo zavrne ali jo razglasi za nedopustno, se lahko predloži sodniku, ki obravnava zadevo, ki nato odloči s sklepom. Rok je določen z zakonom.

Po zaključku preverjanj sodnik izda obrazložen sklep, s katerim vlogo bodisi razglasi za nedopustno bodisi jo sprejme ali zavrne.

Po izdaji sklepa sodni tajnik sodišča o tem obvesti vložnika.

V kazenskih zadevah pa mora sodnik sklep izdati v 10 dneh od dneva vložitve ali prejema vloge.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

-

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Vložniki, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, lahko imenujejo zastopnika s seznama zastopnikov po uradni dolžnosti, ki jih pripravijo odvetniške zbornice iz okrožja pritožbenega sodišča, v katerem je pristojen sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, ali sodnik, ki vodi postopek.

Vložniki, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, lahko imenujejo tudi izvedeno pričo, če to dovoljuje zakon.

Če postopek teče pred kasacijskim sodiščem, se zastopnik izbere s seznama zastopnikov po uradni dolžnosti, ki jih pripravijo odvetniške zbornice iz okrožja pritožbenega sodišča, v katerem je pristojen sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo.

Seznam zastopnikov po uradni dolžnosti zajema strokovnjake, ki so se priglasili k imenovanju zastopnikov po uradni dolžnosti in imajo kvalifikacije, potrebne za pripravo obrambe.

Odvetniška zbornica odloča o vključitvi zastopnikov na seznam zastopnikov po uradni dolžnosti na podlagi njihovih poklicnih sposobnosti, strokovnih izkušenj, pridobljenih v zadnjih šestih letih, in dejstva, da jim niso bili izrečeni disciplinski ukrepi.

Zastopniki so lahko kadar koli izbrisani s seznama. Seznam se vsako leto obnavlja in objavi v vseh sodnih pisarnah okrožja.

Zastopniki, ki zastopajo stranko, ki ji je bila odobrena pomoč, morajo zaprositi za obvestilo o opustitvi postopka, če je bila zadeva črtana s sodnega seznama zaradi neukrepanja strank (v skladu s členom 309 zakonika o civilnem postopku). Nespoštovanje te obveznosti se obravnava kot disciplinska zadeva.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Prejemniki brezplačne pravne pomoči (člen 107 zgoraj navedenega predsedniškega odloka) so oproščeni obveznosti plačila nekaterih stroškov, medtem ko preostale stroške krije država, kakor je določeno v členu 131 predsedniškega odloka št. 115/2002. Iz pomoči se krijejo vsi stroški postopka, kot jih določa zakon, vključno z imenovanjem izvedene priče, ki priča v korist vložnika. Vendar pa pomoč ne krije stroškov zunajsodnih posvetovanj.

Takse in stroške vložnikovega zastopnika plača sodnik na koncu vsake faze ali stopnje postopka, vsekakor pa po prenehanju imenovanja.

Stroški in takse se plačajo tudi sodnikovemu pomočniku in vsaki izvedeni priči, ki priča v korist vložnika.

Prejemnik in stranke v postopku, vključno z javnim tožilcem, so obveščeni o plačilnem nalogu, ki ga lahko izpodbijajo.

Vložnikov zastopnik, sodnikov pomočnik in izvedena priča, ki priča v korist vložnika, od svoje stranke ne smejo zahtevati ali prejeti drugega povračila ali nadomestila, kot ga določa zakon. Vsak drugačen sporazum je ničen in neveljaven in vsakršna kršitev te prepovedi pomeni hud disciplinski prekršek.

V zadevah civilne tožbe, vložene v povezavi s kazenski postopkom, stroške postopka ureja člen 108 prečiščenega besedila. V širšem smislu pa prejemnik na podlagi upravičenja za brezplačno pravno pomoč prejme enake prejemke, kot so tisti, ki jih urejajo splošna pravila.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Pravila o brezplačni pravni pomoči ne določajo delne pomoči.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Upravičenje krije postopek na vseh stopnjah in vse njegove faze in vse postopke, ki izhajajo iz postopka v glavni stvari, ali drugače povezane postopke (kot je izvršilni postopek).

Vendar, če stranka, ki ji je bila odobrena pomoč, ni uspela, brezplačne pravne pomoči ne more uporabiti za izpodbijanje sodbe, razen za odškodninske zahtevke v povezavi s kazenskim postopkom.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če pride med postopkom do sprememb v zvezi z vložnikovimi dohodki, kar vpliva na njegovo upravičenje do brezplačne pravne pomoči, sodnik, ki obravnava zadevo, pomoč odpravi.

Sodnik, ki obravnava zadevo, lahko brezplačno pravno pomoč odpravi tudi kadar koli, če se izkaže, da merila za upravičenje niso izpolnjena ali če je zadevna stranka ravnala ali se odzvala v slabi veri ali iz hude malomarnosti.

Odprava začne veljati od trenutka, ko je bila sprememba dohodka potrjena, v drugih zadevah pa učinkuje za nazaj in zahteva povračilo zneskov, ki jih je plačala država.

Če se ugotovi, da so bile dane lažne izjave, davčni urad zahteva odpravo pomoči in predloži dokaze javnemu tožilcu, odgovornemu za začetek posledičnega kazenskega postopka.

Preverjanja, da so merila za upravičenje še naprej izpolnjena, se lahko med postopkom večkrat ponovijo na zahtevo pravosodnih organov ali na pobudo davčnih uradov.

V primeru, da so bile v zvezi z dohodki podane lažne izjave, je za to zagrožena zaporna kazen od enega do petih let ter globa med 309,87 EUR in 1 549,37 EUR. Kazen ali globa se poveča, če je vložnik zaradi lažne izjave pridobil ali še naprej pridobival brezplačno pravno pomoč.

Obsodbe povzročijo retroaktivno odpravo pomoči, storilec kaznivega dejanja pa mora povrniti zneske, ki jih je plačala država (glej člen 136 zgoraj navedenega predsedniškega odloka).

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če pristojna odvetniška zbornica vlogo za brezplačno pravno pomoč zavrne ali jo razglasi za nedopustno, jo lahko vložnik ponovno predloži sodniku, ki obravnava zadevo, ki nato odloči s sklepom.

Vendar v kazenskem postopku člen 99 predsedniškega odloka določa, da lahko vložnik ali vložnikov zastopnik pri predsedniku sodišča ali pritožbenega sodišča, v okviru katerega deluje sodnik, ki je vlogo zavrnil, v 20 dneh od obvestila o neuspešni vlogi vložiti pritožbo.

Zadnja posodobitev: 20/12/2021

Strani in jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V skladu z zakonom o civilnem postopku stroški sodnega postopka vključujejo:

I. sodne stroške in

II. stroške v zvezi s postopkom.

Sodni stroški in stroški v zvezi s postopkom se plačujejo za:

delno nadomestitev izdatkov, ki državi nastanejo pri financiranju dela sodišč;

povrnitev stroškov stranki, v prid katere je odločeno s sodbo sodišča;

spodbuditev prostovoljne poravnave obveznosti s strani dolžnikov.

Informacije o tem, kje se lahko plačajo sodni stroški, je mogoče dobiti v sprejemni pisarni vsakega sodišča.

Podredni zahtevek v zvezi z odločitvijo o stroških postopka lahko vložijo oseba, ki jo odločitev zadeva.

I. SODNI STROŠKI vključujejo:

državno takso (*valsts nodeva*),

upravno takso (*kancelejas nodeva*) in

stroške v zvezi s preučitvijo zadeve.

V skladu s členom 34 zakona o civilnem postopku je treba za vsako tožbo, vloženo pri sodišču, plačati določeno državno takso ne glede na to, ali gre za prvotno ali nasprotno tožbo, vlogo, ki jo v zadevi, ki se že obravnava, vložijo tretja oseba z ločenim zahtevkom v zvezi s predmetom spora, vlogo v posebnem postopku sodnega odločanja ali druge vloge, določene v tem členu. V predlogih za razvezo zakonske zveze, če ima vložnik mladoletnega vzdrževanega družinskega člana, sodnik plačilo državne takse odloži ali na prošnjo vložnika dovoli obročno plačilo.

V skladu s členom 38 zakona o civilnem postopku se upravna taksa plača za:

izdajo verodostojne kopije dokumenta v zadevi in ponovno izdajo sodbe ali odločbe sodišča;

izdajo izjave;

izdajo dvojnika pisnega sklepa o izvršbi;

potrditev začetka veljavnosti sodbe odločbe, če je treba odločbo predložiti tujemu organu;

vabljenje prič.

V skladu s členom 39 zakona o civilnem postopku stroški v zvezi s postopkom vključujejo:

zneske, ki se plačajo pričam in izvedencem;

stroške v zvezi z zaslišanjem prič ali izvedbo pregledov na kraju samem;

stroške v zvezi z iskanjem toženca;

stroške v zvezi z izvršitvijo sodbe;

stroške v zvezi z vročanjem, izdajo in prevodom sodnih pozivov in drugih sodnih pisanj;

stroške objave obvestil v časopisih;

takse v zvezi s plačilom varščine.

Oprostitev plačila sodnih stroškov:

zakon določa osebe, ki so oproščene plačila sodnih stroškov (člen 43(1) zakona o civilnem postopku), vključno s stranko, ki ji je dodeljena pravna pomoč, ki jo financira država.

V drugih primerih lahko stranka v postopku sodišče zaprosi za popolno ali delno oprostitvev plačila sodnih stroškov na podlagi svojega finančnega položaja in ob predložitvi ustreznih dokazil.

Sodišče ali sodnik preuči prošnjo in ob upoštevanju posameznikovega finančnega položaja odobri popolno ali delno oprostitvev plačila sodnih stroškov v državni proračun.

Plačilo sodnih stroškov:

računi za plačilo državnih taks, upravnih taks in stroškov sodnega odločanja so na voljo na portalu v razdelku Državne takse in računi sodišča (*Valsts nodevas un tiesu konti*).

Povračilo sodnih stroškov:

stranki, v prid katere je odločeno s sodbo, se prisodi povračilo vseh njenih sodnih stroškov s strani nasprotne stranke.

Če je bilo tožbenemu zahtevku deloma ugodeno, se povračilo sodnih stroškov prisodi tožniku sorazmerno z delom, v katerem je bilo tožbenemu zahtevku ugodeno, tožencu pa sorazmerno z delom, v katerem je bil tožbeni zahtevek zavrnjen.

Če tožnik odstopi od tožbe, mora povrniti sodne stroške, ki so nastali tožencu. V tem primeru tožencu ni treba povrniti sodnih stroškov tožnika. Če pa tožnik odstopi od tožbe, ker je toženelec tožbene zahtevke prostovoljno izpolnil po vložitvi tožbe, sodišče na zahtevo tožnika tožencu naloži povrnitev sodnih stroškov, ki jih je plačal tožnik.

Če je tožnik oproščen plačila sodnih stroškov, se tožencu naloži plačilo tožnikovih sodnih stroškov v državni proračun sorazmerno z delom tožbenega zahtevka, ki mu je bilo ugodeno.

Če se tožbeni zahtevek zavrne, če se v zvezi z njim ne sprejmejo nadaljnji ukrepi ali če tožnik odstopi od tožbe, se tožniku naloži plačilo sodnih stroškov, ki niso bili plačani vnaprej, v državni proračun. Če pa tožnik svojega tožbenega zahtevka ne uveljavlja, ker ga je toženelec prostovoljno izpolnil po vložitvi tožbe, se tožencu naloži plačilo sodnih stroškov v državni proračun.

Če je bilo tožbenemu zahtevku deloma ugodeno, toženelec pa je oproščen plačila sodnih stroškov, mora stroške plačati tožnik, ki ni oproščen plačila sodnih stroškov, sorazmerno z višino tožbenega zahtevka, ki je bil zavrnjen.

Če sta obe stranki oproščeni plačila sodnih stroškov, stroške krije država.

Sodišče ali sodnik lahko plačilo sodnih stroškov odloži ali dovoli obročno plačilo, in sicer ob upoštevanju posameznikovega finančnega položaja.

Povračilo državne takse:

informacije o podlagi in postopku za povračilo državne takse so na voljo na portalu v razdelku Povračilo taks (*nodevu atmaksa*).

II. STROŠKI V ZVEZI S POSTOPKOM so:

nagrade odvetnika,

potni stroški v zvezi s sodnimi obravnavami,

stroški v zvezi z zbiranjem dokazov,

stroški pravne pomoči, ki jo financira država (velja za postopke, začete po 1. marcu 2016),

stroški pomoči tolmača na sodni obravnavi.

Povračilo stroškov v zvezi s postopkom

Stroški v zvezi s postopkom se povrnejo v zakonsko določenem znesku.

Tožencu se naloži plačilo stroškov v zvezi s postopkom, ki so nastali tožniku, če je bilo tožbenemu zahtevku tožnika ugodeno v celoti ali deloma, tožnik pa od tožbenih zahtevkov odstopi, ker jih je toženec prostovoljno izpolnil po vložitvi tožbe.

Če je tožbeni zahtevek zavrnjen, sodišče tožniku naloži povrnitev toženčevih stroškov v zvezi s postopkom.

Če je stranka, odgovorna za plačilo stroškov pravne pomoči, ki jo financira država, oproščena plačila sodnih stroškov, stroške v zvezi z zagotavljanjem pravne pomoči, ki jo financira država, nosi država.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč, ki jo financira država, je pomoč pri zunajsodnem ali sodnem reševanju pravne zadeve za obrambo kršenih ali prerekanih pravic osebe ali njenih zakonitih interesov v primerih, na načine in v obsegu, kot jih določa zakon o pravni pomoči, ki jo financira država.

Pravna pomoč, ki jo financira država, zajema pravno svetovanje, pripravo procesnih aktov in zastopanje na sodišču.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravno pomoč, ki jo financira država, lahko prejmejo naslednje osebe:

oseba, ki ima status osebe z nizkimi dohodki ali osebe v stiski – ustrezna potrdila izdajo območne socialne službe;

oseba, ki se je nepričakovano znašla v takih okoliščinah in takem finančnem položaju, da ne more zagotoviti varstva svojih pravic (naravne nesreče, višja sila ali druge okoliščine, na katere oseba ne more vplivati) – predložiti mora ustrezne informacije in dokazila;

oseba, ki je popolnoma odvisna od države ali lokalnega organa – ustrezne informacije mora na zahtevo osebe ali urada za pravno pomoč predložiti država ali organ lokalne uprave.

Pravna pomoč, ki jo delno financira država, pri čemer jo oseba doplača, in pomoč odvetnika pri posebnih vrstah civilnoprvnih zadev (zadeve, v katerih se zahteva razveljavitev sklepa skupščine delničarjev, zadeve, ki se nanašajo na spore v okviru pogodbenega prava, če znesek tožbenega zahtevka presega 150 000 EUR, in zadeve, v katerih se obravnava varstvo poslovnih skrivnosti pred njihovo nezakonito pridobitvijo, uporabo ali razkritjem) se lahko dodelita osebam, ki izpolnjujejo naslednja merila:

njihov dohodek ne presega minimalne mesečne plače v Latviji;

zaradi svojega finančnega položaja so upravičene do pravne pomoči.

Žvižgači so upravičeni do pravne pomoči, ki jo financira država, ne glede na svoj finančni položaj.

Oseba, ki potrebuje pravno pomoč v čezmejnem sporu in katere običajno ali stalno prebivališče je v eni od držav članic EU, je glede na svoj finančni položaj in raven dohodka upravičena do pravne pomoči za sodno odločanje v sporu v Latviji, če na dan vložitve prošnje za pravno pomoč njen povprečni mesečni dohodek v preteklih treh mesecih ni presegal 50 % minimalne mesečne plače v Latviji, pri čemer morajo biti izpolnjeni še drugi veljavni regulativni pogoji.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč, ki jo financira država, se dodeli za reševanje utemeljenih civilnoprvnih sporov in civilnoprvnih zadev na sodišču do začetka veljavnosti pravnomočne sodbe, razen na primer:

zadev, ki se nanašajo na tožbeni zahtevek, ki je neposredno povezan s trgovinsko ali poslovno dejavnostjo osebe ali samostojnimi poklicnimi dejavnostmi;

zadev, ki se nanašajo na carinske ali davčne zadeve;

zadev, ki se nanašajo na tožbeni zahtevek v zvezi z oskrunitvijo časti in dobrega imena;

zadev, ki se nanašajo odškodnino za duševne bolečine, razen zadev, pri katerih je zagotavljanje pravne pomoči povezano z uveljavljanjem odškodnine za duševne bolečine, ki so bile žrtvi povzročene zaradi kaznivega dejanja;

sporov, o katerih odloča arbitražno sodišče ali se o njih odloča z drugimi mehanizmi za alternativno reševanje sporov;

zadev, ki se nanašajo na tožbeni zahtevek v zvezi z luksuznimi predmeti ali luksuznimi storitvami;

stroškov pravne pomoči, ki so nesorazmerno visoki v primerjavi z višino tožbenega zahtevka.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Oseba mora pri uradu za pravno pomoč vložiti izpolnjeno prošnjo za pravno pomoč (obrazec vloge), skupaj s kopijami dokazil o informacijah, vključenih v vlogo (dokumenti, ki dokazujejo upravičenost do pravne pomoči, ki jo financira država, in dokumenti, ki opisujejo naravo civilnoprvnega spora in s tem povezane postopke). Dokumente je treba uradu za pravno pomoč predložiti osebno, po pošti ali po elektronski pošti pasts@jpa.gov.lv z uporabo elektronskega podpisa s časovnim žigom.

Urad za pravno pomoč bo vlogo preučil in odločil o dodelitvi pravne pomoči ali zavrnitvi prošnje v 21 dneh od prejema vloge ali v 14 dneh od prejema vloge, če se zadeva nanaša na otrokove pravice.

Če se zahtevajo dodatne informacije, se rok za odločitev odloži do prejema potrebnih informacij ali do izteka roka za njihovo predložitve.

Urad za pravno pomoč pri odločanju o dodelitvi pravne pomoči imenuje ponudnika pravne pomoči, ki ima z njim sklenjeno pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči.

V odločbi o zagotovitvi pravne pomoči so navedeni ponudnik pravne pomoči ter kraj in čas zagotavljanja pravne pomoči.

Prosilec je o odločitvi glede dodelitve pravne pomoči ali zavrnitvi prošnje pisno obveščen po pošti ali z elektronskim sporočilom, poslanim na naslov, naveden v vlogi; prosilec je lahko obveščen tudi osebno v pisarni urada za pravno pomoč.

Zoper odločbo urada za pravno pomoč se je mogoče pritožiti pri ministrstvu za pravosodje, zoper odločbo ministrstva za pravosodje pa se je mogoče pritožiti pri upravnem sodišču.

V zadevah, ki se nanašajo na zagotovitev pravne pomoči, ki jo delno financira država (tj. pomoč odvetnika v posebnih vrstah civilnoprvnih postopkov), urad za pravno pomoč odloči v enem mesecu od datuma prejema vloge za pravno pomoč, pri čemer v odločbi navede obseg pravne pomoči in rok, do katerega je treba izvesti plačilo za pravno pomoč. Po prejemu plačila se v sedmih dneh pripravi pooblastilo ponudniku pravne pomoči za zagotovitev pravne pomoči, ki jo financira država. Če plačilo za zagotovitev pravne pomoči ni bilo prejeto, urad za pravno pomoč odloči o prenehanju zagotavljanja pravne pomoči.

Če oseba, katere običajno ali stalno prebivališče je v državi članici EU, zaprosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu, o katerem se odloča v Latviji, urad za pravno pomoč prejme ustrezno vlogo v čezmejnem sporu, ki mu jo posreduje pristojni organ druge države članice EU ali zadevna oseba, in jo preuči v skladu s postopkom, določenim z zakonom o pravni pomoči, ki jo financira država. V zadevah, v katerih se o čezmejnem sporu odloča zunaj Latvije, oseba, katere običajno ali stalno prebivališče je v državi članici EU, vložiti ustrezno vlogo pri uradu za pravno pomoč (obrazec vloge je na voljo na spletišču https://e-justice.europa.eu/157/sl/legal_aid_forms). V takih primerih urad za pravno pomoč v sedmih dneh od prejema vseh prevodov pošlje izpolnjen obrazec za prenos vloge za pravno pomoč in ustrezne dokumente pristojnemu organu ustrezne države članice EU.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec vloge za pravno pomoč, ki jo financira država, je na voljo:

na spletišču urada za pravno pomoč <https://www.jpa.gov.lv> v razdelku [Storitve \(Pakalpojumi\)](#);

v pisarni urada za pravno pomoč (Pils laukums 4, Riga);

pri uradih lokalnih organov v latvijskih mestih in občinah, kjer ima oseba prijavljeno stalno prebivališče ali kjer zakonito prebiva.

Obrazec vloge za pravno pomoč v drugi državi članici Evropske unije (v čezmejnem sporu) je na voljo na evropskem portalu e-pravosodje v razdelku [Spletni obrazci](#).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Obrazcu vloge za pravno pomoč, ki jo financira država, je treba priložiti naslednje dokumente:

kopijo dokumenta, ki dokazuje, da je oseba upravičena do pravne pomoči, na primer potrdilo, ki dokazuje, da ima posameznik status osebe v stiski ali osebe z nizkimi dohodki (ali drug dokument, ki dokazuje, da je oseba upravičena do pravne pomoči, ki jo financira država);

kopije dokumentov, ki opisujejo naravo spora, postopek v zadevi itd. (na primer sporazum, sodni poziv, odločba družinskega sodišča).

Informacije o pogojih in postopkih za zagotovitev pravne pomoči, ki jo financira država, v drugih vrstah zadev so na voljo na spletiščih: [https://jpa.gov.lv/](https://jpa.gov.lv) (spletišče urada za pravno pomoč v latvijščini) ali <https://jpa.gov.lv/par-mums-eng> (spletišče uprave za pravno pomoč v angleščini).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Naslov urada za pravno pomoč: Pils laukums 4, Rīga, LV-1050

E-naslov: pasts@jpa.gov.lv

Brezplačna telefonska številka za informacije: +371 80001801 (za informacije o storitvah, ki jih zagotavlja urad za pravno pomoč, in izpolnjevanju obrazcev).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Do pravne pomoči, ki jo financira država, so upravičene osebe s statusom osebe v stiski ali osebe z nizkimi dohodki, osebe, ki so popolnoma odvisne od države ali lokalne uprave, ali osebe, ki so se nepričakovano znašle v takih okoliščinah in takem finančnem položaju, da ne morejo zagotoviti varstva svojih pravic.

Pravna pomoč, ki jo financira država, se zagotavlja v zunajspornih in sodnih civilnoprvnih zadevah (vključno s čezmejnimi spori), v pritožbenih postopkih v upravnih zadevah, v katerih se obravnava zagotovitev azila, ali v pritožbah zoper odločbe v zvezi z izpodbijanimi odredbami o odstranitvi ali zoper odločbe v zvezi z izpodbijanimi odredbami o prisilnem izgonu.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Oseba mora pri uradu za pravno pomoč vložiti izpolnjeno prošnjo za pravno pomoč (obrazec vloge), skupaj s kopijami dokazil o informacijah, vključenih v vlogo (dokumenti, ki dokazujejo upravičenost do pravne pomoči, ki jo financira država, in dokumenti, ki opisujejo naravo civilnoprvnega spora in s tem povezane postopke). Dokumente je treba pri uradu za pravno pomoč vložiti osebno, po pošti ali po elektronski pošti pasts@jpa.gov.lv z uporabo elektronskega podpisa s časovnim žigom.

Za dodelitev pravne pomoči, ki jo financira država, je treba uradu za pravno pomoč predložiti naslednje dokumente:

(1) [izpolnjen obrazec vloge za pravno pomoč](#), ki jo financira država, skupaj s kopijo dokumenta, ki dokazuje upravičenost do pravne pomoči, na primer potrdila, ki dokazuje status osebe v stiski ali osebe z nizkimi dohodki;

(2) kopije dokumentov, ki opisujejo naravo spora, postopek v zadevi itd.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Urad za pravno pomoč s ponudniki pravne pomoči sklene sporazume za zagotavljanje pravne pomoči. Ob odločitvi o dodelitvi pravne pomoči urad za pravno pomoč dodeli ponudnika pravne pomoči v konkretni zadevi.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Posameznik mora sam kriti stroške postopka, razen če veljajo izjeme.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Stroške, ki jih ne zajema pravna pomoč, mora kriti posameznik.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Urad za pravno pomoč zagotavlja pravno pomoč, ki jo jamči država, v naslednjih primerih:

(1) v postopkih na ustavnem sodišču se pravna pomoč zagotovi vložniku ustavne pritožbe, v zvezi s katero je ustavno sodišče odločilo, da postopka ne bo začelo izključno zaradi neobstoja ali očitne nezadostnosti pravne podlage za ugoditev vloži;

(2) v civilnoprvnih zadevah (razen če se zadeva nanaša na carinske ali davčne zadeve, oskrnitev časti in dobrega imena, če je zadeva neposredno povezana s trgovinsko ali poslovno dejavnostjo osebe ali samostojnimi poklicnimi dejavnostmi itd.);

(3) v upravnih zadevah:

v pritožbenih postopkih v zadevah, v katerih se obravnava zagotovitev azila;

v pritožbah zoper odločbe v zvezi z izpodbijanimi odredbami o odstranitvi ali zoper odločbe v zvezi z izpodbijanimi odredbami o prisilnem izgonu;

v pritožbah zoper odločbo družinskega sodišča v zvezi z varstvom pravic in pravnih interesov otroka;

v upravnih zadevah, če je sodišče (sodnik) odločilo o zagotovitvi pravne pomoči, ki jo financira država, glede na zapletenost zadeve in finančne okoliščine fizične osebe.

Pravna pomoč, ki jo *delno* financira država, se lahko zagotovi za pomoč odvetnika v posebnih vrstah civilnoprvnih zadev:

v zadevah, v katerih se zahteva razveljavitev sklepa skupščine družbenikov ali delničarjev kapitalske družbe;

v zadevah, ki se nanašajo na spore v okviru pogodbenega prava, če znesek tožbenega zahtevka presega 150 000 EUR;

v zadevah, v katerih se obravnava varstvo poslovnih skrivnosti pred nezakonito pridobitvijo, uporabo ali razkritjem.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če oseba ne potrebuje dodeljene pravne pomoči, lahko svojo vlogo za pravno pomoč umakne pred zaključkom postopka, o čemer ustrezno obvesti urad za pravno pomoč.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odločbo urada za pravno pomoč o dodelitvi ali zavrnitvi pravne pomoči je mogoče izpodbijati in se zoper njo pritožiti v skladu s postopkom, določenim v [zakonu o upravnem postopku](#).

Zadnja posodobitev: 25/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Luksemburg

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Naslednje stroške sodnega postopka lahko krije pravna pomoč:

kolkovine in takse za registracijo;

sodne takse;

pristojbine in stroške sodnih izvršiteljev;

stroške in nagrade izvedencev;
nagrade prevajalcev in tolmačev;
stroške in nagrade notarjev;
pričnine;
potne stroške;
stroške objave v časopisih;
honorarje in nagrade odvetnikov;
pristojbine in stroške formalnosti vpisov, hipotek in zastavnih pravic;
stroške za potrdila o vsebini tujega prava (*certificats de coutume*).

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Fizična oseba, ki nima zadostnih sredstev, lahko na podlagi pravne pomoči pride do pomoči odvetnika v določeni zadevi, tudi če želi samo pravni nasvet.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Osebe, ki nimajo zadostnih sredstev, so upravičene do pravne pomoči za zagovarjanje svojih interesov, če so:

državljeni Luksemburga ali

tujji državljani z dovoljenjem za prebivanje v Luksemburgu ali

državljeni države članice Evropske unije ali

tujji državljani, ki so na področju pravne pomoči izenačeni z luksemburškimi državljani na podlagi mednarodne pogodbe, ali

državljeni tretjih držav, ki nezakonito prebivajo, za povračilo dolgovanih plač na podlagi člena 572-7 delovnega zakonika (*Code du travail*).

Pravna pomoč se lahko dodeli tudi vsem drugim tujim državljanom, ki nimajo zadostnih sredstev, v postopkih na področju pravice do azila, vstopa na ozemlje, prebivanja, nastanitve in odstranitve tujcev.

Nezadostnost sredstev se presoja glede na celotne bruto prihodke in premoženje prosilca ter ostalih članov gospodinjstva.

Do pravne pomoči ni upravičena oseba, za tožbo katere se *a priori* zdi, da je nerazumna, ima slabe možnosti za uspeh ali glede na stroške, ki bodo nastali, nesorazmeren cilj.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč se dodeli tožniku ali tožencu v pravnih ali nepravnih zadevah, obravnavanih v sodnih ali zunajsodnih postopkih. Zanj se lahko zaprosi v vseh postopkih na rednih ali upravnih sodiščih.

Dodeli se lahko tudi za ukrepe zavarovanja in izvršitev sodnih odločb ali katerega koli drugega izvršilnega naslova.

Niso pa do pravne pomoči upravičeni lastniki motornih vozil v sporih zaradi uporabe teh vozil. Prav tako ne more biti dodeljena trgovcem, proizvajalcem, obrtnikom ali osebam v svobodnih poklicih v sporih, povezanih z njihovimi gospodarskimi ali poklicnimi dejavnostmi, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih, niti na splošno v sporih, ki izhajajo iz špekulativne dejavnosti prosilca za pravno pomoč.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V nujnih primerih lahko predsednik pristojne odvetniške zbornice (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) brez drugih formalnosti začasno dodeli pravno pomoč za dejanja, ki jih določi.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V Luksemburgu je nacionalni obrazec vloge za dodelitev pravne pomoči na voljo pri osrednji službi za socialno pomoč (*Service Central d'Assistance Sociale*) (tel. +352 4758211).

Prenesti jo je mogoče tudi s spletišča [luksemburške odvetniške zbornice](#) ali [spletišča odvetniške zbornice Diekirch](#).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi za pravno pomoč je treba priložiti:

kopijo osebne dokumenta prosilca;

[potrdilo o vključenosti v skupni center za socialno varnost](#) (*Centre Commun de la Sécurité Sociale – CCSS*) prosilca in oseb, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu;

za prosilca in vsakega člana njegovega gospodinjstva: plačilne liste (ali potrdilo o dohodku centra CCSS), potrdila o izplačilu dohodka za socialno vključenost (*revenu d'inclusion sociale – REVIS*), nadomestila za brezposelnost ali pokojnine ali druga dokazila, ki se nanašajo na zadnje tri mesece in v katerih so navedeni bruto zneski (bančni izpiski ne zadostujejo);

negativno potrdilo nacionalnega solidarnostnega sklada (*Fonds national de solidarité*) za vsakega člana gospodinjstva, če gospodinjstvo ne prejema nič iz sklada;

če gospodinjstvo prejema ali izplačuje preživnino, dokazilo, v katerem je naveden izplačani ali prejeti znesek (na primer bančni izpiski za zadnje tri mesece); potrdilo o lastništvu nepremičnine ali o neobstoju lastništva, ki ga za vsakega člana gospodinjstva izda luksemburška uprava za neposredne davke (*Administration des contributions directes*);

po potrebi dokazila o lastništvu nepremičnin v tujini;

dokazila o premoženju (likvidna sredstva, prihranki, delnice, obveznice itd.);

če gospodinjstvo najema stanovanje, kopijo najemne pogodbe in dokazila o plačilu najemnine za zadnje tri mesece;

če gospodinjstvo odplačuje nepremičninsko posojilo, dokazilo o plačilu mesečnih obrokov;

dokazila o prihodkih od nepremičnega in premoženja;

dokazila v zvezi z obravnavano zadevo.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

O upravičenosti do pravne pomoči odloči predsednik odvetniške zbornice v kraju stalnega prebivališča prosilca ali njegov pooblaščenec. Če prosilec nima stalnega prebivališča, je pristojen predsednik sveta odvetniške zbornice Luksemburga ali njegov pooblaščenec.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odločbo predsednika boste prejeli po pošti.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Predsednik v odločbi navede ime odvetnika, ki vam je dodeljen, in vas pozove, da se obrnete nanj.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Predsednik postavi odvetnika, ki ga je prosilec izbral sam; če ga ni izbral ali če predsednik odvetniške zbornice meni, da izbira ni ustrezna, odvetnika določi sam. Odvetnik lahko imenovanje zavrne le v primeru zadržkov ali navzkrižja interesov.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Pravna pomoč praviloma krije vse stroške v zvezi s postopki ali dejanji, za katere je bila odobrena (glej točko 1).

Pravna pomoč pa ne krije nadomestil stroškov postopka (*indemnités de procédure*) ali nadomestil zaradi zlorabe postopka ali uporabe zlonamernega postopka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Pravna pomoč, dodeljena v Luksemburgu, vedno krije vse stroške.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Ne, za ta namen je treba predložiti novo vlogo za pravno pomoč.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Predsednik odvetniške zbornice lahko prosilcu odvzame pravico do pravne pomoči tudi po koncu postopka ali po izvedbi dejanj, za katera je bila pomoč dodeljena, če se ugotovi, da je bila dodeljena na podlagi lažnih izjav ali ponarejenih dokumentov. Pravica do pravne pomoči se lahko odvzame tudi, če upravičenec med tem postopkom ali opravljanjem teh dejanj ali na njihovi podlagi pridobi sredstva, zaradi katerih bi bila prošnja za pravno pomoč, če bi ta sredstva imel ob njeni vložitvi, zavrnjena. Vsako tako spremembo morata upravičenec do pravne pomoči ali njegov odvetnik sporočiti predsedniku odvetniške zbornice.

O odločitvi predsednika odvetniške zbornice, da se odvzame pravica do pravne pomoči, se takoj obvesti ministrstvo za pravosodje (*Ministère de la Justice*). Uprava za registracijo in državno premoženje izterja že izplačane zneske iz naslova pravne pomoči.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odločitev predsednika odvetniške zbornice, da se pravna pomoč zavrne ali odvzame, je mogoče izpodbijati pred disciplinskim in upravnim svetom (*Conseil disciplinaire et administratif*), ki odloča na zadnji stopnji. Pravno sredstvo se vložijo pri predsedniku disciplinskega in upravnega sveta s priporočeno pošto v desetih dneh od vročitve odločbe predsednika odvetniške zbornice. Svet ali eden od njegovih pooblaščenih članov prosilca zasliši na obravnavi, da pojasni razloge.

Sorodne povezave

 [Odvetniška zbornica Luksemburga](#)

 [Guichet.lu](#)

Zadnja posodobitev: 31/03/2023

Strani in jeziki držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Malta

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Takse za sodni postopek so predpisane z zakonom. Nekatere je treba plačati na začetku sodnega postopka, nekatere pa ob koncu postopka. To so običajno fiksne tarife, ki vključujejo sodne storitve. Sodne storitve zajemajo takse za registracijo, stroške vabil na zaslišanje prič, druge stroške, povezane s postopkom v zadevi, in stroške prepisa sodb. Razen nekaterih izjem so stroški odvetniškega zastopanja v pravnih postopkih določeni z zakonom. Vendar se lahko stranki pisno dogovorita drugače.

Navedene takse ne vključujejo dodatnih sodnih taks, ki jih lahko sodišče v primeru ugovora vseeno odmeri.

O tem, kdo mora plačati stroške, ob izdaji sodne odločbe odloči sodišče, ki določi, katera stranka plača stroške. Praviloma mora stroške plačati stranka, ki v pravi ne uspe, vendar lahko sodišče v posameznem primeru odloči drugače.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč je oblika pomoči, ki se na stroške države zagotovi osebi, na prošnjo katere – potem ko uradniki službe za pravno pomoč presodijo njen finančni položaj, odvetnik za pravno pomoč pa presodi vsebino njene prošnje glede na vrsto zadeve – se poda izjava o tem, ali ima oseba utemeljen razlog za to, da vložijo tožbo ali odgovor na tožbo ali ostane stranka v postopku, da bi se ji zagotovil dostop do sodišč.

Pravna pomoč je torej zagotavljanje pravne pomoči ljudem z nizkimi dohodki, ki ne zmorejo plačati svojega zastopanja in dostopa do sodnega sistema.

Pravna pomoč je pomembna, da se ljudem, ki nimajo dovolj finančnih sredstev, omogoči dostop do pravnega varstva za zagotovitev enakosti pred zakonom, pravice do odvetnika in pravice do poštenega sojenja. Enakost je temelj demokratične družbe.

Pravna pomoč se zagotavlja v vseh kazenskih zadevah in skoraj vseh civilnih zadevah. V civilnih zadevah mora biti oseba do nje upravičena na podlagi preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

V civilnih zadevah: Pravna pomoč se osebam dodeli le, ko sta izpolnjeni merila preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve.

Preverjanje premoženjskega stanja: Prosilec izpolnjuje merila o premoženjskem stanju, če v zadnjih 12 mesecih ni imel premoženja, vključno z razpoložljivimi denarnimi sredstvi, katerega neto vrednost presega 6 988,12 EUR (ali kot je določeno z zakonom). Poleg tega dohodek prosilca v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za pravno pomoč ne sme presegati nacionalne minimalne plače za osebe, starejše od 18 let.

Iz preverjanja premoženjskega stanja so izključeni predmeti za vsakdanjo rabo, ki jih potrebujejo prosilec in družinski člani, ali prosilčevo glavno prebivališče ali premoženje (premično ali nepremično), če je to predmet sodnega postopka.

Preverjanje vsebine zadeve: Prosilec izpolnjuje merilo o vsebini zadeve, če odvetnik za pravno pomoč po proučitvi narave zadeve ugotovi, da ima prosilec veljavno pravico, da vložijo tožbo ali odgovor na tožbo oziroma nadaljuje postopek pred sodiščem ali se udeleži postopka na sodišču kot stranka, tj. da ima prosilec *probabilis causa litigandi*. V vsaki posamezni zadevi se prouči njena vsebina. Preverjanje vsebine zadeve opravi odvetnik za pravno pomoč.

Vključuje proučitev zadeve, možnega izida postopka in možnosti za uspeh.

Upravičencu, ki mu je sodišče določilo odvetnika in pravnega zastopnika za pravno pomoč v civilnih zadevah, se pomoč zagotavlja še naprej do dokončnega zaključka postopka.

V kazenskih zadevah: Pravna pomoč ni odvisna od preverjanja premoženjskega stanja. V skrajšanih postopkih na mirovnem sodišču kot sodišču za kazenske zadeve (Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) sodišče imenuje odvetnika z dnevnega seznama. V drugih kazenskih zadevah mora obtoženec obvestiti sodišče, da želi pravno pomoč, in to prošnjo je treba evidentirati v zapisnik postopka. Sodišče pošlje prošnjo in podrobnosti o obtoženci odvetniku za pravno pomoč, ki mora podati odgovor v zvezi s tem, ali je bilo prošnji ugodeno, in navesti ime odvetnika.

Pritožbe v kazenskih zadevah: Če se želite s pomočjo odvetnika za pravno pomoč pritožiti zoper sodbo, ki jo je izdalo mirovno sodišče, morate o tem takoj obvestiti službo za pravno pomoč, in sicer še isti dan ali naslednji dan po izdaji sodbe, da se lahko uredi vse potrebno za predložitev zadeve vodji odvetnikov za pravno pomoč. Koristno je, če s sabo prinesete kopijo izdane sodbe.

Zaslišane in/ali pridržane osebe: Če vas je policija povabila na zaslišanje ali vam je bila odvzeta prostost, imate pravico do pogovora z odvetnikom za pravno pomoč z dnevnega seznama. Od policijskega uradnika, ki vas zaslišuje ali vam odvzema prostost, morate zahtevati pomoč odvetnika za pravno pomoč.

Žrtve kaznivih dejanj na podlagi spola ali nasilja v družini: Če ste žrtev kaznivega dejanja, kot je določeno v zakonu, lahko zahtevate pomoč odvetnika za pravno pomoč.

Postopek

V civilnih postopkih mora oseba, ki se želi dogovoriti za sestanek z vodjo odvetnikov za pravno pomoč, najprej predložiti v nadaljevanju navedene dokumente (ali tiste dokumente, ki se nanašajo nanjo, odvisno od primera), da se opravi preverjanje premoženjskega stanja in ugotovi, ali je oseba upravičena do pravne pomoči:

dokument službe za socialno varnost, iz katerega je razviden denarni znesek, ki ga je oseba prejela v zadnjih 12 mesecih;

obrazec FS3 za delo/pisne obračune plače za zadnjih 12 mesecev;

izpis (*izpisek*) vsakega bančnega računa, odprtega na ime zadevne osebe, za zadnjih 12 mesecev;

dokument agencije za zaposlovanje, iz katerega so razvidne *pretekle zaposlitve* zadevne osebe;

osebno izkaznico ali potni list;

dokumente, ki jih je oseba prejela od sodišča, če želi prejeti pravno pomoč;

druge povezane dokumente, na primer:

za prenehanje življenjske skupnosti: poročni list in rojstni listi otrok;

za razveljavitev ali razvezo zakonske zveze: kopijo sporazuma o razvezi zakonske zveze;

za spremembe podatkov v potrilih matičnega urada: rojstni list/potrdilo o smrti/poročni list;

vprašanja dedovanja: kopija oporoke itd.

Na srečanju z uradnikom službe se bo ugotovilo, ali je stranka na podlagi preverjanja premoženjskega stanja upravičena do pravne pomoči. Če je upravičena, se ji uredi sestanek z vodjo odvetnikov za pravno pomoč, na katerem se razpravlja o njeni težavi in/ali zadevi. Vodja odvetnikov jo glede na opravljeno preverjanje vsebine zadeve obvesti, ali ima utemeljen razlog za začetek postopka oziroma odgovor na tožbo.

Oseba je upravičena do pravne pomoči, če izpolnjuje pogoje na podlagi preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve. Ko se oseba šteje za upravičeno, dobi pomoč pri izpolnjevanju obrazca vloge za pravno pomoč, ki se zahteva z zakonom, ter poda zapriseženo izjavo glede svojih finančnih sredstev in vsebine zadeve.

Osebi, ki glede na eno ali obe preverjanji ni upravičena, se pošlje dopis z obvestilom o zavrnitvi njene prošnje in razlogih za zavrnitev.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč je posameznikom zagotovljena v vseh kazenskih zadevah in skoraj vseh civilnih zadevah. V civilnih zadevah mora biti oseba upravičena na podlagi preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve.

Vendar se v zadevah, povezanih s popravkom ali preklicem vpisa v register ali vpisom rojstnega lista, poročnega lista ali potrdila o smrti v register, ne uporablja merilo presoje premoženjskega stanja.

Podjetja, registrirana v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, niso upravičena do pravne pomoči v skladu s členom 926 poglavja 12 zakonodaje Malte.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Zakon v nujnih primerih (npr. izdaja naloga za prijetje) dovoljuje, da odvetnik za pravno pomoč pri pristojnem sodišču dobi začasno dovoljenje za vložitev nekaterih sodnih listin v imenu prosilca za pravno pomoč, nato pa je treba opraviti preverjanji premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

Če pristojno sodišče pozneje prekliče upravičenost do pravne pomoči, sodne listine, ki jih je vložil odvetnik za pravno pomoč, ne postanejo neveljavne, ukine pa se kakršna koli nadaljnja pomoč in sodišče lahko odredi, da mora vse stroške, ki so nastali med začasno odobritvijo, plačati prosilec.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec vloge lahko vložite pri malteški službi za pravno pomoč ob pomoči uradnika te službe. Prosilec mora podati zapriseženo izjavo o vsebini vloge.

Prošnjo za pravno pomoč lahko vložite tudi pri civilnem sodišču.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi za začetek postopka za dodelitev pravne pomoči se priložijo dokumenti, ki se zahtevajo v oddelku z naslovom Postopek v odgovoru na vprašanje 3.

Dokumenti, priloženi vlogi, odražajo vsebino zadeve, glede katere oseba predlaga začetek postopka. Če je tožbeni zahtevek na primer zahtevek za razveljavitev zakonske zveze, je treba priložiti kopijo poročnega lista. Odvetniku za pravno pomoč je treba na zahtevo predložiti vse dokumente, ki jih potrebuje, da lahko opredeli razloge za ugoditev ali neugoditev prošnji za pravno pomoč.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Obrniti se morate na [malteško službo za pravno pomoč](#).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Prosilec za pravno pomoč bo o odobritvi vloge za dodelitev pravne pomoči glede na potrebe posameznega prosilca uradno obveščen s sporočilom SMS, po telefonu, z dopisom ali po e-pošti. Prosilec bo obveščen o imenu odvetnika in pravnega zastopnika ter njunih številkah mobilnega telefona.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če prosilec izpolnjuje pogoje za pravno pomoč, bo obveščen o imenu odvetnika in pravnega zastopnika, ki sta mu bila dodeljena za pomoč v postopku.

Dolžnost prosilca je, da se obrne na dodeljenega odvetnika in se dogovori za sestanek, na katerem se razpravlja o zadevi, in da sledi začetemu postopku.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Po odobritvi vloge se prosilcu dodelita odvetnik in pravni zastopnik s seznama, ki je na voljo sodišču, in sicer glede na vrstni red na seznamu. Če želi prosilec dodeljenega odvetnika iz utemeljenih razlogov zamenjati z drugim odvetnikom na seznamu, mora vložiti vlogo pri sodišču. Odvetnika za pravno pomoč je mogoče zamenjati le na podlagi sklepa sodišča.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

S pravno pomočjo za prosilca se krijejo stroški postopka. Prosilec je tako oproščen plačila vseh taks ali položitve varščine za stroške.

Če prosilec v tožbi uspe, mora stroške odvetniškega zastopanja, stroške pravnega zastopnika, skrbnika, arbitrov in izvedencev (če so sodelovali) plačati iz prejetega zneska ali iztržka od sodne prodaje premičnega ali nepremičnega premoženja na dražbi, ki je bila opravljena v skladu s sodno odločbo, pri čemer ohrani pravico do povračila s strani katere koli tretje osebe, ki ji je sodišče morda odredilo plačilo teh stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Na Malti se ne uporablja pojem delne pravne pomoči. To pomeni, da se prosilcu zagotovi popolna storitev pravne pomoči ali pa se prošnja za pravno pomoč zavrne. Če se stranki, ki prejema pravno pomoč, odredi plačilo stroškov postopka, sodni tajnik civilnih sodišč in rzsodišč od stranke, ki v postopku uspe, ne more zahtevati povračila sodnih taks.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če prosilec izpolnjuje pogoje za pravno pomoč, ima pravico do take pomoči na vseh stopnjah, tudi pred pritožbenimi sodišči.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se na sodišču dokaže, da je ob dodelitvi pravne pomoči prosilec vedel, da ima več kapitala ali dohodka, kot je zakonsko določeno za upravičenost do pravne pomoči, ali da je med obravnavo zadeve vedel, da se mu je dohodek povečal nad zakonsko določeno raven, in tega ni prijavil, ga lahko sodišče spozna za krivega razžalitve sodišča. Zoper prosilca se lahko začne tudi postopek zaradi krivega pričanja.

V obeh primerih mora prosilec plačati vse stroške zadeve, tako kot bi jih moral, če mu pravna pomoč ne bi bila dodeljena.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Zoper odločbo o zavrnitvi vloge za pravno pomoč se ni mogoče pritožiti. Če poročilo odvetnika za pravno pomoč ni v prid prosilcu, ga civilno sodišče vseeno prouči in strankam omogoči, da predložijo pripombe, preden odloči, ali bo neugodno poročilo sprejelo ali pa ga bo zavrnilo in ugodilo zahtevi stranke.

Zadnja posodobitev: 06/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[nl\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#).

Pravna pomoč - Nizozemska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Za vložitev tožbe pred sodiščem mora tožnik plačati sodno takso in vse stroške za pomoč odvetnika (v zadevah, ki se nanašajo na zneske nad 25 000 EUR, plača tudi sodne takse). Če sodišče odloči v korist tožnika, stranki, ki v postopku ni uspela, običajno naloži plačilo stroškov postopka tožnika. V tem primeru stranka, ki v postopku ni uspela, nosi stroške, ki jih je tožnik priglasil sodišču.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

(Subvencionirana) pravna pomoč je pravna pomoč, ki se zagotovi stranki v sporu v zvezi s pravnim interesom, ki neposredno vpliva na stranko v sporu, če zakon ali z njim povezane določbe določajo takšno pravno pomoč.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

To je odvisno od vaših dohodkov in vrste interesov, ki jih branite. Več informacij je na voljo na [\[en\]](#) spletišču odbora za pravno pomoč (*Raad voor Rechtsbijstand*).

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Da. Na Nizozemskem se (subvencionirana) pravna pomoč dodeli v svetovalni fazi in za vse vrste postopkov. Vendar glejte tudi odgovor na prejšnje vprašanje. Na Nizozemskem obstaja tudi subvencionirana mediacija.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V civilnem pravu je mogoče vložiti predlog za izdajo začasne odredbe. V upravnem pravu je mogoče zahtevati začasni ukrep v kateri koli fazi postopka, ne glede na to, ali gre za prvo pritožbo ali pritožbo na prvi ali drugi stopnji.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Na Nizozemskem prošnjo za subvencionirano brezplačno pravno pomoč načeloma vloži odvetnik. Odvetnik mora biti registriran pri odboru za pravno pomoč. Če ste iz druge države članice EU, lahko prošnjo vložite pri predajnem organu v vaši državi članici (običajno pri ministrstvu za pravosodje, sodišču ali drugi posebej imenovani organizaciji). Prošnja bo posredovana nizozemskemu organu prejemniku, tj. odboru za pravno pomoč.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Obstajata finančna ocena in ocena interesa. Za finančno oceno je treba odboru za pravno pomoč predložiti informacije, iz katerih je razvidno, kolikšen je bil vaš letni dohodek pred dvema letoma. Če lahko dokažete, da ste upravičeni do subvencionirane pravne pomoči v vaši državi članici, to odboru za pravno pomoč zadostuje.

Za oceno interesa morate predložiti dokazila, iz katerih je razviden interes v zadevi, na primer za koliko denarja gre, ali je zadeva povezana z interesi vašega podjetja in katere ukrepe ste sprejeli za rešitev spora.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Raad voor Rechtsbijstand

Postbus 70503

5201 CD Den Bosch

Netherlands

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Vi in po potrebi vaš odvetnik prejmete pisno odločitev o vaši prošnji. To bo pokazalo, ali je bila vaša prošnja uspešna. Če ni odločeno v vašo korist, se lahko pritožite.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Odvetniku morate plačati prispevek k plačilu nagrade, katerega znesek določi odbor za pravno pomoč.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Na Nizozemskem lahko sami izberete svojega odvetnika. Vendar mora biti odvetnik registriran pri odboru za pravno pomoč. Za več informacij glej Poišči odvetnika (*Zoek een advocaat*) – [\[en\]](#) Nizozemska odvetniška zbornica (*Nederlandse Orde van Advocaten*).

Če to ni mogoče, lahko odbor za pravno pomoč kot organ prejemnik zaprosi predsednika lokalne podružnice nizozemske odvetniške zbornice, naj imenuje odvetnika.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Ne. Plačali boste prispevek k nagradi odvetnika. Če se boste obrnili na sodišče, boste morali plačati tudi sodne takse. Nagrade je morda treba plačati tudi, če potrebujete storitve zunanjih strokovnjakov ali sodnega izvršitelja. Če sodišče ne rzsodi v vašo korist, se vam lahko naloži plačilo stroškov postopka (vključno s stroški nasprotne stranke).

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Plačate jih vi. Morda lahko zaprosite za prispevek v svoji državi članici.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če zaradi tega prejmete (zahtevek za) znesek, ki presega polovico takrat oproščene kapitalске olajšave, lahko odbor za pravno pomoč odloči, da vam odvzame pravico do subvencionirane pravne pomoči. V tem primeru se bo štelo, da ste sposobni sami plačati pravno pomoč.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Zoper odločitev odbora za pravno pomoč v zvezi z upravičenostjo do pravne pomoči se lahko pritožite pri odboru za pravno pomoč. Odločitev o taki pritožbi lahko izpodbijate pri okrožnem sodišču (*rechtbank*) in se lahko na drugi stopnji pritožite pri oddelku za upravno pravo (*Afdeling bestuursrechtspraak*) državnega sveta (*Raad van State*).

Zadnja posodobitev: 20/06/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Avstrija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V civilnih postopkih je treba plačati sodne takse, stranke pa morajo morda plačati tudi stroške izvedencev, tolmačev in prič, potne stroške strank in skrbnikov, ki jih imenuje sodišče (*Kuratoren*) (za stranke, ki so odsotne ali potrebujejo skrbnika), ter stroške, povezane z javnimi objavami in zastopanjem po odvetniku. Sprva vsaka stranka plača svoje stroške; vendar mora stranka, ki v civilnem postopku ni uspela, povrniti stroške uspešni stranki.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Stranka, ki nima dovolj finančnih sredstev, lahko ob začetku civilnega postopka ali kadar koli med postopkom zaprosi za pravno pomoč (ki je v avstrijskih civilnih postopkih znana kot *Verfahrenshilfe*). Pravna pomoč je lahko, odvisno od vloge, v obliki popolne ali delne oprostitve plačila sodnih taks, nagrad in stroškov iz odgovora na vprašanje 1 ter imenovanja brezplačnega odvetnika.

V primeru imenovanja odvetnika pravna pomoč krije tudi svetovanje odvetnika pred začetkom postopka.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravna pomoč se dodeli le, če zadevna stranka glede na svoj dohodek, premoženje in preživitvene obveznosti ne more kriti stroškov, navedenih v odgovoru na vprašanje 1 (ali dela teh stroškov), ne da bi s tem posegla v višino sredstev, ki jih potrebuje za vzdrževanje skromnega življenjskega standarda.

Pravna pomoč se ne dodeli, če se zdi, da je nameravana tožba ali odgovor na tožbo očitno zlonameren ali nima možnosti za uspeh.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč se dodeli v vseh sodnih postopkih v civilnih in gospodarskih zadevah, za prosilca pa ne velja zahteva glede državljanstva ali prebivališča.

Če je pravna pomoč dodeljena v prvotnem postopku (*Titelverfahren*), obsega tudi izvršilni postopek (*Vollstreckungsverfahren*). Stranka, ki ji je bila v drugi državi članici EU dodeljena pravna pomoč za določen spor, je tudi v Avstriji upravičena do pravne pomoči za postopek v zvezi s priznanjem in izvršitvijo sodbe, izdane v zadevnem sporu.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Ne, vendar mora sodišče odločiti še posebno hitro, če je vložena vloga za pravno pomoč v zvezi z nujno zadevo (npr. pravno zastopanje v primeru začasnih ukrepov). Če obravnavno sodišče dodeli pravno pomoč z imenovanjem odvetnika, pristojna odvetniška zbornica v nekaj dneh imenuje odvetnika za zastopanje prosilca.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V Avstriji je mogoče zadevni obrazec (t. i. ZPForm 1) osebno dobiti na katerem koli sodišču prve stopnje (okrožno sodišče (*Bezirksgericht*), deželno sodišče (*Landesgericht*)) ali zanj pri takem sodišču pisno zaprositi. Na voljo pa je tudi na spletnem naslovu <https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx> in na določenih avstrijskih konzulatih. Uporaba tega obrazca je obvezna.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Natančno je treba izpolniti prijavo premoženjskega stanja, vključeno v vlogo za pravno pomoč (ZPForm 1), ki vsebuje seznam premoženja (dohodek in premoženje, kot so nepremičnine, sredstva na bančnih računih, zavarovalne police itd.) in obveznosti (preživitvene obveznosti itd.) ter podatke o posamezniku in njegovih življenjskih razmerah. Po možnosti je treba priložiti tudi ustrezne dokumente. Zagotovitev napačnih ali nepopolnih podatkov v prijavi premoženjskega stanja se lahko kaznuje z denarno kaznijo in lahko nastane civilna odgovornost za povzročeno škodo, zaradi česar se sproži kazenski pregon za kaznivo dejanje goljufije.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo za pravno pomoč (ZPForm 1) je treba vložiti pisno ali ustno na obravnavnem sodišču prve stopnje, ki odloči o dodelitvi ali zavrnitvi pravne pomoči. Stranka pa lahko vlogo za pravno pomoč ustno vloži tudi na okrožnem sodišču v kraju svojega prebivališča v Avstriji, tudi če to sodišče ni pristojno za odločanje o sporu, če je sedež obravnavnega sodišča zunaj sodnega okrožja, v katerem stranka prebiva. V tem primeru se vloga posreduje pristojnemu sodišču.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

O vlogi za pravno pomoč odloča sodišče. Njegova odločba se pošlje prosilcu.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če sodišče odloči, da pravna pomoč vključuje imenovanje odvetnika in je njegova identiteta že določena (glej vprašanje 11), se je najbolj smiselno obrniti nanj.

Na splošno je priporočljivo, da se pred začetkom sodnega postopka pridobi pravni nasvet delavca v pravni stroki, pooblaščenega za zastopanje (odvetnika ali notarja).

Stranka lahko, četudi je ne zastopa odvetnik (in zastopanje po odvetniku ni obvezno po zakonu), vseeno začne sodni postopek ter vse zahtevke, vloge in prijave, ki se zahtevajo zunaj obravnave, vloži pri okrožnem sodišču, pristojnem za odločanje v zadevnem postopku, ali okrožnem sodišču v kraju svojega prebivališča.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Če sodišče odloči, da pravna pomoč vključuje pomoč odvetnika, lokalna odvetniška zbornica med svojimi člani izbere odvetnika po abecednem vrstnem redu. Vendar lahko prosilec sam predlaga določenega odvetnika. Čeprav ta predlog za lokalno odvetniško zbornico ni zavezujoč, se utemeljenemu predlogu običajno ugodi (npr. če se odvetnik strinja in je že seznanjen z zadevo).

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Sodišče lahko po lastni presoji odobri popolno pravno pomoč, ali pa prosilca glede na njegovo premoženjsko stanje in ob upoštevanju predvidenih stroškov oprosti le plačila nekaterih taks. Pravna pomoč lahko zajema naslednje:

začasno oprostitvev plačila sodnih taks, stroškov prič in izvedencev, stroškov potrebnih javnih objav, stroškov potrebnih skrbnika in denarnih izdatkov skrbnika ali odvetnika, oprostitvev plačila varščine za kritje stroškov nasprotne stranke;

zastopanje po sodnem uradniku ali po potrebi po odvetniku ter

povračilo nujnih potnih stroškov stranke, da se ji zagotovi pravica do izjave ali razjasnitve dejstev pred sodiščem, ki vodi postopek.

Vendar če se sodišče odloči proti vam, morate stranki, ki je uspela, povrniti stroške postopka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če imate še druge nujne stroške, ki se ne krijejo s pravno pomočjo, dodeljeno v skladu z odločitvijo sodišča, jih boste morali vsaj začasno plačati sami.

Vendar mora na koncu stranka, ki v civilni pravdi ne uspe, povrniti stroške nasprotne stranke, in sicer po načelu sorazmernosti glede na delež tožbe, v zvezi s katerim ni bila uspešna (če je na primer tožnik uspešen v zvezi z dvema tretjinama tožbe, toženec pa v zvezi z eno tretjino, mora toženec običajno nositi svoje stroške in povrniti tretjino nujnih stroškov tožnika).

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Pravna pomoč zajema vse stopnje postopka do rešitve spora (in morebitne izvršilne postopke, ki morda sledijo). Zato zajema vsa možna pravna sredstva (ali pritožbene postopke).

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Sodišče mora prekiniti zagotavljanje pravne pomoči, če se ugotovi, da pogoji, na podlagi katerih je bila ta pomoč prvotno dodeljena, niso več izpolnjeni (če se spremeni premoženjsko stanje stranke ali se izkaže, da je vsaka nadaljnja tožba ali odgovor na tožbo očitno neutemeljen ali nima možnosti za uspeh), ali odvzeti pravno pomoč, če je mogoče dokazati, da zahteve za dodelitev take pomoči ob njeni odobritvi niso bile izpolnjene. V zadnjem primeru mora stranka povrniti prejete zneske in plačati odvetnika, ki ji je bil dodeljen, po njegovi tarifi.

Stranka, ki v treh letih po koncu postopka pridobi dovolj finančnih sredstev, mora povrniti pravno pomoč, če s tem ne poseže v višino sredstev, potrebnih za vzdrževanje skromnega življenjskega standarda. Za proučitev premoženjskega stanja stranke sodišče od nje zahteva, naj predloži posodobljeno prijavo premoženja (običajno s predložitvijo obrazca ZPForm 1 nekaj časa po koncu postopka). Če se obrazec skupaj s potrebnimi dokumenti sodišču ne predloži pravočasno, lahko upravičenost do pravne pomoči preneha, prejete zneske pa je treba vrniti.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Pritožba zoper odločbo o zavrnitvi pravne pomoči se lahko vloži pri sodišču druge stopnje, katerega odločitev je dokončna. Nadaljnja pritožba pri vrhovnem sodišču (*Oberster Gerichtshof*) ni mogoča.

Zadnja posodobitev: 04/08/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Poljska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški sodnega postopka so stroški, ki so potrebni, da oseba uveljavlja ali brani svoje pravice pred sodiščem. Vključujejo sodne stroške in, kadar se stranka zagovarja osebno ali po pooblaščenca, ki ni odvetnik (*adwokat*), pravni svetovalec (*radca prawny*) ali patentni zastopnik (*rzecznik patentowy*), potne stroške za pot stranke ali njenega zastopnika do sodišča in znesek, ki je enakovreden zaslužku stranke, ki ga je izgubila zaradi navzočnosti na sodišču, vendar ni višji od plačila enemu poklicnemu pooblaščenca, ter, kadar stranki pomaga pooblaščenec, ki je odvetnik, pravni svetovalec ali patentni zastopnik, plačilo temu pooblaščenca.

Sodni stroški vključujejo takse in izdatke.

Taksa se plača ob predložitvi dokumenta, za katerega je treba plačati takso. Dokumenti, za katere je treba plačati takso, in višina takse so določeni v zakonu z dne 28. julija 2005 o sodnih stroških v civilnih zadevah (*Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*). Zakon določa tudi pravila za izračun zneska stroškov.

Taksa se plača zlasti za naslednje dokumente:

tožbo/nasprotno tožbo,

razširitev ali spremembo tožbe, zaradi katere se vrednost spora poveča,

pritožbe (*apelacja* in *zażalenie*),

pritožbo na najvišji stopnji (*skarga kasacyjna*) in pritožbo za ugotovitev nezakonitosti pravnomočne sodbe,

ugovor zoper zamudno sodbo,

pritožbo zoper plačilni nalog,

glavno intervencijo (*interwencja główna*) in stransko intervencijo (*interwencja uboczna*),

predlog za začetek nepravdnega postopka,

predlog za stečaj,

zahtevek za vpis v zemljiško knjigo/izbris iz zemljiške knjige,

zahtevek za vpis v nacionalni sodni register (*Krajowy Rejestr Sądowy*, KRS) in register zastavnih pravic ter za spremembo ali izbris takih vpisov,

predlog za revizijo sodbe,

tožbo za razveljavitev arbitražne odločbe,

pritožbo zoper sklep sodnega uradnika,

pritožbo zoper dejanja sodnega izvršitelja,

zahtevek za izdajo naslednjih dokumentov na podlagi spisa zadeve: dvojnika, izvlečka, potrdila, izpiska, drugega dokumenta ali kopije, ter zahtevek za izpisek iz zemljiške knjige (ob plačilu zadevne pristojbine).

Izdatki vključujejo med drugim:

potne stroške stranke, oproščene sodnih stroškov, povezane z navzočnostjo stranke na sodišču, če je tako navzočnost odredilo sodišče,

povračilo potnih stroškov in stroškov nastanitve ter izgubljenega zaslužka ali dohodka prič v zvezi z njihovo navzočnostjo na sodišču,

plačila in povračila stroškov izvedenskih prič, tolmačev in skrbnikov, imenovanih za stranko v zadevi,

pavšalne stroške za pridobivanje dokazov iz mnenja skupine sodnih izvedencev,

plačila drugim osebam ali institucijam in povračilo njihovih stroškov,

stroške pridobivanja drugih dokazov,

stroške prevoza in hrambe živali in predmetov,

stroške namestitve in pridržanja,

pavšalne zneske, ki se plačajo sodno imenovanim skrbnikom za izvedbo raziskave ozadja v zadevah v zvezi z razveljavitvijo zakonske zveze, razvezo

zakonske zveze in prenehanjem življenjske skupnosti ter za nadzor stikov s starši, časovni razpored katerih je določilo sodišče,

stroške potrdila sodnega zdravnika,

stroške mediacije po napotitvi sodišča,

stroške objav.

Razen če zakon določa drugače, mora sodne stroške plačati stranka, ki pri sodišču vloži dokument, za katerega je treba plačati takso ali zaradi katerega nastanejo izdatki.

Nekateri subjekti so **oproščeni plačila stroškov po zakonu** (vloga ni potrebna), na primer:

stranka, ki zahteva ugotovitev očetovstva ali materinstva in uveljavlja s tem povezane zahtevke (če pa se tožba za ugotovitev očetovstva izkaže za očitno neutemeljeno, lahko sodišče v odločbi o končanju postopka tožeči stranki naloži plačilo neplačanih sodnih stroškov ob upoštevanju vseh okoliščin zadeve),

stranka, ki zahteva preživnino, in toženec v zadevi, ki se nanaša na znižanje preživnine,
stranka, ki zahteva razglasitev nepoštenosti pogodbenih klavzul,
zaposleni, ki vložijo tožbo ali predlaga nepravdni postopek, razen če vrednost zahtevka presega 50 000 PLN, ali oseba, ki vložijo pritožbo v zadevah v zvezi s socialno varnostjo,
stranka v zadevi v zvezi z duševnim zdravjem,
oseba, ki ni sposobna odločati o sebi, v postopkih za preklic ali spremembo njenega statusa osebe, ki ni sposobna odločati o sebi,
javnikoristna organizacija, ki deluje na podlagi zakonodaje o javnikoristni dejavnosti in prostovoljstvu, razen če se zadeva nanaša na njeno poslovno dejavnost,
nevladna organizacija ali subjekt iz člena 3(3) zakona z dne 24. aprila 2003 o javnikoristni dejavnosti in prostovoljstvu (*Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*) v zadevah, ki se nanašajo na delegirane javne naloge na podlagi določb o javnikoristni dejavnosti in prostovoljstvu.

Zakon določa, v katerih sodnih postopkih **se sodna taksa ne plača** (npr. postopki v zvezi z varstvom in vzgojo otrok, postopki v zvezi s sodnim skrbništvom nad mladoletnimi osebami, postopki posvojitve, postopki v zvezi z vzajemnimi preživninskimi obveznostmi med otroki in starši, zapuščinski postopki na prvi stopnji, postopki v zvezi s pravno in poslovno sposobnostjo).

Stroški se začasno plačajo iz državne blagajne, če se nanašajo na ukrep, ki ga sodišče izvede po uradni dolžnosti (npr. ko dopusti dokaz, ki ga stranka ni predlagala). Druge stroške začasno krije stranka, ki je zahtevala dejanje, zaradi katerega nastanejo. Sodišče lahko zahteva, da stranka plača predujem za stroške, in zahtevanega dejanja ne opravi, če predujem ni plačan. Sodišče o povračilu morebitnih preplačanih zneskov predujma in poravnavi nastalih stroškov odloči v končni sodbi.

Sodišče v končni sodbi odloči tudi, kdo bo na koncu nosil stroške postopka in v kakšnem deležu. V pravnih postopkih velja pravilo, da vse stroške nosi stranka, ki ni uspela (tako stroške, ki jih je plačala ta stranka, kot tudi stroške, ki jih je plačala nasprotna stranka). Če je tožbi delno ugodeno, lahko sodišče odredi, da stranki nosita svoje stroške (odloči, da nobeni stranki ni treba povrniti stroškov nasprotne stranke), ali jih sorazmerno razdeli (pri čemer je manj uspešni stranki odrejeno, da nasprotni stranki povrne del njenih stroškov, kot določi sodišče). V nepravdnih postopkih (ki potekajo v številnih primerih, na primer za odločitev o pomembnih zadevah v zvezi z otrokom, dedovanju ali prenehanju solastništva) velja pravilo, da se stroški medsebojno pobotajo. Vendar ima sodišče glede na okoliščine, vključno z vedenjem strank med postopkom, diskrecijsko pravico, da odredi drugače, na primer odredi, da mora ena od strank plačati vse stroške, vključno s tistimi, ki so nastali drugim strankam.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč se zagotovi za olajšanje dostopa do pravnega varstva za ljudi, ki so v težkem življenjskem ali finančnem položaju.

Za pravno pomoč velja naslednja zakonodaja:

v domačih zadevah: zakonik o civilnem postopku in zakon o sodnih stroških v civilnih zadevah;

v čezmejnih zadevah: poleg zakonov iz točke (a) zgoraj tudi zakon o pravici do pravne pomoči v civilnih sodnih postopkih v državah članicah Evropske unije in o pravici do pravne pomoči za sporazumno rešitev spora pred začetkom postopka (*Ustawa o prawie pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych prowadzonym w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz o prawie pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania*).

Pravna pomoč zajema:

oprostitvev plačila sodnih stroškov, tako da stranki ni treba vnaprej plačati taks in izdatkov ob začetku postopka in med njim, vključno s potnimi stroški za pot do sodišča, če sodišče stranki odredi osebno navzočnost;

postavitvev pooblaščenca po uradni dolžnosti v sodnem postopku, kar vključuje pripravo pisanja za začetek postopka, tako da stranko brezplačno zastopa poklicni odvetnik;

odatno v čezmejnih zadevah postavitvev pooblaščenca po uradni dolžnosti ali brezplačno mediacijo za zunaj sodno rešitev spora v zadevi, za katero so pristojna poljska sodišča.

Pravna pomoč je lahko popolna ali delna. V zadnjem primeru lahko krije le postavitvev pooblaščenca po uradni dolžnosti brez oprostitve sodnih stroškov ali postavitvev pooblaščenca po uradni dolžnosti z delno oprostitvijo stroškov (npr. določenega deleža stroškov ali določene postavke stroškov).

Na Poljskem je na voljo tudi ad hoc pravna pomoč kot del tako imenovane „brezplačne pravne pomoči“ (nieodpłatna pomoc prawna). Brezplačno pravno pomoč ureja zakon z dne 5. avgusta 2015 o brezplačni pravni pomoči, brezplačnem civilnem svetovanju in pravnem izobraževanju (Ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej). Brezplačna pravna pomoč zajema:

brezplačno pravno svetovanje, ki ga zagotovi odvetnik ali pravni svetovalec, tudi v zvezi s sodnim postopkom, ki je v teku,

brezplačno pripravo osnutka dokumenta, razen procesnih pisanj v sodnem postopku, ki je v teku,

brezplačno pripravo vloge za oprostitvev sodnih stroškov in/ali za postavitvev pooblaščenca po uradni dolžnosti v sodnem postopku, ki je v teku,

brezplačno mediacijo.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravna pomoč v sodnih postopkih je na voljo fizičnim in pravnim osebam ter organizacijskim enotam, ki so lahko po zakonu stranke v takih postopkih.

Fizična oseba je lahko oproščena sodnih stroškov, če jih ne more kriti brez težav, ki bi jih imela sama ali njena družina, ali če bi povzročili tveganje za take težave.

Pravna oseba ali organizacijska enota, ki je lahko po zakonu stranka v sodnem postopku, je lahko oproščena, če nima dovolj sredstev za plačilo stroškov.

Gospodarske družbe (razen če je državna blagajna edini družbenik ali delničar) bi morale dokazati tudi, da njihovi družbeniki ali delničarji nimajo dovolj sredstev za povečanje premoženja družbe ali odobritev posojila družbi.

Socialne organizacije, ki se ne ukvarjajo s poslovnimi dejavnostmi, lahko prav tako zaprosijo za oprostitvev sodnih stroškov v lastnih zadevah v zvezi s socialnimi, znanstvenimi, izobraževalnimi, kulturnimi, športnimi ali dobroteljnimi dejavnostmi ali dejavnostmi samopomoči na področju varstva potrošnikov, varstva okolja in socialnega varstva.

Za prejem pravne pomoči niso določeni pragji dohodka. Sodišče uveljavlja svojo diskrecijsko pravico v zvezi s tem ob upoštevanju strukture prihodka, premoženja in izdatkov stranke, vključno s številom njenih vzdrževanih oseb. Sodišče lahko tudi ugotovi, da stranka nima dovolj sredstev za kritje plačila pooblaščenca, ima pa dovolj sredstev za kritje nekaterih ali celo vseh sodnih stroškov.

Poleg tega lahko sodišče v domačih postopkih zavrne postavitvev pooblaščenca po uradni dolžnosti, tudi če ga stranka ne more plačati, če meni, da sodelovanje pooblaščenca ni potrebno. V praksi se to zgodi, kadar zadeva ni zapletena, zlasti če je stranka v dosedanem postopku pokazala, da je seznanjena s pravom in postopkom.

V čezmejnem postopku lahko sodišče zavrne pravno pomoč osebam, ki stalno ali začasno prebivajo v drugi državi članici EU, razen Danske, če sta zahtevani ukrep ali obramba pravic očitno neutemeljena. Pravna pomoč se lahko zavrne tudi iz razlogov, povezanih z vsebino zadeve, če je bila prošilcu pravna pomoč v tej zadevi odobrena že prej za sporazumno rešitev spora pred začetkom civilnega sodnega postopka, vendar dogovor ni bil dosežen.

Opozoriti je treba, da se lahko osebi, ki ne obvlada poljščine, na prošnjo, predloženo sodišču, ki obravnava zadevo (ali ki naj bi obravnavalo zadevo, če se prošnja vложи pred začetkom postopka), odobri **brezplačna pomoč tolmača na obravnavi**. Za tako prošnjo ne veljajo enake formalne zahteve kot za vlogo za pravno pomoč. To je določeno v členu 5 zakona z dne 27. julija 2001 o organizaciji rednih sodišč (*Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku prawo o ustroju sądów powszechnych*). Nasprotno pa mora stranka, ki želi brezplačno pomoč pri prevodu vlog in listin, ki se predložijo sodišču, zaprositi za pravno pomoč.

Le fizične osebe, vključno s samostojnimi podjetniki, ki ne zaposlujejo drugih oseb (samozaposlene osebe), so upravičene do brezplačne pravne pomoči, če niso sposobne kriti stroškov plačane pravne pomoči.

Odvetnik ali pravni svetovalec lahko iz nujnih razlogov zavrne zagotovitev brezplačne pravne pomoči, pri čemer upravičeno osebo obvesti o drugih centrih, ki v okrožju (powiat) zagotavljajo brezplačno pravno pomoč.

Če se ugotovi, da težave, ki jo je navedla upravičena oseba, ni mogoče v celoti ali delno rešiti z zagotovitvijo brezplačne pravne pomoči, zlasti da težava ni le pravne narave, mora odvetnik ali pravni svetovalec osebo obvestiti o drugih možnostih za pridobitev ustrezne pomoči od ponudnikov brezplačnih svetovalnih storitev. Na primer, informacije o storitvah subjekta, ki brezplačno svetuje, lahko zagotovijo v obliki informativnega lista v zvezi s svetovanjem (karta informacyjna poradnictwa).

Kadar je brezplačna pravna pomoč namenjena kritju brezplačne mediacije, se ne odobri, če je zadevo na mediacijo napotilo sodišče ali drug organ in kadar obstaja utemeljen sum nasilja v odnosu med strankama.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Da. Pravna pomoč je na voljo v vseh civilnih zadevah, tudi na področju družine, gospodarstva, zaposlitve in socialnega varstva (npr. pokojnine in rente).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Posebni postopki v nujnih primerih ni.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V nacionalnih postopkih ni uradnega obrazca za vlogo za pravno pomoč. Vloga se enostavno poda pisno ali ustno na zapisnik.

V čezmejnih sporih se lahko uporabi uradni obrazec iz Priloge k Odločbi Komisije 2004/844/ES z dne 9. novembra 2004 o uvedbi standardnega obrazca za vloge za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih. Obrazci so na voljo v sodnih tajništvih sodišč, pred katerimi postopki potekajo ali naj bi se začeli. Mogoče jih je tudi prenesti s spletnega mesta ministrstva za pravosodje. Vendar uporaba obrazca ni obvezna. Vloga mora vključevati navedbo podrobnosti o prosilčevem družinskem statusu, premoženju, dohodkih in virih za preživljanje. Vloga za pravno pomoč za sporazumno rešitev spora pred začetkom civilnega sodnega postopka mora vsebovati tudi podroben opis dejanskega stanja.

Uporaba obrazca je obvezna le za čezmejne spore v drugi državi članici, v katerih je udeležena oseba, ki je poljski državljan ali ima pravico do stalnega prebivanja na Poljskem.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vloga za oprostitve sodnih stroškov ali za postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti v nacionalnem postopku mora vključevati izjavo o družinskem statusu, premoženju, dohodkih in virih za preživljanje v skladu s predlogo iz uredbe ministra za pravosodje z dne 3. oktobra 2016 o plačilu brezplačne pravne pomoči, ki jo zagotovi odvetnik po uradni dolžnosti, iz državne blagajne (*Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu*). Predloge so na voljo v elektronski obliki v poljščini na spletnih mestih sodišč in na spletnem mestu ministrstva za pravosodje ter na papirju v sodnih tajništvih sodišč. To je formalna zahteva, in **če morebitne pomanjkljivosti v zvezi s tem niso odpravljene v enem tednu po pozivu sodišča, se vloga zavrže**. Če okoliščine, navedene v vlogi, vzbujajo pomisleke, lahko sodišče odredi preiskavo dejanskih okoliščin prosilca, zlasti s tem, da od njega zahteva predložitev dodatnih pojasnil ali dokumentov. V čezmejnih postopkih mora oseba, ki je rezident ali stalno prebiva v drugi državi članici EU, razen Danske, vlogi priložiti naslednje:

dokumente, ki potrjujejo podrobnosti iz vloge,

dokazila v zvezi s prosilčevim državljanstvom, krajem stalnega ali običajnega prebivališča in, če prosilec ni državljan države članice, dokazilo, ki potrjuje, da prosilec prebiva na ozemlju države članice v skladu z zakonodajo te države,

izjavo prosilca o tem, ali mu je bila že odobrena pravna pomoč za sporazumno rešitev zadevnega spora, in če je bila taka pomoč odobrena, dogovor pa ni bil dosežen, pojasnilo razlogov za to.

Zgoraj navedeni dokumenti morajo biti prevedeni v poljščino ali angleščino, prevesti pa jih mora oseba, ki je usposobljena za prevajanje uradnih dokumentov v državi članici, iz katere izvira vloga.

Če vloga v čezmejnih postopkih ne vsebuje vseh zahtevanih informacij ali vzbuja pomisleke glede njihove točnosti, sodišče pozove prosilca, naj v predpisanem roku največ enega meseca zagotovi dodatna pojasnila ali dokumente. Zlasti lahko prosilec predloži kopije davčnih napovedi, izpiske bančnih računov, bančnih vlog ali pologov vrednostnih papirjev ali potrdila o znesku plače, honorarjev ali drugih prejemkov ali ugodnosti, pokojnin, rent in preživilin.

Sodišče v primeru nespoštovanja roka vlogo preuči na podlagi zagotovljenih informacij.

V praksi morajo biti vlogi v nacionalnem ali čezmejnem postopku, da bi bila hitro obravnavana, že od začetka priloženi vsi dokumenti, za katere prosilec meni, da so potrebni za dokazovanje njegovega finančnega položaja, zlasti tisti, ki so navedeni zgoraj.

Če se prosi za brezplačno pravno pomoč, mora vloga vključevati izjavo prosilca o tem, da nima dovolj sredstev za kritje stroškov plačane pravne pomoči.

Oseba, ki prosi za brezplačno pravno pomoč v zvezi s svojo poslovno dejavnostjo, mora predložiti tudi izjavo, da v zadnjem letu ni zaposlila dodatnih oseb.

Zgornji izjavi morata biti sestavljeni v skladu s predhodno določenimi predlogami, ki so na voljo v centrih za brezplačno pravno pomoč. Izjavi se predložita osebni, ki zagotavlja brezplačno pravno pomoč.

Ker se brezplačna pravna pomoč običajno zagotavlja neposredno v centru po vložitvi vloge, mora prosilec imeti pri sebi tudi osebni dokument in vse dokumente, potrebne za predstavitev pravnega vprašanja, tako da je zagotovljena pomoč učinkovita.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vloga za oprostitve sodnih stroškov ali za postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti je treba predložiti sodišču, pred katerim naj bi se začel ali že poteka postopek v nacionalnem sporu.

Fizična oseba s stalnim ali običajnim prebivališčem v državi članici EU (razen Danske), ki zaprosi za pravno pomoč v čezmejnem postopku, ki poteka ali naj bi se začel pred poljskim sodiščem, lahko zaprosi za pravno pomoč pri sodišču, pred katerim poteka ali naj bi se začel ugotovitelni postopek. Če se vloga nanaša na pravno pomoč v izvršilnem postopku ali postopku izvršbe, jo je treba vložiti pri okrožnem sodišču, pristojnem za območje, kjer bo odločba izvršena oziroma kjer bo potekala izvršba. Vloge za pravno pomoč se lahko vložijo tudi prek poljskega ministrstva za pravosodje ali imenovanega pristojnega organa države članice, v kateri ima prosilec stalno ali običajno prebivališče. Ministrstvo za pravosodje take vloge nemudoma posreduje pristojnemu sodišču. Fizična oseba s stalnim ali običajnim prebivališčem na Poljskem, ki zaprosi za pravno pomoč v postopku, ki poteka ali naj bi se začel v drugi državi članici (razen Danske), lahko vložijo vlogo pri pristojnem sodišču druge države članice. Vloga se lahko vložijo tudi prek regionalnega sodišča, pristojnega v kraju stalnega ali običajnega prebivališča na Poljskem.

Vloga za pravno pomoč v okviru sheme brezplačne pravne pomoči se lahko vloži pri enem od centrov za brezplačno pravno pomoč na Poljskem, ki so ustanovljeni v okrožjih in mestih s statusom okrožja. Za zemljevid centrov in kontaktne podatke glej: <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/mapa-punktow/>.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Poljsko sodišče prosilcu vroči odločbo o vlogi za oprostitev sodnih stroškov ali za postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti. Informacije o statusu vloge in o tem, ali je bila odobrena ali ne, se lahko od tajništva sodišča dobijo tudi po telefonu ali e-pošti.

Prosilci za brezplačno pravno pomoč bodo obveščeni o tem, ali so do nje upravičeni, neposredno v centru, ki zagotavlja brezplačno pravno pomoč.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če je oprostitev sodnih stroškov odobrena, ni potreben noben nadaljnji ukrep. Vendar če mora oproščena stranka kriti stroške, da bi bilo zagotovljeno varstvo njenih pravic (na primer stroške prevoda ali potne stroške za pot do sodišča, če je bila stranka pozvana k osebni navzočnosti), bo morala stranka pri sodišču prositi za predujem za take stroške. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bo sodišče pričakovalo, da bo oproščena stranka začasno krila stroške, ki ji bodo pozneje povrnjeni. Če je odobren predujem, mora biti poravnan na podlagi računov v enem mesecu po prejemu predujma in vsekakor pred izdajo odločbe o končni poravnavi stroškov postopka.

Če je postavljen odvetnik ali pravni svetovalec, je treba z njim vzpostaviti stik. Sodišče lahko prosilcu vroči kopijo odločbe o postavitvi odvetnika ali pravnega svetovalca, vendar brez podrobnosti o polnem imenu in naslovu za vročanje postavljenega odvetnika ali pravnega svetovalca. Sodišče te podrobnosti sporoči v naknadnem dopisu, potem ko ga o njih obvesti pristojna regionalna odvetniška zbornica ali regionalna zbornica pravnih svetovalcev.

Oseba, ki jo sodišče pred začetkom sodnega postopka oprosti vseh ali nekaterih sodnih stroškov, mora kopijo odločbe o oprostitvi priložiti vlogi ali drugemu dokumentu za začetek postopka.

V okviru sheme brezplačne pravne pomoči oseba, za katero se ugotovi, da je upravičena do pravne pomoči, to prejme neposredno v pričakovani obliki v centru za brezplačno pravno pomoč.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Odvetnika ali pravnega svetovalca, kot je ustrezno, postavi pristojna regionalna odvetniška zbornica ali regionalna zbornica pravnih svetovalcev; če pa je v vlogi naveden določen pooblaščenec, se postavi za pooblaščenca prosilca, kolikor je to mogoče in z njegovim soglasjem. Odtvetnik ali pravni svetovalec lahko iz nujnih razlogov zavrne obravnavo zadeve in v takem primeru samoregulativni organ postavi drugega pooblaščenca. Med postopkom se lahko, prav tako iz nujnih razlogov, zahteva zamenjava že postavljenega pooblaščenca.

V vlogi se lahko navede želja, da bi pooblaščenec dobro obvladal določen tuj jezik in imel izkušnje na določenem področju pravne stroke, zlasti da bi bil odvetnik ali pravni svetovalec. V praksi sodišče ugotovi taki zahtevi.

V okviru sheme brezplačne pravne pomoči ni mogoče izbirati odvetnika ali pravnega svetovalca. Tako pravno pomoč zagotovi dežurni odvetnik ali pravni svetovalec v centru za pravno pomoč, ki ga je izbral prosilec, ali pravni pripravnik, ki ga pooblasti ta odvetnik ali pravni svetovalec.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Stranka, ki ji je bila odobrena popolna oprostitev sodnih stroškov, ne plača nobenih sodnih taks in nima izdatkov. Če je stranka delno oproščena sodnih stroškov, mora kriti sodne takse in izdatke, kolikor se oprostitev ne nanaša nanje. Če ta stranka uspe v zadevi, sodišče v odločbi o koncu postopka neuspeli stranki naloži povračilo teh stroškov uspeli stranki.

Če je stranka, ki je oproščena sodnih stroškov, v celoti ali delno neuspešna, sodišče v odločbi o koncu postopka tej stranki naloži povračilo stroškov sodnega postopka, ki jih je imela nasprotna stranka (ne pa tudi stroškov državne blagajne).

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Oseba, ki je delno oproščena sodnih stroškov, mora plačati preostale sodne stroške.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Pravna pomoč, ki jo odobri sodišče prve stopnje, vključuje tudi pritožbeni in izvršilni postopek. Stranka, ki na prvi stopnji ni imela pooblaščenca (npr. odvetnika), lahko zaprosi za to obliko pomoči na drugi stopnji. Kadar je treba vložiti izredno pravno sredstvo, mora stranka predložiti poseben zahtevek, na podlagi katerega se sprejme posebna odločitev samo o tem pravnem koraku.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Sodišče lahko pravno pomoč, tako v obliki oprostitve sodnih stroškov kot tudi postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti, odvzame, če se ugotovi, da razlogi, na podlagi katerih je bila odobrena, niso obstajali ali so prenehali obstajati. V obeh primerih mora stranka plačati vse zadevne takse in povrniti izdatke, le da lahko v zadnjem primeru sodišče stranki naloži, da to stori le delno glede na spremembo položaja stranke.

Sodišče lahko pri odvzemu oprostitve stranko, ki je bila oproščena sodnih stroškov na podlagi zavestne napačne predstavitve okoliščin, kaznuje z globo do 1 000 PLN, stranko, ki ji je bila na podlagi takih okoliščin odobrena pomoč v obliki postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti, pa z globo do 3 000 PLN. Neodvisno od obveznosti plačila globe mora stranka plačati vse zadevne takse in kriti izdatke, za katere je zavezana, oziroma plačati nagrado pooblaščenca, postavljenemu po uradni dolžnosti.

Osebi, ki ponovno zaprosi za oprostitev sodnih stroškov ter je zavestno napačno predstavila svoje okoliščine v zvezi z družinskim statusom, premoženjem, dohodki in viri za preživljanje, bo sodišče vlogo zavrnilo in bo morala plačati globo do 2 000 PLN.

Zoper odločbo o izreku globe stranki je mogoče vložiti pritožbo, kot je navedeno v točki 16 spodaj.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Da. Zoper odločbo o zavrnitvi oprostitve ali postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti je mogoče vložiti pritožbo, v primeru sklepa sodnega uradnika pa je mogoče vložiti pritožbo zoper njegov sklep. **Pred izpodbijanjem odločbe je treba vložiti zahtevo za pisno obrazložitev v enem tednu po vročitvi odločbe. Po prejemu odločbe s pisno obrazložitvijo je treba pritožbo vložiti v enem tednu pri sodišču, ki je odločbo izdalo.** Za zahtevo za pisno obrazložitev ali za pritožbo zoper sodno odločbo oziroma sklep sodnega uradnika se ne zaračuna taksa. Podoben postopek se uporablja v primeru odvzema predhodno odobrene oprostitve sodnih stroškov ali postavitev pooblaščenca po uradni dolžnosti.

Nasprotno pa oseba, ki ji je bila zavrnjena brezplačna pravna pomoč, take zavrnitve ne more izpodbijati.

Nadaljnje informacije

Zakon z dne 28. julija 2005 o sodnih stroških v civilnih zadevah

Zakonik o civilnem postopku z dne 17. novembra 1964

Zakon z dne 17. decembra 2004 o pravici do pravne pomoči v civilnih sodnih postopkih v državah članicah Evropske unije in o pravici do pravne pomoči za sporazumno rešitev spora pred začetkom postopka

2004/844/ES: Odločba Komisije z dne 9. novembra 2004 o uvedbi standardnega obrazca za vlogo za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih

Zakon z dne 5. avgusta 2015 o brezplačni pravni pomoči, brezplačnem civilnem svetovanju in pravnem izobraževanju

<http://www.darmowapomocprawna.ms.gov.pl/>

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/formularze>

Spletna mesta posameznih okrajnih in okrožnih sodišč

Zadnja posodobitev: 24/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[pt\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#)

Pravna pomoč - Portugalska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V skladu s členom 529 portugalskega zakonika o civilnem postopku (Código de Processo Civil) stroški in izdatki, ki nastanejo v sodnih postopkih, zajemajo:

- (i) sodne takse (taxa de justiça);
- (ii) stroške, povezane z zadevo (encargos);
- (iii) stroške strank (custas de parte).

Skladno s tem:

(i) mora vsaka od strank v postopku plačati sodne takse za začetek zadevnega sodnega postopka. Stroški postopka se izračunajo glede na vrednost ali zapletenost zahtevka v skladu s portugalskimi predpisi o stroških postopka (Regulamento das Custas Processuais) in v skladu s preglednicami, priloženimi tem predpisom. Sodne takse so izražene v „obračunskih enotah“ (unidades de conta – UC), kot je določeno v členu 5 predpisov o stroških postopka. Ob koncu leta 2022 vrednost (ene) 1 obračunske enote znaša 102,00 EUR. Ta vrednost se lahko sčasoma spreminja;

(ii) so stroški, povezani z zadevo, stroški, ki nastanejo zaradi sodnega postopka (kot so plačila izvedencem, za storitve tolmačenja itd.), če take storitve zahtevata stranki ali jih odredi sodnik – glej člen 16 predpisov o stroških postopka;

(iii) stroški strank so zneski, ki jih vsaka od strank porabi pri ukvarjanju s sodno zadevo, ta znesek pa je stranki povrnjen, če nasprotna stranka v pravdi ne uspe, v skladu s členom 26 predpisov o stroških postopka (npr. stroški nagrad, ki se plačajo odvetniku, stroški sodnih izvršiteljev po uradni dolžnosti itd.).

Koristni povezavi:

[Predpisi o stroških postopka \(v portugalsščini\)](#)

[Zakonik o civilnem postopku \(v portugalsščini\)](#)

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Dostop do prava in pravnega varstva je zagotovljen v skladu z zakonom 34/2004 z dne 29. julija.

V skladu s členom 6 zakona 34/2004 je pravno varstvo zagotovljeno v dveh oblikah, in sicer kot:

- (i) pravno svetovanje in
- (ii) pravna pomoč.

Skladno s tem:

(i) člena 14 in 15 zakona 34/2004 določata, da pravno svetovanje vključuje strokovno razlago prava, ki se uporablja za konkretna vprašanja ali zadeve, in ga lahko zagotovijo odvetniki;

(ii) na podlagi člena 16 zakona 34/2004 pravna pomoč obstaja v naslednjih oblikah:

oprostitev plačila sodnih taks in drugih stroškov, povezanih z zadevo;

imenovanje pravnega svetovalca (kot so odvetniki ali pravni zastopniki) in plačilo njegove nagrade in drugih stroškov (kot so potni stroški);

plačilo nagrade pravnega svetovalca po uradni dolžnosti (kot je na primer odvetnik v kazenskem postopku);

obročno plačilo sodnih taks in drugih stroškov, povezanih z zadevo;

imenovanje pravnega svetovalca in obročno plačilo ustreznih nagrad in stroškov;

obročno plačilo nagrad in stroškov pravnega svetovalca po uradni dolžnosti;

določitev sodnega izvršitelja po uradni dolžnosti in ustrezno plačilo njegovega dela (npr. za vročitev sodnega poziva, za ukrepe, potrebne za izvedbo rubeža premoženja, in druge izvršilne postopke).

Koristna povezava:

[Zakon 34/2004 z dne 29. julija o dostopu do prava in pravnega varstva \(v portugalsščini\)](#)

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Na podlagi člena 7 zakona 34/2004 so do pravnega varstva upravičene naslednje kategorije ljudi, če lahko dokažejo, da so v težkem materialnem položaju: portugalski državljani;

državljeni Evropske unije;

tujci in osebe brez državljanstva z veljavnim dovoljenjem za prebivanje v državi članici Evropske unije;

tujci brez veljavnega dovoljenja za prebivanje v državi članici Evropske unije, če bi bilo v skladu z zakonodajo zadevne države dovoljenje za prebivanje dodeljeno portugalskim državljanom v enakem položaju;

neprofitne organizacije so do pravnega varstva upravičene le v obliki pravne pomoči.

Opomba: subjekti, ki opravljajo pridobitno dejavnost, in posamezne delniške družbe niso upravičeni do pravnega varstva.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V skladu s členom 17 zakona 34/2004 in členom 7 ministrskega izvedbenega odloka 46/2015 shema pravne pomoči velja za:

vsa sodišča, ne glede na vrsto zadeve;

mirovne sodnike;

sisteme alternativnega reševanja sporov, kot so državna mediacija (mediação pública), npr. družinska mediacija ali mediacija na delovnem mestu;

zadeve, ki jih vodijo matični uradi;

evidence, ki jih vodijo notariati;

primere kršitev.

Koristni povezavi:

[Državni sistem družinske mediacije \(v portugalsščini\)](#)

[Državni sistem mediacije na delovnem mestu \(v portugalsščini\)](#)

[Ministrski izvedbeni odlok 46/2015 z dne 23. februarja \(v portugalsščini\)](#)

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V nujnih primerih, ko ob zapadlosti sodnih taks in drugih stroškov, povezanih s sodno zadevo, v plačilo še ni sprejeta pravnomočna odločba o zaproseni pravni pomoči, mora prosilec predložiti dokument, ki dokazuje, da je za tako pomoč zaprosil, in nato ukrepati, kot je pojasnjeno v nadaljevanju (glej člen 29 (5) zakona 34/2004).

Če odločitev pristojnega organa socialnega varstva še ni znana, se rok za zadevno plačilo začasno prekine, dokler prosilec ne prejme odločbe.

Če je organ socialnega varstva že sprejel odločbo o dodelitvi pravne pomoči v obliki obročnega plačila, prvi obrok zapade v plačilo deset dni od dneva, ko se odločba pošlje prosilcu, brez poseganja v poznejše vračilo plačanega denarja v primerih, ko se odločba razveljavi.

Če je organ socialnega varstva že izdal negativno odločbo, prvi obrok zapade v plačilo deset dni od dneva, ko se odločba pošlje prosilcu, brez poseganja v poznejše vračilo plačanega denarja v primerih, ko se odločba razveljavi.

Če odločba o prošnji za pravno varstvo (pravno svetovanje ali pravno pomoč) ni izdana v 30 dneh, se šteje, da je bilo prošnji tiho ugodeno, zainteresirana stran pa se lahko na to tiho odobritev sklicuje pred sodiščem ali portugalsko odvetniško zbornico, odvisno od oblike zaprosenega pravnega varstva – glej člen 25 zakona 34/2004.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Potrebne obrazce, s katerimi se zaprosi za pravno varstvo v obliki pravnega svetovanja ali kateri koli drugi obliki pravne pomoči, vključno z obrazcem vloge za pravno pomoč v drugi državi članici, je mogoče prenesti s portugalskega spletišča o socialnem varstvu, ki je dostopno [tukaj](#) (v portugalsščini).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Seznam dokumentov, ki jih je treba priložiti vlogi, je na voljo v vodniku z naslovom Pravno varstvo – praktični vodnik (Guia Prático Protecção Jurídica), ki ga je izdal portugalski inštitut za socialno varstvo (Instituto da Segurança Social, I.P.) in je objavljen na njegovem spletišču na strani s praktičnimi vodniki (Guias Práticos), dostopnem na eni od spodnjih povezav:

[Portugalsko spletišče o socialnem varstvu](#)

[Pravno varstvo – praktični vodnik \(v portugalsščini\)](#)

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo lahko skupaj s priloženimi dokumenti vložite osebno ali jo pošljete po pošti, telefaksu ali e-pošti kateremu koli oddelku inštituta za socialno varstvo, ki ima neposredno opraviti z javnostjo.

Seznam osrednjih uradov za socialno varstvo v vsakem okrožju z njihovimi naslovi, številkami telefaksa in e-naslovi je na voljo [tukaj](#) (v portugalsščini).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

V odločbi o dodelitvi pravne pomoči morajo biti navedene odobrene oblike take pomoči, pri čemer je za odločitev odgovoren višji svetovalec organa socialnega varstva, na območju katerega prosilec začasno ali stalno prebiva. Če prosilec ne prebiva na Portugalskem, to odločitev sprejme višji svetovalec organa socialnega varstva, ki mu je bila predložena vloga – glej člena 20 in 29 zakona 34/2004.

V skladu s členom 26 zakona 34/2004 mora biti prosilec uradno obveščen o odločbah o odobritvi vloge za pravno pomoč. Tako uradno obvestilo se praviloma pošlje na naslov, ki ga je prosilec na obrazcu navedel kot svoj naslov za korespondenco.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Ko je v imenu prosilca imenovan pravni svetovalec, je prosilec uradno obveščen o naslovu urada tega svetovalca, pa tudi o svoji dolžnosti, da z njim polno sodeluje, saj se mu lahko pravna pomoč ukine, če takega sodelovanja ni.

Da začne veljati pravna pomoč v obliki popolne ali delne oprostitve sodnih taks in stroškov, povezanih z zadevo, ki jih ima sodišče, mora prosilec predložiti dokazilo o dodelitvi take pomoči v roku, določenem za plačilo sodnih taks.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Pravnega svetovalca imenuje portugalska odvetniška zbornica, ki nato uradno obvesti prosilca v skladu s členoma 30 in 31 zakona 34/2004.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Pravna pomoč krije stroške iz člena 16 zakona 34/2004, in sicer:

sodne takse in druge stroške, povezane z zadevo;

plačilo nagrade pravnega svetovalca;

plačilo nagrade pravnega svetovalca po uradni dolžnosti;

obročno plačilo sodnih taks in drugih stroškov, povezanih z zadevo;

obročno plačilo nagrade pravnega svetovalca;

obročno plačilo nagrade pravnega svetovalca po uradni dolžnosti;

stroške sodnega izvršitelja po uradni dolžnosti;

plačilo stroškov, ki nastanejo zaradi čezmejne narave zadeve, če prosilec prebiva v drugi državi članici.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

V skladu s členom 29(4) in (5) zakona 34/2004 mora morebitne preostale stroške plačati prosilec. To velja ne glede na to, da se prosilcu v primeru uspeha v pravdi v skladu s členom 26 predpisov o stroških postopka povrnejo stroški, ki jih je imel kot stranka v postopku.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da, pravna pomoč velja tudi za pritožbe in krije vse nadaljnje postopke, povezane z zadevo, za katero je bila dodeljena. Velja tudi za postopek v glavni stvari, kadar je dodeljena za kateri koli povezan postopek. Pravna pomoč velja tudi za izvršilne postopke na podlagi sodnih odločb v postopkih, za katere je bila dodeljena – glej člen 18 zakona 34/2004.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Da, pravna pomoč se lahko pred zaključkom postopka popolnoma ali delno ukine v primerih iz člena 10 zakona 34/2004. To velja v primerih, ko prosilec ali njegovi družinski člani naknadno pridobijo zadostna finančna sredstva. V takih primerih mora prosilec sporočiti, da pravnega varstva več ne potrebuje, v celoti ali delno, sicer se mu lahko naložijo ustrezne kazni.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če se organ socialnega varstva odloči za popolno ali delno zavrnitev prošnje, mora prosilca o svojem namenu pisno uradno obvestiti in mu dati deset dni za odgovor. Prosilec lahko svojemu odgovoru priloži manjkajoče dokumente ali dokumente za utemeljitev svojih trditve. Če prosilec ne odgovori v desetih delovnih dneh, postane odločba dokončna, pri čemer se mu ne pošlje noben drug dopis – glej člen 37 zakona 34/2004, ki napotuje na portugalski zakonik o upravnem postopku (Código do Procedimento Administrativo).

Prosilec lahko odločbo organa socialnega varstva izpodbija pred sodiščem. V tem primeru mora organu socialnega varstva, ki je navedeno odločbo sprejel, v 15 dneh poslati pisni ugovor zoper odločbo. Organ socialnega varstva lahko svojo odločbo razveljavi. Če se odločba ne razveljavi, mora organ socialnega varstva zadevo predložiti sodišču – glej člene 26 do 28 zakona 34/2004.

Zadnja posodobitev: 08/04/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Romunija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Državna pravna pomoč se lahko zagotovi v naslednjih oblikah:

(a) plačilo nagrade za zastopanje, pravno pomoč in po potrebi obrambo po imenovanem ali izbranem odvetniku zaradi uveljavljanja ali varovanja pravice ali pravnega interesa na sodišču ali preprečitve spora (v nadaljnjem besedilu: pomoč odvetnika);

(b) plačilo stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača za storitve, ki jih je z odobritvijo sodišča ali pravosodnega organa zagotavljal med postopkom, če je tako plačilo naloženo prosilcu za državno pravno pomoč;

(c) plačilo dela sodnega izvršitelja;

(d) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

Kadar se državna pravna pomoč zagotovi državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko odobrena pomoč vključuje tudi:

(a) stroške prevoda dokumentov, ki jih je predložil prejemnik pomoči, če jih je za rešitev zadeve zahtevalo sodišče ali pravosodni organ, pri čemer se za s tem povezane predložene ali prejete zahtevke in dokumente ne zahteva overjanje ali druga enakovredna formalnost;

(b) storitve tolmača v postopku, ki poteka pred sodiščem/pravosodnim organom;

(c) potne stroške, če mora prejemnik pomoči ali druga oseba na zahtevo sodišča ali pravosodnega organa odpotovati v Romunijo ali če se po pravu zahteva obvezna prisotnost katere od teh oseb.

Upravičenec, ki izpolnjuje zahteve iz vprašanja 3, je upravičen tudi do povračila plačila nagrade mediatorju, če dokaže, da je pred začetkom sodnega postopka spor poskušal rešiti v postopku mediacije, ali če zahteva mediacijo po začetku postopka, vendar pred prvim narokom.

Državna pravna pomoč se lahko ločeno ali skupaj zagotovi v kateri koli od navedenih oblik. Vrednost državne pravne pomoči, zagotovljene ločeno ali skupaj v kateri koli od oblik pomoči odvetnika, izvedenca, prevajalca, tolmača ali sodnega izvršitelja, ne sme presežati najvišje ravni, ki ustreza 12 nacionalnim minimalnim bruto plačam v enoletnem obdobju v letu, ko je bila vloga za pomoč vložena.

(členi 6, 7, 20 in 44 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Državna pravna pomoč je oblika pomoči, ki jo dodeli država, da bi se zagotovila pravica do poštenega sojenja in enak dostop do pravnega varstva zaradi uveljavljanja določenih pravic ali pravnih interesov s pravnimi sredstvi, vključno s izvrševanjem sodnih odločb ali drugih izvršilnih naslovov.

(člen 1 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Za državo pravno pomoč lahko zaprosi vsaka fizična oseba, ki ne zmore plačati sodnih stroškov določenih postopkov ali stroškov pravnega svetovanja za zavarovanje pravice ali pravnega interesa na sodišču, ne da bi bilo s tem ogroženo njeno preživljanje ali preživljanje njene družine.

Družina pomeni zakonce, otroke ali druge potomce do 18. leta starosti, ki so od prosilca finančno odvisni, in otroke ali druge potomce, starejše od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26. leta, če nadaljujejo študij in so od prosilca finančno odvisni. Za družinskega člana se šteje tudi oseba, ki živi v istem stalnem ali začasnem prebivališču ali skupnem gospodinjstvu s prosilcem, njegovimi otroki ali drugimi potomci do 18. leta starosti, ki so od prosilca finančno odvisni, ter otroki ali drugimi potomci, starejši od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26. leta, če nadaljujejo študij in so od prosilca finančno odvisni.

Do državne pravne pomoči so upravičene osebe, katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v zadnjih dveh mesecih pred vložitvijo vloge ne presega 500 RON. V tem primeru zneske, ki se štejejo za državno pravno pomoč, v celoti plača država. Če povprečni neto dohodek na družinskega člana v zadnjih dveh mesecih pred vložitvijo vloge ne presega 800 RON, plača država polovico zneskov, ki se štejejo za državno pravno pomoč. Zneski, ki pomenijo dohodkovne pragove in najvišji prag, ki se lahko dodeli kot državna pravna pomoč, se lahko spremenijo s sklepom vlade.

Državna pravna pomoč se lahko dodeli tudi v drugih primerih, in sicer sorazmerno s potrebami prosilca, če bi mu dejanski ali ocenjeni stroški postopka verjetno omejevali učinkovit dostop do pravnega varstva, tudi zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici, v kateri ima prosilec stalno prebivališče ali običajno prebiva, in v Romuniji.

Pri ugotavljanju dohodka se upoštevajo redni dohodki, kot so plače, nadomestila, honorarji, rente, najemnine, dobiček iz trgovanja ali samozaposlitve in podobno, ter dolgovani zneski, ki se redno plačujejo, kot so najemnine in preživitvene obveznosti.

Državna pravna pomoč se dodeli neodvisno od premoženjskega stanja prosilca, če je pravica do pravne pomoči ali brezplačne pravne pomoči s posebnim zakonom določena kot zaščitni ukrep glede na posebne okoliščine, kot so manjšine, invalidnost, določen status in podobno. V tem primeru se državna pravna pomoč dodeli, ne da bi bilo izpolnjeno merilo glede dohodkov, vendar le za zavarovanje ali priznanje določenih pravic ali pravnih interesov, ki izhajajo iz posebnih okoliščin ali so povezani s temi okoliščinami, ki v skladu z zakonodajo utemeljujejo priznanje pravice do pravne pomoči ali brezplačne pravne pomoči.

Pravica do državne pravne pomoči preneha s smrtjo stranke ali z izboljšanjem njenega premoženjskega stanja do te mere, da je sposobna kriti stroške postopka.

(členi 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 in 50 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Državna pravna pomoč, ki jo določa ta nujna uredba vlade, se dodeli v civilnih, gospodarskih, upravnih in delovnopravnih zadevah, v zadevah na področju socialne varnosti ter v drugih zadevah, razen kazenskih.

(člen 3 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V zadevah v zvezi s pravno pomočjo ni urejen poseben postopek za nujne primere.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vloge za državno pravno pomoč, vložene v skladu s tem poglavjem, se pripravijo v skladu z obrazcem vloge iz Priloge, ki je sestavni del navedene nujne uredbe *(člen 49 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)*.

OBRAZEC

vloge za pravno pomoč v drugi državi članici Evropske unije

Navodila:

1. Pred izpolnjevanjem obrazca pazljivo preberite ta navodila.
2. Oseba, ki izpolnjuje vlogo, mora navesti vse podatke, ki se zahtevajo v tem obrazcu.
3. Zaradi netočnih, neustreznih ali nepopolnih podatkov lahko nastane zamuda pri obravnavi vloge.
4. Z vključitvijo lažnih ali nepopolnih podatkov v vlogo lahko nastanejo pravne posledice in vloga za pravno pomoč se lahko zavrne; zoper vas se lahko poda tudi kazenska ovadba.
5. Priložite vsa dokazila.
6. Opozarjamo vas, da ta vloga ne vpliva na rok, ki ga je treba upoštevati za začetek sodnega postopka.
7. Navedite datum in podpišite vlogo.

A1. Osebni podatki prosilca

Priimek in ime

Datum in kraj rojstva

Osebna številka

Naslov (stalno ali začasno prebivališče)

.....

Telefon/telefaks/e-naslov

A2. Osebni podatki zakonitega zastopnika (starši, skrbnik, upravitelj itd.), kjer je primerno (izpolnite, če ima prosilec zakonitega zastopnika)

Priimek in ime

Datum in kraj rojstva

Osebna številka

Naslov

Telefon/telefaks/e-naslov

A3. Osebni podatki prosilčevega odvetnika, kjer je primerno (izpolnite, če ima prosilec že odvetnika)

Priimek in ime

Naslov

Telefon/telefaks/e-naslov

B. Podatki o sporu, v katerem prosite za pravno pomoč

Priložite kopije vseh dokazil.

B1. Narava spora (razveza zakonske zveze, zaposlitev itd.)

K2 Vrednost spora, če jo je mogoče izraziti v denarju, in valuta, v kateri je izražena vrednost spora

K3 Opis položaja, za rešitev katerega prosite za državno pravno pomoč (vključno s pristojnim sodiščem, datumom obravnave, dokazi itd.)

C. Podrobnosti o postopku

Priložite kopije vseh dokazil.

C1. Vaš sedanjí ali prihodnji položaj v postopku (tožnik ali toženec)

Opišite predmet zahtevka, vloženega v obravnavo

.....

Ime in kontaktni podatki nasprotne stranke

.....

C2. Posebni razlogi za nujno ukrepanje v zvezi s to vlogo, kjer je primerno

C3. Navedite stroške, ki naj bi bili zajeti z vlogo (označite s križcem):

–
 (a) pomoč odvetnika;

–
 (b) plačilo stroškov izvedenca;

–
 (c) plačilo stroškov prevajalca ali tolmača, katerega storitve so se uporabljale med postopkom;

–
 (d) plačilo dela sodnega izvršitelja;

–
 (e) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka in/ali varščin, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

C4. Navedite, ali prosite za državno pravno pomoč za pridobitev:

–
 pomoči odvetnika v okviru zunajsodnih postopkov

–
 pomoči odvetnika pred začetkom sodnih postopkov

–
 pomoči odvetnika (svetovanje in/ali zastopanje) v okviru začelih sodnih postopkov. V tem primeru navedite:

– pravilno številko

– datume narokov

– naziv sodišča

– naslov sodišča

–
 pomoči odvetnika pri vložitvi pravnega sredstva zoper sodno odločbo. V tem primeru navedite:

– naziv sodišča

– datum sodne odločbe

- razlog prošnje za pomoč
- pritožbo zoper sodno odločbo

pomoči odvetnika v izvršilnih postopkih. V tem primeru navedite:

- naziv sodišča
- datum sodne odločbe ali datum izdaje drugega izvršilnega naslova.

C6. Navedite, ali imate kakršno koli obliko zavarovanja ali druge pravice in sredstva, s katerimi lahko v celoti ali delno krijete stroške postopka.

Če je odgovor pritrdilen, navedite podrobnosti:

.....

D. Družinski status

Koliko oseb živi v vašem gospodinjstvu?

Navedite, v kakšnem razmerju ste z njimi

Priimek in ime	Razmerje do prosilca (za oseba prosilec mladoletnike)	Datum rojstva	Ali je ta Ali je	Ali je
			finančno odvisna	finančno odvisen
			od prosilca?	od te osebe?

Ali obstaja oseba, ki je od vas finančno odvisna, vendar ne živi z vami?

Priimek in ime	Razmerje do prosilca	Datum rojstva
	(za mladoletnike)	

Ali ste vi finančno odvisni od osebe, ki ne živi z vami?

Priimek in ime	Razmerje do prosilca

E. Podatki o premoženjskem stanju

Navedite vse podatke o vas, vašem zunajzakonskem partnerju ali zakoncu, vseh osebah, ki so od vas finančno odvisne, ali po potrebi vseh osebah, od katerih ste vi finančno odvisni.

Če od osebe, od katere ste finančno odvisni in ki ne živi z vami, poleg preživitvene prejimate še druge finančne prejemke, jih navedite v oddelku E.1 „Drugi prihodki“.

Če zagotavljate finančno pomoč osebi, ki ni od vas finančno odvisna in ne živi z vami, navedite to v oddelku E.3 „Drugi stroški“.

Priložite vsa dokazila o zgoraj opisanih položajih.

Navedite valuto, v kateri izražate denarne vrednosti v preglednici, če so izražene v valuti, ki ni RON.

E.1. Podatki o I. prosilcu/II. zakoncu ali/III. vzdrževanih/IV. osebah	
mesečni dohodek	[zunajzakonskem partnerju osebah ki
	podpirajo
	prosilca
Plače, nadomestila:	
Poslovni dobiček:	
Pokojnine:	

Dohodki:					
Prejemki					
države:					
1. nadomestila:					
2. denarno nadomestilo za brezposelnost					
in socialni					
prejemki:					
Dohodek iz					
oddajanja					
določenega					
premičnega ali nepremičnega premoženja v najem:					
Drugi dohodki:					
SKUPAJ:					

E.2. Vrednost I. Prosilec II. Zakonec ali III. Vzdrževane IV. Osebe					
premoženja					
zunajzakonski partner osebe ki					
podpirajo					
prosilca					
Stavba, v kateri					
živite:					
Druga stavba:					
Zemljišče:					
Prihranki:					
Delnice:					
Motorna vozila:					
Drugo premoženje:					
SKUPAJ:					

E.3. Mesečni I. Prosilec II. Zakonec ali III. Vzdrževane IV. Osebe					
stroški					
zunajzakonski partner osebe ki podpirajo					
podpirajo					
prosilca					
Davki:					
Prispevki za					
socialno varnost:					
Lokalni davki:					
Stroški					
hipotekarnega kredita:					
Najemnina in stanovanjski					
stroški:					
Stroški					
izobraževanja:					
Izobraževanje					
Stroški za					
nego in varstvo otrok:					

Obroki:					
Odplačilo					
posojil:					
Preživnina, ki se na podlagi pravne obveznosti					
plačuje					
drugim osebam:					
Drugi stroški:					
SKUPAJ:					

Pri svoji časti izjavljam, da so navedeni podatki resnični in popolni, ter se zavežujem, da bom vsako spremembo premoženjskega stanja nemudoma sporočil pristojnemu organu, ki obravnava vlogo.

V

Datum

Podpis

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Prošnja za državno pravno pomoč se izrazi pisno in vključuje navedbe predmeta in narave postopka, v katerem se prosi za pravno pomoč, identitete, osebne številke, prebivališča in premoženjskega stanja prosilca in njegove družine, k čemur se priložijo dokazila o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživninskih ali plačilnih obveznostih. Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Sodišče lahko zahteva pojasnila in dokazila od strank ali pisne informacije od pristojnih organov.

Zunajsodno pomoč dodeli služba za pravno pomoč, vzpostavljena pri vsaki odvetniški zbornici, na podlagi vloge, katere vzorec je odobril oddelek za usklajevanje pravne pomoči in v kateri so navedeni predmet in narava vloge za pravno pomoč, identiteta, osebna številka, prebivališče in premoženjsko stanje prosilca in njegove družine, dokazila, priložena vlogi, o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživninskih ali plačilnih obveznostih.

Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Prosilec dokaže svoje premoženjsko stanje zlasti z naslednjimi dokumenti:

potrdilom o dohodku prosilca in drugih družinskih članov;

družinsko knjižico in po potrebi rojstnimi listi otrok;

po potrebi potrdilom o invalidnosti prosilca ali otroka;

častno izjavo, iz katere izhaja, da prosilec in njegovi družinski člani ne prejemajo dodatnega dohodka;

častno izjavo glede premoženja prosilca in njegovih družinskih članov;

častno izjavo, s katero prosilec in/ali drugi od staršev izjavlja(-ta), da otrok ni zaupan ali nameščen v varstvo in vzgojo pri drugem pooblaščenem zasebnem organu ali javni službi ali kateri koli pravni osebi;

potrdilom pristojnih organov o obdavčljivem premoženju na ime prosilca ali po potrebi na ime drugih družinskih članov;

drugimi dokumenti, ki se zahtevajo za uveljavitev pravice do pravne pomoči v skladu z zakonodajo.

(člen 14 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vloga za državno pravno pomoč se naslovi na pristojno sodišče, ki obravnava zadevo, v kateri se prosi za pravno pomoč; če se za državno pravno pomoč zaprosi zaradi izvršitve sodne odločbe, je za vlogo pristojno izvršilno sodišče. Če pristojnega sodišča ni mogoče določiti, o vlogi odloči okrajno sodišče, na območju katerega ima prosilec stalno ali začasno prebivališče.

Če se za državno pravno pomoč zaprosi v že začetem sodnem postopku, o vlogi za tako pomoč po potrebi odloči odbor, pristojen za odločanje o glavni prošnji.

Državna pravna pomoč se dodeli kadar koli med postopkom, od dneva, ko je zainteresirana stran vložila vlogo, in se zagotavlja skozi celotno stopnjo postopka, na kateri je bilo zanjo zaproseno. Vloga za državno pravno pomoč je oproščena kolkovine.

Državna pravna pomoč za vložitev pravnega sredstva se lahko odobri na podlagi nove vloge. Vloga za državno pravno pomoč za vložitev pravnega sredstva se naslovi na sodišče, zoper sodbo katerega se je treba pritožiti v roku za vložitev pritožbe, po nujnem postopku pa jo obravnava drug odbor, kot je zadevo obravnaval po vsebini.

Rok za vložitev pritožbe se z vložitvijo vloge za državno pravno pomoč prekine le enkrat, če prosilec vloži dokazila v desetih dneh. Nov rok za vložitev pritožbe začne teči z dnem pošiljanja sklepa, s katerim je odločeno o vlogi za državno pravno pomoč ali po potrebi vlogi za revizijo v smislu ugoditve ali zavrnitve.

Če je vlogi za državno pravno pomoč ugodeno, sodišče sklep nemudoma pošlje prosilcu in odvetniški zbornici. Odvetniška zbornica mora v 48 urah imenovati odvetnika, ki ima pravico do zastopanja pred katerim koli pritožbenim sodiščem, odvisno od primera. Datum imenovanja odvetnika in njegovi podatki se sodišču in prosilcu sporočijo v 48 urah. Z dnem imenovanja odvetnika začne teči nov rok za vložitev pritožbe.

Zunajsodno pomoč dodeli služba za pravno pomoč, vzpostavljena pri vsaki odvetniški zbornici, na podlagi vloge, katere vzorec je odobril oddelek za usklajevanje pravne pomoči in v kateri so navedeni predmet in narava vloge za pravno pomoč, identiteta, osebna številka, prebivališče in premoženjsko stanje prosilca in njegove družine, dokazila, priložena vlogi, o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživninskih ali plačilnih obveznostih.

Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Odločbo o zavrnitvi vloge za zunajsodno pomoč je mogoče

izpodbijati pred odborom odvetniške zbornice v petih dneh od njene vročitve. Odbor odvetniške zbornice o ugovorih zoper odločbo o zavrnitvi odloči na prvem sestanku.

(členi 11, 12 in 13 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sodišče odloči o vlogi za državno pravno pomoč brez vabljenja strank z obrazloženim sklepom, izdanim na nejavni seji. Zainteresirana stran lahko v petih dneh od datuma vročitve sklepa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč vložijo zahtevek za njegovo revizijo. O zahtevku za revizijo na nejavni seji odloči drug odbor, sodišče pa izda dokončni sklep.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.

Vloga za zunajsodno pomoč se vložijo pri službi za pravno pomoč pri vsaki odvetniški zbornici in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.

(člen 15 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Državna pravna pomoč v obliki pomoči odvetnika se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, ponovno objavljenim, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ki se nanaša na pravno pomoč ali brezplačno pravno pomoč.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.

Pomoč odvetnika je lahko tudi zunajsodna pomoč in zajema svetovanje, vlaganje zahtevkov, predlogov ali uradnih obvestil ali začetek drugih takih sodnih postopkov ter zastopanje strank pred javnimi organi ali institucijami, ki niso pravosodni organi ali organi s sodnimi pristojnostmi, da bi se zagotovilo uveljavljanje določenih pravic ali pravnih interesov. Z zunajsodno pomočjo se morajo prosilcu v skladu z veljavnimi pravnimi določbami zagotoviti jasne in dostopne informacije o pristojnih institucijah ter po možnosti o zakonskih zahtevah, rokih in postopkih za priznanje, podelitev in uveljavljanje pravice ali interesa, kot to zahteva prosilec. Zunajsodna pomoč se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995, ponovno objavljenim, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen.

Vloga za zunajsodno pomoč se vložijo pri službi za pravno pomoč pri vsaki odvetniški zbornici in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Odločbo o zavrnitvi vloge za zunajsodno pomoč je mogoče izpodbijati pred odborom odvetniške zbornice v petih dneh od njene vročitve. Odbor odvetniške zbornice o ugovorih zoper odločbo o zavrnitvi odloči na prvem sestanku.

Predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.

Če se vloga za državno pravno pomoč odobri v obliki plačila stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača, se v sklepu o odobritvi pomoči določi tudi okvirna nagrada, do katere so upravičeni. Sodišče določi dokončno nagrado po opravljeni storitvi, za katero je bila plačana okvirna nagrada.

Če se vloga za državno pravno pomoč odobri v obliki plačila dela sodnega izvršitelja, se v sklepu o odobritvi pomoči določi tudi okvirno plačilo, do katerega je upravičen, ki je odvisno od zapletenosti zadeve na zadevni datum. Vloga in sklep o odobritvi se čim prej pošljeta krajevni zbornici sodnih izvršiteljev na območju krajevnosti zadevnega sodišča. Odbor krajevnosti zbornice sodnih izvršiteljev mora v treh dneh imenovati sodnega izvršitelja, ki mu pošlje ustreznimi sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik mora o imenu imenovanega sodnega izvršitelja obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko sam zahteva imenovanje določenega sodnega izvršitelja s krajevno pristojnostjo.

Ko sodni izvršitelj dokonča svoje naloge v skladu z zakonodajo in predpisi, sodišče na njegovo zahtevo določi končno plačilo, ki je odvisno od zapletenosti zadeve in količine opravljenega dela, v okviru tarif, določenih z zakonom.

Če se ugodji vlogi za dodelitev sredstev za plačilo stroškov postopka, se v sklepu določijo oprostitvev plačila ali stopnja znižanja, roki za plačilo in po potrebi višina obrokov. Če stroški postopka, ki jih je treba plačati, presegajo dvakratnik mesečnega neto dohodka prosilca na družinskega člana v mesecu pred vložitvijo vloge za državno pravno pomoč, bo plačilo obročno, tako da mesečni obrok za plačilo ne presega polovice neto dohodka na družino, razen če sodišče meni, da je treba odobriti drugo, ugodnejšo obliko pomoči. Plačilo stroškov postopka se lahko razdeli na največ 48 mesečnih obrokov.

(členi 23, 24, 25, 32, 33, 34 in 35 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člena 71 in 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Državna pravna pomoč v obliki pomoči odvetnika se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, ponovno objavljenega, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ki se nanaša na pravno pomoč ali brezplačno pravno pomoč.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.

Kar zadeva zunajsodno pomoč, predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.

(člena 23 in 35 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člena 71 in 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Državna pravna pomoč se lahko zagotovi v naslednjih oblikah:

(a) plačilo nagrade za zastopanje, pravno pomoč in po potrebi obrambo po imenovanem ali izbranem odvetniku zaradi uveljavljanja ali varovanja pravice ali pravnega interesa na sodišču ali preprečitve spora (v nadaljnjem besedilu: pomoč odvetnika);

(b) plačilo stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača za storitve, ki jih je z odobritvijo sodišča ali pravosodnega organa zagotavljal med postopkom, če je tako plačilo naloženo prosilcu za državno pravno pomoč;

(c) plačilo dela sodnega izvršitelja;

(d) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

Kadar je državna pravna pomoč zagotovljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko odobrena pomoč vključuje tudi:

(a) stroške prevoda dokumentov, ki jih je predložil prejemnik pomoči, če jih je za rešitev zadeve zahtevalo sodišče ali pravosodni organ, za s tem povezane predložene ali prejete zahteve in dokumente pa se ne zahteva overjanje ali druga enakovredna formalnost;

(b) storitve tolmača v postopku, ki poteka pred sodiščem/pravosodnim organom;

(c) potne stroške, če mora prejemnik pomoči ali druga oseba na zahtevo sodišča ali pravosodnega organa odpotovati v Romunijo ali če se po pravu zahteva obvezna prisotnost katere od teh oseb.

Državna pravna pomoč se lahko ločeno ali skupaj zagotovi v kateri koli od navedenih oblik. Vrednost državne pravne pomoči, zagotovljene ločeno ali skupaj v kateri koli od oblik pomoči odvetnika, izvedenca, prevajalca, tolmača ali sodnega izvršitelja, ne sme presežati najvišje ravni, ki ustreza 12 nacionalnim minimalnim bruto plačam v enoletnem obdobju v letu, ko je bila vloga za pomoč vložena.

(členi 6, 7 in 44 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Stroški, za katere je bilo stranki z odobritvijo državne pravne pomoči odobreno izvetje ali znižanje, se naložijo nasprotni stranki, če ta v pravdi ne uspe.

Stranka, ki v pravdi ne uspe, bo morala te zneske plačati državi.

Če stranka, ki je prejela državno pravno pomoč v pravdi ne uspe, mora pokriti stroške postopka, ki jih je imela država. Vendar lahko sodišče ob rešitvi zadeve določi, ali mora stranka, ki je prejela državno pravno pomoč, v celoti ali delno povrniti stroške, ki jih je imela država, če v pravdi ni uspela zaradi svoje nevestnosti med postopkom, ali če se je s sodbo ugotovila zloraba postopka.

(člena 18 in 19 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če je zoper sodbo, izdano v zadevi, za katero je bila odobrena državna pravna pomoč, začel pritožbeni postopek, se državna pravna pomoč, dodeljena na prejšnji stopnji postopka v predpisani obliki pomoči odvetnika, zakonito podaljša in zajema pripravo vloge in razlogov za pritožbo ter začetek in vodenje postopka pritožbe.

Izdana sodba, zoper katero je mogoča pritožba, in kopija sklepa o odobritvi državne pravne pomoči se nemudoma vročita odvetniški zbornici za namene preverjanja in priznavanja ali da se po potrebi imenuje odvetnik, ki ima pravico do zastopanja pred pritožbenim sodiščem. Odvetnik je v pritožbenem postopku upravičen do ločene nagrade, ki jo v skladu z zakonom določi pritožbeno sodišče.

Če stranka na prejšnji stopnji pritožbenega postopka ni prejela državne pravne pomoči, se zanjo zaprosi z vložitvijo nove vloge.

Od dneva imenovanja odvetnika začne teči nov rok za vložitev pritožbe. Datum imenovanja odvetnika in njegovi podatki se sodišču in prosilcu sporočijo v 48 urah.

Pritožbeno sodišče preveri, ali so zahteve za dodeljeno državno pravno pomoč še vedno izpolnjene. Če sodišče ugotovi, da zahteve niso več izpolnjene, s sklepom odloči, da pomoč preneha in stranko zaveže k povračilu vseh ali dela stroškov, ki jih je imela država v obliki nagrade odvetnika.

(člen 13.1 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pravica do državne pravne pomoči preneha s smrtjo stranke ali z izboljšanjem njenega premoženjskega stanja do te mere, da je sposobna kriti stroške postopka.

Ob prejemu vloge za državno pravno pomoč je prosilec obveščen, da bo, če v pravdi ne bo uspel, kril stroške postopka nasprotne stranke, in predvidi se možnost, da bo moral povrniti zneske, ki jih je prejel kot državno pravno pomoč, če bo zainteresirana stran zadevo predložila sodišču, ki je odobrilo državno pravno pomoč, in zagotovila dokaze glede dejanskega položaja osebe, za katero je bila vloga odobrena; zagotavljanje državne pravne pomoči se med novimi preiskavami ne prekine.

Če sodišče ugotovi, da je bila vloga za državno pravno pomoč vložena v slabi veri, s prikrivanjem resnice, izda sklep, ki osebo, ki je neupravičeno prejela državno pravno pomoč, zavezuje k povračilu zneskov, plačila katerih je bila oproščena, kot nadomestilu in k plačilu denarne kazni do višine petkratnika zneska, za katerega je neupravičeno prejela oprostitev. Zoper sklep je mogoče vložiti le zahtevek za revizijo, pri čemer se lahko na utemeljeni podlagi zahteva revizija sklepa ali znižanje nadomestila ali denarne kazni. Zahtevek je treba vložiti v petih dneh od dneva vročitve sklepa, o njem pa z dokončnim sklepom odloči drug odbor.

Kadar se z dokončno in pravnomočno sodno odločbo ugotovi, da je prejemnik državne pravne pomoči pridobil sredstva ali terjatve, katerih vrednost ali znesek desetkratno presega vrednost dodeljene pomoči, mora to pomoč povrniti. Postopek povračila je določen v poglavju III navedene nujne uredbe.

(členi 10, 14 in 17 ter člen 50(2) nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Sodišče odloči o vlogi za državno pravno pomoč brez vabljenja strank z obrazloženim sklepom, izdanim na nejavni seji. Zainteresirana stran lahko v petih dneh od datuma vročitve sklepa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč vložiti zahtevek za njegovo revizijo. O zahtevku za revizijo na nejavni seji odloči drug odbor, sodišče pa izda dokončni sklep.

Državna pravna pomoč se lahko zavrne, če je prošnja za pomoč nerazumna, če so njeni ocenjeni stroški v nesorazmerju z vrednostjo predmeta zadeve ali če ni zaprosena za zavarovanje pravnega interesa ali je zaprosena za dejanje, ki je v nasprotju s pravnim ali ustavnim redom.

Če zahtevate, da rešitev katerega se zaprosi za državno pravno pomoč, spada v kategorijo tistih, ki so lahko predmet mediacije ali drugih postopkov alternativnega reševanja sporov, bo vloga za državno pravno pomoč verjetno zavrnjena, če se dokaže, da je prosilec za državno pravno pomoč pred začetkom sodnega postopka zavrnil izvedbo takih postopkov.

Državna pravna pomoč se lahko zavrne, če prosilec zahteva odškodnino zaradi škodovanja njegovemu ugledu, časti in dobremu imenu, pri čemer se upošteva, da ni utrpel materialne škode, ter če vloga temelji na opravljanju poklica ali samozaposlitvene dejavnosti prosilca.

Kadar je državna pravna pomoč dodeljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko romunski osrednji organ zavrne prenos vloge za pravno pomoč v drugo državo članico, če je taka vloga očitno neutemeljena ali presega področje uporabe Direktive Sveta 2002/8/ES. Če pristojni organ v zaproseni državi članici zavrne vlogo za pravno pomoč, romunski osrednji organ od prosilca zahteva povrnitev stroškov prevoda.

(členi 15, 16, 45 in 46 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

Dodatne informacije

Koristne povezave:

 [Nacionalno združenje odvetniških zbornic Romunije \(Uniunea Națională a Barourilor din România\)](#)

Zadnja posodobitev: 22/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Slovenija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški sodnega postopka so izdatki, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. V civilnih postopkih pravdni stroški obsegajo tako stroške plačila sodne takse, kot tudi nagrado za delo odvetnika in drugih oseb, ki jim zakon priznava pravico do nagrade (to so na primer sodni izvedenci, sodni cenilci, sodni tolmači, sodni izvršitelji in drugi).

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Brezplačna pravna pomoč (Legal Aid) pomeni pravico upravičenca do celotne ali delne zagotovitve sredstev za pokritje stroškov za pravno pomoč in oprostitev plačila stroškov sodnega postopka. Brezplačna pravna pomoč je namenjena uresničevanju pravice do sodnega varstva. Pri dodelitvi se upošteva socialni položaj osebe, ki izkaže, da brez škode za svoje preživljanje in preživljanje svoje družine pravice do sodnega varstva ne bi mogla uresničevati /uresničiti.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Za dodelitev **brezplačne pravne pomoči** so določeni finančni kriteriji in vsebinski pogoji:

1) Finančni kriteriji

Vaš mesečni dohodek oziroma povprečni mesečni dohodek na člana vaše družine ne sme presegati 2-kratnika osnovnega zneska minimalnega dohodka. V tem primeru ste lahko upravičeni do celotnega ali delnega pokritja stroškov za pravno pomoč in oprostitev plačila stroškov sodnega postopka. Veljavni znesek osnovnega minimalnega dohodka od marca 2022 dalje je 421,89 EUR. **Vir** Pri izračunu minimalnega dohodka se upoštevajo neto plača, otroški dodatek, prejeta preživnina, denarno nadomestilo, dediščina, darilo, odpravnina, odškodnina, plačilo za študentsko delo itd. Dohodki se med seboj seštevajo.

Vaše premoženje oziroma premoženje družine ne sme presegati določenega zneska - 20.250,72 EUR. Upoštevajo se nepremičnine (razen stanovanja, v katerem živite, do določenega zneska), osebna in druga vozila, vodna plovila, lastniški deleži v gospodarski družbi, vrednostni papirji, prihranki ter drugo premoženje itd.

2) Vsebinski pogoj

Sodišče bo preverilo tudi vašo zadevo oziroma možnosti za uspeh v postopku. Pri tem se upoštevajo okoliščine in dejstva o zadevi, za katero vlagate prošnjo za brezplačno pravno pomoč. Predvsem velja, da mora biti zahteva smiselna (zadeva ni očitno nerazumna) oz. mora biti vsaj verjetno, da bo prosilec z zahtevo uspel.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Da, brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli v vseh sodnih postopkih. Lahko se lahko dodeli za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve, za vse oblike sodnega varstva pred vsemi sodišči splošne pristojnosti in specializiranimi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije in pred vsemi organi, institucijami ali osebami v Republiki Sloveniji, ki so pristojne za izvensodno poravnavanje sporov, prav tako se lahko dodeli tudi za postopke pred mednarodnimi sodišči ali arbitražami, če s pravili mednarodnega sodišča ali arbitraže ni urejena pravica do brezplačne pravne pomoči oziroma, če posameznik po pravilih mednarodnega sodišča ali arbitraže o brezplačni pravni pomoči do nje ni upravičen.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Da, za nujne primere se lahko zaprosi za nujno brezplačno pravno pomoč, ki se prosilcu dodeli nemudoma, ne glede na pogoje, opisane pod vprašanjem št. 3, v primeru, če bi zaradi odločanja o prošnji za brezplačno pravno pomoč ali zaradi postopka za sestavo in vložitev prošnje prosilec zamudil rok za kakšno pravno dejanje, posledično pa bi izgubil pravico, da to dejanje opravi. Nujna brezplačna pravna pomoč dodeli le za za tisto dejanje, ki je nujno potrebno, da se prosilec izogne negativnim posledicam (na primer prekluziji).

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec za vlogo je na voljo [tukaj](#), obrazec za podatke družinskih članov pa [tukaj](#).

Vlogo za brezplačno pravno pomoč lahko podate tudi brez obrazca. V tem primeru mora vloga vsebovati naslednje podatke:

osebno ime, davčno številko, enotno matično številko (EMŠO), naslov stalnega ali začasnega prebivališča prosilca;

osebno ime, davčno številko, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča družinskih članov prosilca;

ime oziroma firmo, sedež ter davčno in matično številko, če je prosilec nevladna organizacija ali združenje iz 4. točke prvega odstavka 10. člena Zakona o brezplačni pravni pomoči;

podatke o zadevi;

navedbo oblike in obsega brezplačne pravne pomoči.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Obrazcu je treba priložiti listine v zvezi z zadevo, za katero potrebujete brezplačno pravno pomoč.

Podatke o materialnem položaju pridobijo organi iz uradnih evidenc sami.

Če je prosilec tujec, mora vlogi poleg podatkov, navedenih v odgovoru na predhodno vprašanje priložiti tudi podatke o dohodkih in drugih prejemkih ter premoženjskem stanju prosilca in njegovih družinskih članov.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo skupaj s prilogami pošljete po pošti na naslov sodišča ali oddate osebno na vložišču okrožnega, delovnega (in socialnega) ali upravnega sodišča, vsak delavnik od 8.00 do 16.00.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Služba za brezplačno pravno pomoč na sodišču preuči vašo vlogo in finančno stanje ter odloči, ali in v kolikšni meri ste upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Sodišče z odločbo odloči o dodelitvi (ali ste do brezplačne pravne pomoči upravičeni ali ne) in vam jo pošlje po pošti na naslov, ki ste ga navedli v vlogi.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Hkrati z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči vam organ izda tudi napotnico, s katero se nato oglasite pri izbranem oziroma dodeljenem odvetniku.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Preden vložite vlogo za pridobitev brezplačne pravne pomoči, si lahko odvetnika izberete sami. Pri njem le predhodno preverite, ali izvaja brezplačno pravno pomoč in ga nato navedete v vlogi. Če ga v vlogi ne navedete, ga določi služba po abecednem redu s seznama odvetnikov, ki izvajajo brezplačno pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Brezplačna pravna pomoč krije stroške postopka v obsegu, kot je z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči opredeljeno. Lahko gre tudi za celoten obseg vseh stroškov postopka.

Nikoli pa brezplačna pravna pomoč ne pokriva plačila stroškov postopka in dejanskih izdatkov ter nagrade pooblaščenca nasprotne stranke.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

V primeru, da ste upravičeni le do omejene brezplačne pravne pomoči, nosite preostale stroške sami.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Ali brezplačna pravna pomoč zajema tudi pravna sredstva, je odvisno od obsega, v katerem je bila dodeljena. Najpogosteje se dodeli za pravno svetovanje in zastopanje na I. in II. stopnji, kar pomeni, da je dodeljena tudi za redna pravna sredstva. Mogoče jo je pridobiti tudi za izredna pravna sredstva, vendar pa je za to potrebno ponovno zaprositi.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pogoje za brezplačno pravno pomoč morate izpolnjevati ves čas, ko vam je le-ta dodeljena. Če se vam tekom postopka, za katerega vam je dodeljena brezplačna pravna pomoč, materialno stanje izboljša do te mere, da do brezplačne pravne pomoči več niste upravičeni, se vam pravica do nadaljnje brezplačne pravne pomoči prekliče.

Prav tako morate brezplačno pravno pomoč vrniti, če ste v postopku uspeli in prejeli premoženje - včasih pa tudi, če niste uspeli in niste prejeli premoženja, vendar se je vaš materialni položaj po enem letu od pravnomočno zaključenega postopka toliko izboljšal, da ne bi več izpolnjevali materialnih kriterijev za dodelitev. **Nikoli pa vam ni treba vrniti več, kot ste v postopku prejeli.**

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če se ne strinjate z odločbo (sodišče je zavrnilo dodelitev brezplačne pravne pomoči, vendar menite, da vam pripada), lahko v 30 dneh vložite tožbo v upravnem sporu. Tožba se vložijo na upravno sodišče.

Zadnja posodobitev: 14/12/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Slovaška

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški postopka so zlasti stroški strank in njihovih zastopnikov, kar vključuje sodne takse, izgubljeni zaslužek strank in njihovih pravnih zastopnikov, stroške zbiranja dokazov, notarske stroške in nagrade za dejanja, ki jih notarji opravijo kot pooblaščenca sodišča, nagrade in stroške izvršitelja v zapušinskih postopkih, stroške tolmačenja ter stroške zastopanja, če gre za zastopanje po odvetniku.

Stranki v postopku plačata svoje stroške, ki jih imata v postopku, in stroške svojih zastopnikov. Skupne stroške plačata stranki sorazmerno s svojo udeležbo v zadevi in postopku.

Če se za zastopanje strank imenuje odvetnik, njegove stroške in nagrado za zastopanje krije država.

V zapušinskih postopkih notarske nagrade in stroške plača dedič, če zapuščina ni insolventna. Če je dedič več, plačajo te stroške sorazmerno z neto vrednostjo svojega deleža na zapuščini. V drugih primerih te stroške krije država.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pojem „pravna pomoč“ je opredeljen v zakonu št. 327/2005 o zagotavljanju pravne pomoči osebam v materialni stiski, spremembi zakona št. 586/2003 o pravniški poklicih in spremembi zakona št. 455/1991 o poslovni dejavnosti (zakon o poslovanju), kakor je bil spremenjen z zakonom št. 8/2005 (v nadaljnjem besedilu: zakon o pravni pomoči). V členu 4(a) zakona o pravni pomoči je navedeno: „*Pravna pomoč pomeni zagotavljanje pravnih storitev osebam, ki so do njih upravičene na podlagi tega zakona, v zvezi z uveljavljanjem njihovih pravic, kar vključuje zlasti pravno svetovanje, pomoč v zunajsodnih postopkih, pripravo vlog, ki se vložijo na sodiščih, zastopanje v sodnih postopkih in opravljanje dejanj v zvezi z navedenim, pa tudi popolno ali delno kritje vseh s tem povezanih stroškov.*“

Več informacij je na voljo na spletišču [centra za pravno pomoč](#), kjer so informacije na voljo tudi v [angleščini](#).

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Center za pravno pomoč zagotavlja tudi predhodno posvetovanje,

do katerega je upravičena vsaka fizična oseba. Predhodno posvetovanje je osredotočeno na:

pojasnitev pogojev, pod katerimi se odobri pravna pomoč;

zagotovitev osnovnega pravnega svetovanja;

opozorilo o tveganju zamude roka v konkretnem primeru;

zagotovitev pomoči pri izpolnjevanju vloge za pravno pomoč.

Predhodno posvetovanje se za posamezno sodno zadevo zagotovi le enkrat in traja največ eno uro. Taksa za zagotovitev predhodnega posvetovanja v višini 4,50 EUR je določena z zakonom o pravni pomoči.

V skladu s pogoji iz zakona o pravni pomoči se lahko pravna pomoč v primeru sporov v državi dodeli vsaki fizični osebi, v primeru čezmejnih sporov pa se lahko dodeli le fizičnim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo v državi članici (to vključuje vse države članice Evropske unije razen Danske).

„Upravičenci“ so fizične osebe, ki jim je bila s pravnomočno odločbo centra za pravno pomoč priznana upravičenost do pravne pomoči, če izpolnjujejo pogoje iz člena 6 zakona o pravni pomoči.

„Tuji upravičenci“ so fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz zakona o pravni pomoči za upravičenost do pravne pomoči v čezmejnih sporih in jim je bila pravica priznana s pravnomočno odločbo centra za pravno pomoč.

„Upravičenci v državi“ so fizične osebe s stalnim ali začasnim prebivališčem v Slovenski republiki, ki zaprosijo za pravno pomoč v drugi državi članici, v kateri pristojno sodišče obravnava čezmejni spor.

Fizične osebe so upravičene do pravne pomoči, če hkrati izpolnjujejo naslednje tri pogoje (Te pogoje morajo izpolnjevati fizične osebe v primeru sporov v državi; te določbe ne zajemajo postopkov v primeru insolventnosti fizičnih oseb.):

fizična oseba je v finančni stiski, tj. prejema denarno socialno pomoč in s tem povezane ugodnosti, njen dohodek ne presega 1,4-kratnika eksistenčnega minimuma in si ne more zagotoviti pravnih storitev z lastnimi sredstvi (dokumenti, ki dokazujejo raven dohodka, ne smejo biti starejši od treh mesecev);

spor ni očitno neutemeljen;

vrednost spora presega vrednost minimalne plače, določene z ustreznim zakonodajo (to ne velja za spore, katerih vrednosti ni mogoče določiti, na primer kadar se odloča o starševskih pravicah in obveznostih v zvezi z mladoletniki).

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V skladu z zakonom o pravni pomoči se lahko taka pomoč dodeli v civilnopравnih, delovnopравnih in družinskopравnih zadevah, v postopkih odpusta dolga na podlagi posebne zakonodaje, v postopkih pred upravnim sodiščem in v takih primerih tudi v postopkih pred ustavnim sodiščem Slovaške republike (v nadaljnjem besedilu: spori v državi).

V čezmejnih sporih se lahko pravna pomoč v skladu z zakonom o pravni pomoči dodeli v civilnopравnih, družinskopравnih, gospodarskopравnih in azilnih zadevah, v upravnih postopkih izгона, postopkih v zvezi z omejitvijo gibanja državljanov tretje države, postopkih v zvezi s pridržanjem prosilca, postopkih v zvezi z dodelitvijo azila in v takih primerih tudi postopkih pred upravnim in ustavnim sodiščem Slovaške republike ter osebam, v zvezi s katerimi je bila veljavnost zakona o delovnih razmerjih začasno ukinjena na podlagi posebne zakonodaje v postopku, ki se nanaša na vložitev zahtevka za nujni ukrep.

Kazenskopравne zadeve ne spadajo na področje centra za pravno pomoč.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Da, če bi lahko prosilci zamudili rok, lahko ob vložitvi vloge na centru za pravno pomoč zaprosijo tudi za začasno pravno pomoč; dokazati morajo obstoj tveganja, da bodo zamudili določen rok. Ta center nato nemudoma odloči o dodelitvi začasne pravne pomoči, preden odloči o priznanju upravičenosti do pravne pomoči.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vloge so na voljo na [spletišču centra za pravno pomoč](#) in v katerem koli uradu centra za pravno pomoč.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Predložiti je treba dokumente, s katerimi se podkrepijo podatki, navedeni v vlogi, in dokaže materialna stiska prosilca (dokumenti, ki dokazujejo materialno stisko, ne smejo biti starejši od treh mesecev).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Na uradu centra za pravno pomoč, ki je najbližje stalnemu, začasnemu ali običajnemu prebivališču prosilca. Več informacij je na voljo na [spletišču centra za pravno pomoč](#).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Center za pravno pomoč o dodelitvi pravne pomoči odloči v 30 dneh po prejemu vloge (v 60 dneh v primeru čezmejnih vlog); odločba se pošlje s priporočenim pismom in osebno vroči naslovniku ali pa se pošlje elektronsko s kvalificiranim elektronskim podpisom v delujoč elektronski poštni nabiralnik prosilca.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Prosilci morajo v treh mesecih po izdaji pravnomočne odločbe o dodelitvi pravne pomoči na povabilo centra za pravno pomoč skleniti pogodbo o pravni pomoči neposredno s centrom ali z imenovanim odvetnikom ter center ali imenovanega odvetnika pooblastiti za izvedbo dejanj, povezanih z dodelitvijo pravne pomoči.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Center za pravno pomoč v odločbi o dodelitvi pravne pomoči imenuje odvetnika, pravnega svetovalca centra ali mediatorja, ki upravičenca zastopa na sodišču ali v postopku mediacije, kadar je treba zaščititi njegove interese.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Z odločbo centra za pravno pomoč se prizna polna upravičenost do pravne pomoči, upravičenost do pravne pomoči z 20-odstotnim prispevkom prosilca za pravne stroške, ali pa se taka upravičenost zavrne.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Ni relevantno.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da, pravna pomoč se dodeli tudi za redne in izredne pritožbene in izvršilne postopke.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Da, pravna pomoč se lahko ukine še pred zaključkom postopka. Okoliščine, v katerih se lahko pravna pomoč ukine, ureja člen 14 zakona o pravni pomoči.

Center za pravno pomoč se lahko odloči za ukinitve pravne pomoči v naslednjih primerih:

če upravičenec ne sodeluje s centrom ali z imenovanim odvetnikom, kot se od njega zahteva;

če se med zagotavljanjem pravne pomoči spremenita dohodek in premoženjsko stanje upravičenca, tako da ne izpolnjuje več pogojev iz člena 6(1)(a) za nadaljnjo upravičenost do pravne pomoči;

če upravičenec v treh mesecih po izdaji pravnomočne odločbe o dodelitvi pravne pomoči ne sklene pogodbe z imenovanim odvetnikom ali centra ali imenovanega odvetnika ne pooblasti za zastopanje;

če se izkaže, da je bila prosilcu upravičenost do pravne pomoči priznana na podlagi neresničnih ali nepopolnih podatkov,

ali če upravičenec ne odgovori na zahtevo iz člena 13(3) zakona (tj. zahtevo centra, da mu v osmih dneh predloži dokaz o tem, da je še vedno upravičen do pravne pomoči).

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če je bil postopek v skladu z zakonikom o upravnem postopku ustavljen (na primer zaradi nepredložitve zahtevanih dokumentov), se lahko v 15 dneh od prejema odločbe vložijo pritožba v upravnem postopku.

Če glede na postopek ali, natančneje, vlogo pravna pomoč ni bila dodeljena v skladu z zakonom št. 327/2005, kakor je bil spremenjen (na primer ker je spor očitno neutemeljen ali ker prosilec ne izpolnjuje dohodkovnega merila), se lahko v 15 dneh od prejema odločbe pri upravnem sodišču vložijo tožba v upravnem sporu.

Odločba o zavrnitvi pravne pomoči mora vsebovati podrobnosti, določene v posebni zakonodaji (tj. zakonu o upravnem postopku št. 71/1967 (zakonik o upravnem postopku), kakor je bil spremenjen), in mora prosilca poučiti o tem, da lahko šele šest mesecev po izdani odločbi vloži novo vlogo za isto zadevo, če se spremeni njegov dohodek ali premoženjsko stanje.

Zadnja posodobitev: 26/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Finska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški sodnega postopka se razlikujejo glede na naravo in obsežnost zadeve. Pravdni stroški vključujejo na primer honorarje in stroške za pravno pomoč, stroške nadomestil pričam, pa tudi stroške za storitve tolmačenja in prevajanja, stroške vodenja zadeve in stroške za dokumente, ki jih zberejo organi, ter stroške izvršbe, ki jih je treba plačati državi. Večino stroškov v sodnem postopku zajemajo honorarji za pravno pomoč. Praviloma vsaka stranka krije svoje stroške postopka. Vendar lahko sodišče stranki, ki v postopku ne uspe, naloži plačilo stroškov nasprotne stranke.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč se na stroške države zagotovi osebam, ki potrebujejo strokovno pomoč v pravni zadevi, vendar zaradi svojega premoženjskega stanja niso zmožne same kriti stroškov postopka. Pravna pomoč zajema pravno svetovanje, nujne ukrepe in zastopanje pred sodišči in drugimi organi ter oprostitev plačila stroškov postopka. Preverjanje premoženjskega stanja ni potrebno, kadar se prosilcu zagotovi manjši pravni nasvet po telefonu ali z drugimi elektronskimi komunikacijskimi sredstvi.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravna pomoč se za zadeve v pristojnosti Finske zagotovi osebam, katerih občina prebivališča je na Finskem, in osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo v drugi državi članici Evropske unije (EU) ali Evropskega gospodarskega prostora (EGP). Zagotovi se tudi, če mora zadevo obravnavati finsko sodišče ali če za to obstajajo posebni razlogi. V zadevah, ki se obravnavajo v tujini, pravna pomoč krije zagotavljanje splošnega pravnega svetovanja. Pravna pomoč se ne zagotovi družbi ali korporaciji. Podjetniku v poslovni zadevi, ki ni sodna zadeva, se zagotovi le, če za to obstajajo posebni razlogi. Pravna pomoč se zagotovi na podlagi vloge, in sicer brezplačno ali z odbitkom, odvisno od premoženjskega stanja prosilca. Premoženjsko stanje prosilca se oceni na podlagi finančnih sredstev, ki jih ima mesečno na voljo (razpoložljiva sredstva), in njegovega premoženja. Razpoložljiva sredstva se praviloma izračunajo na podlagi mesečnega dohodka, nujnih stroškov in preživitvene obveznosti prosilca in njegovega zakonca ali zunajzakonskega partnerja. Pravna pomoč se zagotovi osebam, katerih razpoložljiva sredstva in premoženje ne presegajo zneska, določenega z vladno uredbo. Vladna uredba vsebuje tudi dodatne določbe o dohodku in stroških, ki jih je treba upoštevati, vplivu preživitvene obveznosti na izračun razpoložljivih sredstev, oceni premoženja ter merilih za določanje odbitka za prejemnika pravne pomoči.

Pravna pomoč se ne zagotovi, če ima prosilec sklenjeno zavarovanje pravnega varstva, ki krije obravnavano zadevo. Vendar lahko sodišče v zadevi, ki jo obravnava, dodeli pravno pomoč, če stroški postopka presegajo najvišje kritje, navedeno v zavarovalni polici. Če je prosilec na podlagi svojega premoženjskega stanja upravičen do brezplačne pravne pomoči, se lahko pravna pomoč dodeli tudi za kritje odbitka, navedenega v zavarovalni polici.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč je na voljo v zadevah, ki se obravnavajo na sodišču, in v zunajsodnih pravnih zadevah.

Pravna pomoč se ne zagotovi, če:

je zadeva za prosilca manj pomembna;

bi bila očitno nesmiselna glede na korist prosilca;

bi zagovarjanje zadeve pomenilo zlorabo postopka ali

zadeva temelji na preneseni pravici in obstaja razlog za domnevo, da je bil razlog prenosa pridobitev pravne pomoči.

Pravna pomoč praviloma ne zajema zastopanja v:

zadevi, začeti na podlagi vložene prošnje, ki jo obravnava splošno sodišče;

enostavni kazenski zadevi;

zadevi v zvezi z obdavčitvijo ali javnopravnim bremenom ali

zadevi, v kateri pravica zahtevati popravek ali pravica do pritožbe temelji na članstvu v občinskem svetu ali svetu drugega javnega podjetja.

Tudi v tem primeru lahko državni pravni svetovalec po potrebi zagotovi pravno svetovanje ali pripravi potrebne dokumente.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Če je zadeva nujna, mora prosilec za pravno pomoč o tem obvestiti urad za pravno pomoč [oikeusaputoimisto].

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec vloge za pravno pomoč je na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/oikeusapu.html>.

Prav tako je obrazec vloge za pravno pomoč mogoče dobiti pri uradu za pravno pomoč. Kontaktni podatki uradov so na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>.

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi tudi prek elektronske storitve na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi tudi prek elektronske storitve na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

[/oikeusavunsahkoinenasiointi.html](https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Prosilec mora v vlogi za pravno pomoč navesti podatke o svojem premoženjskem stanju in zadevi, v kateri prosi za pravno pomoč, ter o zavarovanju pravnega varstva (glej odgovor na vprašanje 6 o obrazcih vloge za pravno pomoč). Na zahtevo urada za pravno pomoč mora zagotoviti tudi izjavo o svojih dohodkih in stroških ter svojih sredstvih in obveznostih. Urad za pravno pomoč ima ne glede na morebitne določbe o zaupnosti podatkov pravico pridobiti vse potrebne podatke za ugotavljanje, ali je prosilec na podlagi svojega premoženjskega stanja upravičen do pravne pomoči in ali ima zavarovanje pravnega varstva, ki krije obravnavano zadevo.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi pri katerem koli uradu za pravno pomoč. Kontaktni podatki uradov so na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>.

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi tudi prek elektronske storitve na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

[/oikeusavunsahkoinenasiointi.html](https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

O dodelitvi pravne pomoči odloča urad za pravno pomoč. Odločba se pošlje na kontaktni naslov, ki ga je navedel prosilec.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Prosilec ali njegov zastopnik se mora za uveljavljanje pravice do pravne pomoči obrniti na urad za pravno pomoč.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Pravno pomoč zagotavljajo državni pravni svetovalci. Vendar se lahko v zadevah, o katerih mora odločiti sodišče, zagotavljanje pravne pomoči dodeli tudi zasebnemu pravnemu svetovalcu, ki s tem soglaša. Kot zasebni pravni svetovalec se lahko imenuje le odvetnik ali kvalificirani pravni svetovalec. Če je prejemnik pravne pomoči za svojega pravnega svetovalca predlagal kvalificirano osebo, mora biti ta oseba imenovana, razen če se iz posebnih razlogov zahteva drugače. Pravi svetovalec mora pri opravljanju svojih nalog ravnati po načelih odvetniške poklicne etike.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Pravna pomoč krije nujne stroške postopka prosilca, kot se zahtevajo v zadevi. Odbitek od stroškov sodnega postopka, ki se prizna prosilcu za pravno pomoč, se določi na podlagi njegovega premoženjskega stanja. Pravna pomoč ne krije stroškov postopka nasprotne stranke.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Odbitek od stroškov sodnega postopka, ki se prizna prosilcu za pravno pomoč, se določi na podlagi njegovega premoženjskega stanja. Če pravno pomoč zagotavlja državni pravni svetovalec, mora prejemnik pravne pomoči odbitek plačati uradu za pravno pomoč. Če pravno pomoč zagotavlja zasebni pravni svetovalec, mora prejemnik pravne pomoči odbitek plačati temu svetovalcu.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Pravna pomoč krije vse nujne stroške postopka prosilca, kot se zahtevajo v zadevi. Odbitek od stroškov sodnega postopka, ki se prizna prosilcu za pravno pomoč, se določi na podlagi njegovega premoženjskega stanja.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se ugotovi, da pogoji za dodelitev pravne pomoči niso bili izpolnjeni ali da so se okoliščine spremenile ali prenehale obstajati, lahko urad za pravno pomoč ali sodišče spremeni odločitev o pravni pomoči ali odloči o prenehanju njenega zagotavljanja. Če se odbitek za prejemnika pravne pomoči popravi, se odloči o tem, ali mora sprememba veljati retroaktivno. Ob odločitvi o prenehanju pravne pomoči se odloči tudi o tem, ali mora prejemnik državi povrniti prejeto pravno pomoč, in določi se znesek tega povračila.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če pravna pomoč ni dodeljena v skladu z vlogo, lahko prosilec vprašanje pravne pomoči predloži v odločanje sodišču. Odločbi urada za pravno pomoč so priložena navodila za predložitev odločbe urada za pravno pomoč sodišču v ponovno proučitev (*predložitev*). Predložiti jo je treba pri uradu za pravno pomoč, ki je odločbo sprejel. Ta jo posreduje sodišču v odločanje.

Nadaljnje informacije

V kazenskih postopkih lahko sodišče osumljencu dodeli zagovornika po uradni dolžnosti, žrtvi pa pravnega svetovalca in podporno osebo med preiskavo in sojenjem v kazenski zadevi. Za zagovornika ali pravnega svetovalca žrtve se lahko dodeli le državni pravni svetovalec, odvetnik ali iz posebnega razloga kvalificirani pravni svetovalec. Podporna oseba mora biti za to usposobljena. Če sodišče osumljenca spozna za krivega kaznivega dejanja, za katero mu je bil dodeljen zagovornik med preiskavo in sojenjem v kazenski zadevi, mora ta državi povrniti nadomestila, plačana iz državnih sredstev. Če osumljenec izpolnjuje finančne pogoje za pravno pomoč, znesek povračila ne sme presegati zneska, določenega za pravno pomoč.

Nadaljnje informacije o pravni pomoči so na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html>.

Zadnja posodobitev: 06/02/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Švedska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Sodni postopek je na Švedskem brezplačen, plačati morate le takso za vlogo, ki trenutno znaša 2 800 SEK (približno 265 EUR). Za zadeve, v katerih vrednost predmeta spora ne presega 24 150 SEK (2 270 EUR), znaša taksa za vlogo 900 SEK (85 EUR).

Če vam je dodeljena pravna pomoč, plača takso za vlogo država.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V sporih (civilne zadeve) sta na voljo naslednji obliki pravne pomoči:

svetovanje in

pravna pomoč.

Obe ureja [zakon o pravni pomoči \(1996:1619\)](#) (*rättshjälpslagen*).

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Svetovanje

Do svetovanja v katerih koli pravnih zadevah so upravičeni vsi – fizične osebe, združenja, poslovni subjekti itd.

Zagotavlja ga lahko odvetnik ali odvetniški pripravnik v odvetniški pisarni. Zagotovita se lahko največ dve uri, kar se lahko porazdeli na več srečanj. Plačati je treba takso za svetovanje. Plačilo takse trenutno znaša 1 802,50 SEK (približno 170 EUR) na uro. Če stranka, ki se ji zagotavlja svetovanje, nima dovolj finančnih sredstev, lahko plača polovično takso. Če se svetovanje zagotovi otrokom, so ti običajno oproščeni plačila. Če se taksa zniža, odvetnik ali odvetniški pripravnik, ki je zagotovil svetovanje, preostanek zahteva od države.

Pravna pomoč

Pravna pomoč je na voljo le fizičnim osebam, poslovnim subjektom, združenjem itd. pa tovrstne pomoči ne morejo prejeti. V določenih okoliščinah so do pravne pomoči upravičene tudi zapuščine. Državljeni vseh držav članic EU imajo v zvezi s pravno pomočjo enak status kot švedski državljani.

Pravna pomoč se lahko dodeli za večino pravnih zadev (glej odgovor na vprašanje 4).

Za dodelitev pravne pomoči morajo biti izpolnjeni določeni pogoji:

prosilcu mora biti zagotovljena vsaj ena ura svetovanja;

njegov dohodek ne sme presegati finančnega praga, ki trenutno znaša 260 000 SEK (približno 24 500 EUR). Pri izračunu dohodka prosilca se upošteva njegovo celotno premoženjsko stanje.

Upoštevanje se na primer preživitvska obveznost do otrok, premoženje in dolgovi;

prosilec potrebuje tako pravno pomoč kot svetovanje in te potrebe ni mogoče zadovoljiti kako drugače;

finančni prispevek države k stroškom se mora šteti za razumnega glede na naravo in pomen obravnavane zadeve, vrednost predmeta spora ter druge okoliščine;

če ima prosilec – ali bi moral imeti – sklenjeno zavarovanje stroškov postopka, je treba najprej uporabiti tako zavarovanje.

Glej spletni vodnik na povezavi: <https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/har-du-ratt-till-rattshjalp/>.

Na voljo je tudi vodnik, ki vam bo pomagal ugotoviti, ali ste glede na svoja finančna sredstva upravičeni do pravne pomoči. Glej: <https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/rakna-ut-ditt-ekonomiska-underlag/>.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Svetovanje

Kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 3, se lahko svetovanje zagotovi v vseh pravnih zadevah.

Zagotovijo se lahko na primer informacije in svetovanje o:

- predpisih v zvezi s sklenitvijo zakonske zveze in drugih oblik zunajzakonske skupnosti;
- predpisih v zvezi z razvezo zakonske zveze;
- preživninskih prispevkih;
- oporokah in zapuščinah;
- nakupih in pogodbah.

Pravna pomoč

Kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 3, se lahko pravna pomoč dodeli v večini pravnih zadev, čeprav obstaja nekaj izjem. Ni je mogoče dodeliti na primer v zadevah, ki bi lahko vključevale pomoč zagovornika ali zastopnika po uradni dolžnosti. Če ste bili žrtev kaznivega dejanja, vam je lahko v določenih zadevah dodeljen „zastopnik oškodovanca“ (*målsägandebitråde*) (glej [zakon 1988:609 o zastopnikih oškodovancev](#)). Tako zastopanje je za žrtev brezplačno. Ena od nalog zastopnika oškodovanca je tudi pomoč oškodovancu pri vložitvi civilne tožbe zaradi kaznivega dejanja, npr. odškodninske tožbe. Če vam je bil dodeljen zastopnik oškodovanca, se vam ne more dodeliti tudi pravna pomoč.

V nekaterih primerih morajo za dodelitev pravne pomoči obstajati posebni razlogi. Taki primeri vključujejo zadeve, ki jih je treba obravnavati v tujini ali v katerih je očitno, da vrednost zahtevka ne bo preseгла 24 150 SEK (približno 2 270 EUR).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V zadevah, v katerih je potrebna takojšnja proučitev vloge za pravno pomoč, ni posebnega postopka. Po drugi strani pa iz splošnih načel procesnega prava izhaja, da je treba zadevo ali postopek obravnavati čim prej.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Švedska nacionalna sodna uprava (*Domstolsverket*) je pripravila preprost [obrazec vloge](#) z navodili za izpolnjevanje. Obrazec je na voljo pri organu za pravno pomoč (*Rättshjälpsmyndigheten*) in na sodiščih.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 6, je nacionalna sodna uprava med drugim pripravila preprost [obrazec vloge](#), ki vsebuje tudi navodila za izpolnjevanje. Več informacij je na voljo pri [nacionalni sodni upravi](#).

Vloga za pravno pomoč mora med drugim vsebovati podatke o pravni zadevi, na katero se nanaša, o možnosti, da bo treba zadevo obravnavati v tujini, o tem, ali je bilo o tej zadevi že zagotovljeno kakršno koli svetovanje, o tem, ali ima prosilec sklenjeno ali je sklenil polico za zavarovanje stroškov postopka, ki krije obravnavano zadevo, ter podatke o premoženjskem stanju in drugih okoliščinah.

Priložiti ni treba nobenih drugih dokumentov. Vseeno pa je priporočljivo, da se priložijo kakršni koli drugi razpoložljivi dokumenti v podkrepitev predloženih podatkov.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo za pravno pomoč je treba poslati sodišču ali organu, ki je pristojen za njeno proučitev.

Če na sodišču že poteka zadeva ali postopek v zvezi z obravnavano civilno zadevo, mora vlogo za pravno pomoč proučiti sodišče. V nasprotnem primeru o dodelitvi pravne pomoči odloči [organ za pravno pomoč](#).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Organ za pravno pomoč ali sodišče, ki proučuje vašo vlogo za pravno pomoč, vas bo o sprejeti odločitvi pisno uradno obvestil.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če se vam dodeli pravna pomoč, se vam hkrati dodeli tudi svetovalec za pravno pomoč. Za več informacij se morate torej obrniti nanj.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Kot svetovalec za pravno pomoč se lahko dodeli odvetnik, odvetniški pripravnik ali druga ustrežna oseba. Če primerno osebo predlagate sami, mora biti ta oseba dodeljena, če stroški zato ne bodo bistveno višji ali če ni drugih posebnih razlogov, zaradi katerih to ne bi bilo mogoče.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Če je dodeljena pravna pomoč, bo država krila naslednje stroške:

- honorarje svetovalca za pravno pomoč za največ 100 ur opravljenega dela, razen če sodišče odloči drugače;
- razumne stroške za predložitev dokazov na sodišču splošne pristojnosti ali švedskem delovnem sodišču (*Arbetsdomstolen*);
- stroške preiskave, ki so upravičeno nastali zaradi varstva vaših pravic, do največ 10 000 SEK (približno 942 EUR);
- stroške mediacije v skladu s členom 17 poglavja 42 [švedskega zakonika o sodnem postopku](#) (*rättegångsbalken*);
- stroške vloge in vročanja ter stroške izvršitve.

Sami pa boste morali kriti morebitne stroške, ki jih pravna pomoč ne krije. Če pa boste v pravdi uspeli, vam lahko te stroške povrne nasprotna stranka.

Če vam je dodeljena pravna pomoč, morate prispevati k stroškom s plačilom takse za pravno pomoč. Ta taksa je izražena kot delež stroškov vašega svetovalca za pravno pomoč. Sistem taks ima šest stopenj, ki so odvisne od vašega dohodka; izražene so kot stalni dohodkovni razredi v švedskih kronah (SEK). Glede na posamezni dohodkovni razred je treba plačati od 2 % do 40 % stroškov. Dohodkovni razred, v katerega ste uvrščeni, in s tem delež, ki ga boste morali plačati, se določita glede na vašo finančna sredstva. Izračunata se na podlagi vašega letnega dohodka, vaših vzdrževanih družinskih članov in vaših finančnih sredstev. Takso za pravno pomoč morate svetovalcu za pravno pomoč plačati ob vsakokratnem nastanku stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če vam je dodeljena pravna pomoč, to pomeni, da ste upravičeni do vseh ugodnosti, ki jih krije švedski sistem pravne pomoči (glej odgovor na vprašanje 12). Pravne pomoči torej ni mogoče prejeti le za določen del.

Po drugi strani je zunaj sistema pravne pomoči mogoče prejeti finančno pomoč za določene stroške, povezane s sodnim postopkom, zlasti potne stroške za prihod na sodišče in stroške prič, povabljenih na sodišče. Zato vam lahko država, če ste kot stranka v zadevi ali postopku vabljeni na sodno obravnavo, plača **potne stroške in dnevnice**, če je to primerno (glej člen 6 poglavja 11 [zakonika o sodnem postopku](#)). Država lahko plača tudi **nadomestilo prič** za nujne potne stroške, dnevnice in izgubljeni čas (glej člen 24 poglavja 36 [zakonika o sodnem postopku](#)), če je to primerno glede na vaše premoženjsko stanje. Pravne osebe niso upravičene do nadomestila za potne stroške in dnevnice zaradi navzočnosti na sodišču.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da, vendar nadomestilo za svetovalca za pravno pomoč krije le do 100 ur. Če je bilo 100 ur porabljenih v postopku na prvi stopnji, se morebitni postopki na višji stopnji ne krijejo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pravna pomoč mora samodejno prenehati, ko se obravnavana pravna zadeva šteje za zaključeno. Praviloma mora pravna pomoč prenehati tudi takrat, ko svetovalec za pravno pomoč opravi 100 ur dela. Vendar lahko sodišče odloči, da se lahko taka pomoč nadaljuje.

V nekaterih primerih mora pravna pomoč prenehati že prej. To se zgodi, če na primer ne plačate takse za pravno pomoč ali predložite napačne podatke, tako da pravna pomoč ne bi bila dodeljena, če bi predložili pravilne podatke. Drug primer obveznega predčasnega prenehanja pravne pomoči je, če vaš svetovalec za pravno pomoč opravi 100 ur dela in sodišče ne odloči, da se mora pravna pomoč nadaljevati.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Da. Zoper odločbo o zavrnitvi pravne pomoči se lahko pritožite. Če je odločbo sprejelo sodišče, morate uporabiti enak pritožbeni postopek kot pri drugih odločbah. Ko vas sodišče pisno uradno obvesti o odločbi, vključni tudi informacije o tem, kako se je mogoče pritožiti zoper odločbo. Če je odločbo sprejel organ za pravno pomoč, morate pritožbo vložiti pri [Rättsrådet](#) (*Rättsrådsnämnden*).

Nadaljnje informacije

Nadaljnje informacije o švedskem sistemu pravne pomoči in obrazci vloge so na voljo pri nacionalni sodni upravi na naslovu:

Nacionalna sodna uprava

SE-551 81 JÖNKÖPING, Švedska

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/>

Telefon: +46 36155300

Zadnja posodobitev: 16/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Anglija in Wales

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški so odvisni od natančne narave zadeve. Stroški odvetnikov nastanejo na izrecno dovoljenje njihovih strank in lahko zajemajo nagrade odvetnikov, pa tudi plačilo stroškov, kot so sodne takse in izvedenska mnenja. Če stranka v postopku uspe, lahko od stranke, ki ne uspe, dobi povrnjene nekatere ali vse te stroške, če pa ne uspe ali ji stranka, ki ne uspe, ne more plačati, mora nazadnje sama plačati stroške svojega odvetnika. Sodišče ob koncu zadeve odloči, kdo bi moral plačati stroške, pri čemer upošteva vse okoliščine zadeve. Čeprav mora na splošno stranka, ki v postopku ne uspe, plačati stroške stranke, ki je uspela, obstajajo številne izjeme od tega načela.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Različne ravni pomoči v civilnih zadevah so:

pravna pomoč, ki zajema začetno svetovanje in pomoč v zvezi s katero koli pravno težavo;

pomoč na sodišču, ki vključuje pomoč na sodišču, kadar ni potrebno polno zastopanje;

družinska mediacija, kjer vam neodvisen in strokovno usposobljen mediator pomaga doseči sporazum o zadevah, kot so:

ureditve za otroke po razvezi zakonske zveze ali prenehanju življenjske skupnosti (včasih imenovane pravica do varstva in vzgoje, skrbništvo ali pravica do stikov),

plačevanje preživnine za otroka;

finance (na primer, kaj storiti z vašo hišo, prihranki, pokojnino, dolgovi); in

zastopanje na sodišču ali tribunalu.

Pravno zastopanje zajema pravno zastopanje stranke v postopku ali osebe, ki razmišlja o začetku postopka. To je stopnja, na kateri se najverjetneje obravnavajo nujne družinske in druge zadeve, ki se lahko financirajo iz javnih sredstev. Na voljo je v dveh oblikah – kot pomoč pri preiskavah in polno zastopanje.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Finančna sredstva službe za pravno pomoč (Legal Aid Agency) so na voljo le posameznikom s pravno težavo, ki spada v obseg, zajet s pravno pomočjo.

Državljanstvo ali prebivališče se ne preverja.

Prosilci morajo na splošno tudi:

imeti nizke dohodke ali prejemati nekatere prejemke in imeti malo prihrankov ali premoženja (preverjanje premoženjskega stanja) ter

dokazati, da je zagotovitev pravne pomoči v okoliščinah zadeve razumna (preverjanje vsebine zadeve).

Preverjanje premoženjskega stanja

Služba za pravno pomoč pri proučitvi upravičenosti do pravne pomoči prouči premoženjsko stanje posameznika. Pri pravni pomoči in pravnem zastopanju je v preverjanju premoženjskega stanja zajeta ocena mesečnega bruto dohodka, mesečnega razpoložljivega dohodka in razpoložljivega kapitala.

Če posamezniki prejemajo nekatere socialnovarstvene prejemke, odvisne od višine dohodka, znane kot „passporting benefits“ (prejemki, zaradi prejemanja katerih preverjanje premoženjskega stanja posameznika ni potrebno), samodejno prenehanje preverjanje dohodkov, še vedno pa je treba oceniti kapital.

Taki prejemki vključujejo:

dohodkovno podporo (Income Support – IS);

denarno nadomestilo za brezposelnost na podlagi dohodka (Jobseeker's Allowance – JSA);

univerzalni kredit (Universal Credit – UC);

kreditno jamstvo, ki je del pokojnine (Guarantee Credit – GC)

zaposlitveni in podporni dodatek, odvisen od višine dohodka (Employment and Support Allowance – ESA).

Če posamezniki prejemajo finančno podporo nacionalne službe za podporo prosilcem za azil (National Asylum Support Service) na podlagi členov 4 ali 95 zakona o priseljevanju in azilu iz leta 1999 (Immigration and Asylum Act 1999), so prek preverjanja dohodkov in kapitala prepuščeni le za zadeve na področju nadzorovanega priseljevanja delavcev in azila ter pritožbe pri višjem tribunalu.

Premoženjsko stanje se ne preverja v nekaterih vrstah zadev, vključno s:

pritožbami pri tribunalu za duševno zdravje;

postopki v zvezi s postavitvijo otroka pod skrbništvo;

primeri mednarodne ugrabitve otroka.

Preverjanje vsebine zadeve

Pri vlogah za pravno pomoč se preveri tudi vsebine zadeve, da se oceni, ali je v okoliščinah zadeve razumno nekomu dodeliti pravno pomoč.

Direktor za obravnavo primerov pravne pomoči (Director of Legal Aid Casework) med drugim prouči:

ali je verjetni izid sorazmeren s stroški predložitve zadeve sodišču;

ali je zadeva v širšem javnem interesu;

ali bi bila stranka, ki je zasebni plačnik s skromnimi sredstvi, pripravljena porabiti svoj denar, če bi njeno zadevo prevzel odvetnik, in

ali bi bile v primeru nedodelitve pravne pomoči kršene pravice posameznika.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Področja prava, za katera je na voljo pravna pomoč, so določena v delu 1 Priloge 1 k zakonu o pravni pomoči, obsodbah in kaznih za storilce kaznivih dejanj iz leta 2012 (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

Med njimi so:

javno družinsko pravo v zvezi z zaščito otrok;

zasebno družinsko pravo, kjer obstaja dokaz o nasilju v družini ali zlorabi otroka, zadeve v zvezi z odvzemom otroka, zadeve v zvezi z zaščito pred pod prisilo sklenjeno zakonsko zvezo in zadeve, v katerih je otrok stranka v postopku;

dolg, zaradi katerega je v nevarnosti dom osebe. To vključuje hipoteko na dom, naročila za prodajo doma in neprostoVOLJNI stečaj, v katerem je v premoženje osebe vključen njen dom;

nastanitev, kadar je v nevarnosti dom osebe ali je oseba brezdomna. To vključuje posest doma, prisilno izselitev, slabo stanje najete nastanitve, kadar slabo stanje pomeni resno tveganje za zdravje ali varnost, pomoč v primeru brezdomstva in primere asocialnega vedenja;

oskrba v skupnosti;

ukrepi proti javnim organom;

duševno zdravje in duševna zmožnost;

sodni nadzor;

posebne potrebe na področju izobraževanja;

prošnje za azil in pritožbe;

pridržanje priseljencev;

diskriminacija;

klinično zanemarjanje med nosečnostjo, rojstvom ali v poporodnem obdobju, zaradi katerega otrok utрпи nevrološko poškodbo, posledica katere je težka invalidnost;

priseljivanje, kadar gre za primere nasilja v družini, postopke pri posebni pritožbeni komisiji za priseljivanje ali vprašanja trgovine z ljudmi ali suženjstva, podložnosti ali prisilnega dela;

socialni prejemki, vendar le za pritožbe glede pravnega vprašanja pri višjem tribunalu, pritožbenem sodišču ali vrhovnem sodišču.

Za druga področja je lahko pravna pomoč na voljo le, če je izpolnjen preskus za financiranje v izrednih primerih (Exceptional Case Funding), kot je določeno v členu 10 zakona o pravni pomoči, obsodbah in kaznih za storilce kaznivih dejanj iz leta 2012.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Nujna pomoč je na voljo za nujno zastopanje na sodišču, na primer za zaščito posameznikov in/ali njihovih otrok pred nasiljem v družini.

V zadevah s področja zasebnega družinskega prava, ki vključujejo nasilje v družini, boste morali na splošno predložiti dokaz o tem, da je obstajala nevarnost, da bi vas ali vaše otroke lahko poškodoval nekdanji partner.

Za dokaze lahko zaprosite:

sodišče;

policijo;

večagencijsko konferenco za oceno tveganja (multi-agency risk assessment conference);

socialne službe;

zdravstvenega delavca, na primer zdravnika, medicinsko sestro, babico, psihologa ali patronažno sestro;

upravljavca zatočišča;

podporno službo za nasilje v družini;

banko, na primer za račune za kreditne kartice, dokumente o posojilu ali izpiske;

svojega delodajalca ali izvajalca izobraževanja ali usposabljanja;

izplačevalca morebitnih prejemkov, ki ste jih prejeli.

Pravni svetovalci, ki imajo pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, lahko zaprosijo za nujno pravno zastopanje, da se pokrije vsako takojšnje ukrepanje. Pri vsakem trenutnem delu pa je treba za pravno pomoč zaprositi na običajen način.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vsi pravni svetovalci s pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči ali brez nje morajo svoje stranke obvestiti o morebitni razpoložljivosti pravne pomoči in jim omogočiti, da se obrnejo na ponudnika pravne pomoči.

Storitve civilne pravne pomoči lahko zagotavljajo telefonska svetovalna služba svetovalnice za civilnopravne zadeve, odvetniki in odvetniki za zastopanje pred višji sodišči ali neprofitne organizacije, ki imajo na zadevnem pravnem področju sklenjeno pogodbo s službo za pravno pomoč. Svetovalce za pravno pomoč je mogoče najti z brezplačno spletno storitvijo Find a Solicitor (poišči odvetnika), ki jo upravlja odvetniško združenje (The Law Society).

Stranke je mogoče napotiti tudi na telefonsko svetovalno službo svetovalnice za civilnopravne zadeve za začetno opredelitev obsega in finančne upravičenosti.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Navesti morate naslednje informacije za vas in (po potrebi) vašega partnerja:

prejemke, vključno z njihovimi izpiski;

dohodke, prihranke in porabo, vključno s pisnimi obračuni plače in bančnimi izpiski;

nacionalno številko zavarovanja.

Potrebovali boste tudi kopije dokazil, ki se nanašajo na vašo zadevo, npr.

sodna pisanja;

poročni in rojstni list (za družinske zadeve);

ustrezne dopise.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo v imenu posameznika vložijo njegov odvetnik, ki ima pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, pri službi za pravno pomoč. Glej zgoraj za informacije o tem, kako poiskati odvetnika.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odvetnik vas bo obvestil o tem, ali je bila vaša vloga za pravno pomoč sprejeta in ali morate plačati prispevek.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Pri tem vam lahko svetuje odvetnik.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Izberete ga sami (glej zgoraj), vendar morate zbrati odvetnika, ki ima pogodbo s službo za pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Če so vam odobrena finančna sredstva, krijejo vse stroške odvetnika, vključno s stroški, kot so sodni stroški, vendar pa se lahko od vas glede na vašo sredstva zahteva plačilo fiksnega mesečnega prispevka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Glej zgoraj.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če v postopku, ki ga ni financirala služba za pravno pomoč, ne uspete, lahko še vedno zaprosite za finančna sredstva za pritožbo pri višjem sodišču. Uspešno morate opraviti preverjanje premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

Če ste za zadevo prejeli finančna sredstva službe za pravno pomoč, lahko zaprosite za spremembo potrdila o financiranju, da bo zajemalo tudi pritožbo. Na tej stopnji se služba za pravno pomoč prepriča, da vaša zadeva še vedno izpolnjuje merila preverjanja premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se v obdobju, za katero imate veljavno potrdilo o financiranju pravnega zastopanja, povečajo vaši dohodki in/ali kapital, morate o tem takoj uradno obvestiti službo za pravno pomoč, da ponovno oceni vaše premoženjsko stanje. Če se vaši dohodki zmanjšajo, lahko zaprosite za ponovno oceno premoženjskega stanja, vaš prispevek pa se lahko zmanjša. Če dobite denar, na primer tako, da ga podedujete, prodate hišo ali zadenete na loteriji, med tem ko vašo zadevo financira služba za pravno pomoč, se od vas lahko zahteva, da s tem denarjem plačate nekatere ali vse stroške postopka.

Če so vam dodeljena finančna sredstva, so lahko omejena na neko delo, kot je pridobitev mnenja odvetnika o vaši zadevi, poleg tega je lahko določen najvišji znesek. Za razširitev obsega dela, ki ga krije pravna pomoč, ali povečanje najvišjih stroškov dela, ki ga lahko opravi vaš odvetnik, morate vložiti prošnjo prek svojega odvetnika.

Če ni več razumno, da prejmete finančna sredstva, lahko služba za pravno pomoč financiranje ukine, na primer če zavrnete razumno ponudbo za poravnavo ali če postane jasno, da ima vaša zadeva manjše možnosti za uspeh od pričakovanih. Tako se zagotovi, da se javni denar ne zapravi za zadevo, ki je stranka, ki je zasebni plačnik, verjetno ne bi nadaljevala. Če služba za pravno pomoč razmišlja o ukinitvi financiranja, vam bo najprej omogočila, da ji dokažete, zakaj tega ne bi smela storiti, če pa se vseeno odloči za ukinitve financiranja, imate pravico do pritožbe pri neodvisnem odboru odvetnikov. V primeru ukinitve financiranja se krijejo že nastali stroški vašega odvetnika.

Zakonsko določeni prispevki

Če se zaradi postopka izboljša vaše premoženjsko stanje, se lahko od vas zahteva povračilo dela ali vseh stroškov. Služba za pravno pomoč mora ob koncu zadeve čim bolj pokriti svoje stroške. Najprej upošteva vse prispevke, ki ste jih plačali, in stroške, ki jih je povrnila nasprotna stranka. Po tem izterja morebitni preostali primanjkljaj iz premoženja ali denarja, izterjanega ali shranjenega med postopkom. Stranka, ki je zasebni plačnik, bi morala tako poravnati neporavnane stroške, in edino pošteno je, da bi stranka, ki prejema finančna sredstva, storila enako, če si lahko to privoščiti. Če pa je zadevno premoženje vaš dom (ali denar, namenjen za nakup doma), lahko plačilo odložite do naslednje prodaje, če se strinjate s plačevanjem obresti v vmesnem obdobju.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odvetnik/pravni svetovalec, ki ima pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, lahko zavrne vaš predlog, da bi ga zastopali. V njegovi pogodbi je navedeno, v katerih okoliščinah lahko to stori, npr. v primeru navzkrižja interesov ali če nima zmožnosti. Pojasniti vam mora, zakaj zadeve ne bo prevzel, vendar pa se proti tej odločitvi ne morete pritožiti.

Če je vaša vloga zavrnjena na podlagi vsebine zadeve, vas o tej odločitvi obvesti služba za pravno pomoč in navede pojasnilo. Nato imate za pritožbo na voljo 14 dni. Pritožba se najprej notranje pregleda. Če služba za pravno pomoč po proučitvi pritožbe meni, da so merila za pravno pomoč izpolnjena, in spremeni odločitev, se vloga/sprememba odobri in izda potrdilo/spremenjeno potrdilo o dodelitvi pravne pomoči.

Če služba za pravno pomoč meni, da merila za pravno pomoč niso izpolnjena, in potrdi odločitev, sta vi in vaš odvetnik obveščena o razlogih ter o tem, ali obstaja možnost za nadaljnjo pritožbo pri neodvisnem razsodniku za finančna sredstva (Independent Funding Adjudicator).

Če se pritožba predloži temu razsodniku, ta sprejme odločitev/priporočilo na podlagi informacij, zagotovljenih v podporo pritožbi, in veljavnih predpisov o pravni pomoči. Neodvisni razsodnik za finančna sredstva lahko po potrebi stopi v stik z vami.

Nadaljnje informacije

Nadaljnje informacije o pravni pomoči so na voljo na spletišču [Gov.uk](#).

Zadnja posodobitev: 12/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Škotska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Znesek je odvisen od narave zadeve. Stroški lahko zajemajo nagrado odvetnika, ki deluje v imenu prejemnika pravne pomoči (osebe, ki prejema pomoč), ter stroške, kot so sodne takse in izvedenska mnenja.

Sodišče ob koncu zadeve odloči, katera stranka mora plačati stroške. Na splošno mora stranka, ki v postopku uspe, plačati stroške stranke, ki ne uspe, čeprav obstajajo številne izjeme od tega načela. Če v postopku ne uspe oseba, ki prejema pomoč, ali če se drugi stranki odredi plačilo stroškov, vendar tega ne stori, mora oseba, ki prejema pomoč, plačati lastne stroške.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč, financirana iz javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: pravna pomoč), ljudem omogoča, da vložijo tožbo za uveljavljanje ali zaščito svojih pravic ali plačajo stroške za svojo obrambo, če si tega sami sicer ne bi mogli privoščiti. Pravno pomoč na Škotskem upravlja škotski odbor za pravno pomoč (Scottish Legal Aid Board), ki je neresorni javni organ, ki ga financira škotska vlada.

Obstajajo tri vrste pravne pomoči.

Civilno svetovanje in pomoč (civil advice and assistance): ustno ali pisno svetovanje o uporabi škotskega prava v vseh konkretnih okoliščinah, nastalih v zvezi z osebo, ki potrebuje nasvet. Zagotavlja ga odvetnik in pravni svetovalec, kjer je ustrezno.

Svetovanje z zastopanjem (advice by way of representation – ABWOR): kategorija svetovanja in pomoči, ki omogoča zastopanje po odvetniku ali po potrebi pravnem svetovalcu v civilnih postopkih pred pristojnimi sodišči in tribunali na Škotskem.

Civilna pravna pomoč (civil legal aid): ločen sistem, ki omogoča zastopanje po odvetniku ali po potrebi pravnem svetovalcu v civilnih postopkih pred drugimi pristojnimi sodišči in tribunali na Škotskem.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Merila za upravičenost za prosilce za civilno pravno pomoč so skladna in pregledna, v zvezi z vlogami pa so potrebna zakonska preverjanja. Prvi dve preverjanji se uporabljata za pravno vsebino vloge. Dokazati je treba, da obstaja pravna podlaga za zadevo, v zvezi s katero se prosi za pravno pomoč (kar je imenovano utemeljeni razlog), in da je razumno uporabiti javna sredstva za podporo zadeve. Tretje preverjanje se uporablja za premoženjsko stanje prosilca.

Odvetnik lahko zagotovi svetovanje in pomoč, če je prepričan, da prosilec izpolnjuje pogoje za finančno pomoč, in če je vprašanje, za katero želi pridobiti nasvet, zadeva, za katero se uporablja škotsko pravo. Odvetnik lahko zagotovi svetovanje in pomoč do določene stopnje odhodkov. Vsako delo, ki presega prvotno stopnjo odhodkov, mora predhodno odobriti škotski odbor za pravno pomoč, ki mora prav tako odobriti vsako delo, v katerem je potrebno zastopanje. Pri vložitvi vloge za pravno pomoč v skladu z zakonom o pravni pomoči (Škotska) iz leta 1986 (Legal Aid (Scotland) Act 1986) se ne zahteva, da mora imeti oseba prebivališče na Škotskem. Svetovanje in pomoč sta na voljo za zadeve škotskega prava (vključno s pravom Združenega kraljestva, ki se uporablja na Škotskem). Pravna pomoč je na voljo za postopke pred škotskimi sodišči.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Glej odgovor na vprašanje 2.

Civilno svetovanje in pomoč sta na voljo v zadevah, ki zajemajo uporabo škotskega prava.

Svetovanje z zastopanjem je na voljo v civilnih postopkih na številnih sodiščih in tribunalih, določenih v zakonodaji. Med njimi so pritožbeni tribunali za priseljevanje in delovni tribunali.

Civilna pravna pomoč je na voljo v civilnih postopkih na številnih drugih sodiščih in tribunalih, določenih v zakonodaji. Med njimi so grofijsko sodišče (Sheriff Court) in glavno civilno sodišče (Court of Session), ki sta glavni sodišči za civilne zadeve na Škotskem. Pravna pomoč je prav tako na voljo za številne tribunale, kot so tribunal za komisarje socialnega varstva in pritožbeni tribunal za delovnopravne zadeve.

Civilne pravne pomoči ni mogoče dodeliti v postopkih, ki se v celoti ali deloma nanašajo na obrekovanje, presojo volilnih pobud, vloge za poenostavljeni postopek razveze zakonske zveze pri glavnem civilnem sodišču in grofijskem sodišču ter predlog dolžnika za zaseg njegovega premoženja. Ni je mogoče dati na voljo za zadeve na sodišču, ki se nanašajo na spore majhne vrednosti (tj. če je vrednost zahtevka manjša od 3 000 GBP, razen če se zahtevke ne nanaša na osebno poškodbo).

Vendar vam lahko o tem svetuje odvetnik v okviru svetovanja in pomoči.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Odvetnik lahko sprejme nekatere ukrepe v postopku kot posebno nujno zadevo, da zaščiti položaj prosilca, preden o vlogi za civilno pravno pomoč odloči škotski odbor za pravno pomoč.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Škotski odbor za pravno pomoč sprejema le vloge, ki jih vložijo odvetnik v imenu prosilca.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vaš odvetnik vam svetuje, kateri dokumenti so potrebni v zvezi s preverjanjem finančne upravičenosti in vsebine zadeve.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Škotski odbor za pravno pomoč sprejema le vloge, ki jih vložijo odvetnik, ki deluje v imenu prosilca, ne pa neposredno prosilec.

Če ne morete najti odvetnika za zastopanje, je na [spletišču](#) škotske pravniške zbornice storitev za iskanje odvetnikov. Tako lahko poiščete odvetnika, registriranega za zagotavljanje pravne pomoči. Pokličete lahko tudi pravniško zbornico na številko 01312267411.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Vaš odvetnik vam bo povedal, ali ste upravičeni do svetovanja in pomoči v okviru pravne pomoči.

Za pravno pomoč zaprosi vaš odvetnik v vašem imenu, in ko škotski odbor za pravno pomoč oceni vašo vlogo za civilno pravno pomoč, o tem obvesti vas in vašega odvetnika. Škotski odbor za pravno pomoč ima na svojem spletišču navedenih več [ocenjevalcev za upravičenost](#), ki vam pomagajo razumeti, do česa ste lahko upravičeni.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

O ustreznem ukrepanju vam svetuje vaš odvetnik.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Pred vložitvijo vloge za svetovanje in pomoč ali pravno svetovanje se morate posvetovati z odvetnikom.

Če ne morete najti odvetnika za zastopanje, je na spletišču škotske odvetniške zbornice [storitev za iskanje odvetnikov](#). Tako lahko poiščete odvetnika, registriranega za zagotavljanje pravne pomoči. Pokličete lahko tudi pravniško zbornico na številko 01312267411.

Poleg tega [škotski odbor za pravno pomoč](#) zagotavlja informacije o najbližjih odvetnikih, ki zagotavljajo pomoč s pravno pomočjo, ali drugih izvajalcev svetovanja, ki jih financira odbor. V civilnih zadevah je mogoče iskanje po vrsti zadeve. Čeprav je podjetje registrirano za delo v zvezi s pravno pomočjo, mu ni treba ponujati storitev kateri koli stranki ali prevzeti zadeve v zvezi s pravno pomočjo.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Glej odgovor na vprašanje 1.

Pravna pomoč krije le stroške vašega odvetnika in druge stroške, povezane z vašo zadevo, kot so sodne takse in izvedenska mnenja. Stroškov nasprotna stranke ne krije.

Če ste upravičeni do pravne pomoči, boste morda morali prispevati k stroškom postopka. Stopnja prispevka, ki ga morate plačati, je odvisna od vašega premoženjskega stanja.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če ste upravičeni do delne pravne pomoči, morate preostale stroške zadeve plačati sami. Če morate plačati prispevek, je njegov znesek odvisen od vašega razpoložljivega dohodka, prihrankov in premoženja. Škotski odbor za pravno pomoč meri dohodek in kapital (prihranki in vredni predmeti v vaši lasti) od datuma vložitve vloge do konca trajanja vaše zadeve.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Izvirno potrdilo o dodelitvi pravne pomoči ne zajema pritožbe zoper izid zadeve. Vložiti je treba novo vlogo za pravno pomoč, škotski odbor za pravno pomoč pa se mora prepričati, da so izpolnjena zakonska preverjanja v zvezi s pritožbo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Škotski odbor za pravno pomoč lahko iz različnih razlogov prekine zagotavljanje pravne pomoči in to občasno tudi stori, ko na primer odvetnik ne odgovori na zahtevek za dodatne informacije. Škotski odbor za pravno pomoč mora v skladu z merili za upravičenost, določenimi v zakonodaji, upoštevati stalno preverjanje premoženjskega stanja posameznika in preučiti, ali je dodeljevanje pravne pomoči še razumno. En del preskusa razumnosti je, da se od prejemnika pravne pomoči pričakuje, da upošteva sodne odločbe.

Pravna pomoč se lahko ukine tudi, če je oseba, ki prejema pomoč, zagotovila lažne informacije ali ni razkrila bistvenih podatkov; v takih primerih lahko poskuša škotski odbor za pravno pomoč tudi izterjati izplačani denar.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če škotski odbor za pravno pomoč dodelitev pravne pomoči zavrne, navede razloge za zavrnitev. Posameznik lahko zahteva ponovno presojo zadeve, zlasti v primeru spremenjenih okoliščin. V zvezi s posamezno zadevo se je mogoče na škotski odbor za pravno pomoč obrniti po e-pošti (✉ general@slab.org.uk) ali telefonu. Centrala (01312267061) je odprta od ponedeljka do petka od 8.30 do 17.00.

Zadnja posodobitev: 15/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.